



รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

เรวัตร แก้วทองมูล

วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำนิยม

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นการวิจัยและพัฒนา ก่อให้เกิดการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาช่วงการเปลี่ยนแปลงด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ให้สถานศึกษา ดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก และติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ประกาศจัดตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2555 เพื่อขยายโอกาส ด้านการศึกษาอาชีวศึกษาสู่ชุมชน มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านด้วยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง สถานประกอบการตลอดจนชุมชนในพื้นที่ โดยรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นรูปแบบที่ช่วยให้การพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นไปตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และได้มาตรฐานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 เป็นที่ยอมรับของนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง สถานประกอบการและชุมชน

ขอชื่นชม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนที่ทุ่มเทและร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา นำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มาดำเนินการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ขอขอบคุณ ชื่นชม และยกย่องในความตั้งใจ ผู้นำโดยผู้อำนวยการเรวัตร์ แก้วทองมูล ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า และได้จัดทำเอกสารวิชาการฉบับนี้เพื่อประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ไปใช้ในสถานศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากคณะผู้เชี่ยวชาญ คณะทำงานของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในการให้คำแนะนำการตรวจสอบ การจัดทำรายงาน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความกรุณาสนับสนุนการ ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า

ขอขอบคุณ รองผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

เรวัตร์ แก้วทองมูล

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ชื่อผลงานวิจัย : รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
 ผู้วิจัย : เรวัตร์ แก้วทองมูล
 ปีที่ทำการวิจัย : ปีการศึกษา 2561 - 2562

บทคัดย่อ

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 4) ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน ผู้เรียน จำนวน 607 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยกำหนดขนาดตามตาราง Krejcie and Morgan และทำการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 40 คน ผู้เรียน จำนวน 234 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ แบบบันทึก 1 ฉบับ แบบประเมิน 7 ฉบับ แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ 5 ฉบับ แบบติดตาม 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ได้รูปแบบและคู่มือกิจกรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินการทดลองระหว่างปีการศึกษา

2561 – 2562 จำนวน 5 กิจกรรม พบว่า ผลประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้ร่วมกิจกรรม ทั้ง 5 กิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม สูงขึ้น ร้อยละ 86.40

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า

4.1 ผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (SAR: Self-Assessment Report) ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

4.2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 สรุปผลการประเมินระดับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม รายละเอียดดังนี้

4.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ดีเลิศ

4.2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

4.2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) มีผลการประเมินสอดคล้องกันโดยผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม และผลรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ) อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม เช่นเดียวกัน

4.4 ผลความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารสถานศึกษา/ มาตรฐานการอาชีวศึกษา

Title : The Administration Model for Standard Vocational Education
Wiang Pa Pao Technical College

Researcher : Rewat Kaewthongmoon

Academic Year : 2018 – 2019

Abstract

The objectives of this study were 1) to review the documents, principles, theories, problems and the administration model guidelines for standard vocational college of Wiang Pa Pao Technical College 2) to construct the administration model for standard vocational education of Wiang Pa Pao Technical College 3) to experiment the administration model for standard vocational education of Wiang Pa Pao Technical College 4) to evaluate the administration model for standard vocational education of Wiang Pa Pao Technical College. The population recruited 45 participants including administrators, teachers and educational personnel of Wiang Pa Pao Technical College, 607 students, and 5 scholars. The samples, selected by random sampling, were 40 people including administrators, teachers and educational personnel, 234 students, and 5 scholars which were selected by purposive sampling. The research instruments were 2 sets of questionnaires, 1 interview form, 7 evaluation forms, 5 achievement reports, 2 follow-up reports. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed that:

1. The analysis of documents, principles, theories, problems and guidelines for the administration model for standard vocational education of Wiang Pa Pao Technical College indicated that the problems, in overall, were rated at low high level and the interview suggested the administration guidelines for standard vocational education of Wiang Pao Pao Technical College that the college should implement the Ministerial Regulations on Educational Quality Assurance B.E.2561, PDCA on Vocational Education Standards B.E.2561 focusing on 3 standards and 9 evaluation issues as the administration principles.

2. The construction of the administration model for standard vocational education of Wiang Pa Pao Technical College evolved the model and activity handbook consisting 5 components i.e. 1) Determining standards of educational institutions under supervision of Office of Vocational Education Commission 2) Designing education management plan 3) Implementing educational management plan 4) Monitoring education quality 5) Developing consistent education quality.

3. The experiment of administration model for standard vocational education of Wiang Pa Pao Technical College by implementing 5 activities according to the action plan in academic year 2018-2019 revealed that the evaluation on implementing 5 activities, in overall, was rated at the high level and achievement of the participants in 5 activities had increased to 86.40%.

4. The evaluation of administration model for standard vocational college of Wiang Pa Pao Technical College showed that:

4.1 The Self-Assessment Report (SAR) of Wiang Pa Pao Technical College in academic year 2018 for 5 domains of the quality assurance was shown at the excellent level.

4.2 The achievement evaluation according to 3 standards and 9 evaluation issues of Wiang Pa Pao Technical College in academic year 2018 showed the institutional quality assurance results at excellent level as the details shown below.

4.2.1 Standard 1: Desirable characteristics of graduates (3 evaluation issues), in overall, were rated at the excellent level.

4.2.2 Standard 2: Vocational Education Management (4 evaluation issues), in overall, was rated at the excellent level.

4.2.3 Standard 3: Building learning society (2 evaluation issues), in overall, was rated at the excellent level.

4.3 The comparison of Internal Quality Assurance (IQA) on Vocational Education Standards B.E.2561 and The Self-Assessment Report (SAR) of Wiang Pa Pao Technical College in academic year 2018 for 5 domains of the quality held relationship at the excellent level.

4.4 The satisfaction of the administrators, teachers, and educational personnel towards the administration model for standard vocational college of Wiang Pa Pao Technical College, in overall, was rated at the highest level.

Keywords: Administration Model/ Vocational Education Standards

สารบัญ

		หน้า
คำนิยาม		ก
กิตติกรรมประกาศ		ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....		ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....		จ
สารบัญ		ช
สารบัญตาราง		ญ
สารบัญภาพ		ท
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	13
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
	ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)	17
	แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579)	20
	แผนพัฒนาการศึกษาระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)	22
	แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ.2560-2579)	29
	มาตรฐานการอาชีวศึกษา	33
	การประกันคุณภาพการศึกษา	39
	แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	72
	แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	77
	แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ	81
	แนวคิดทฤษฎีการควบคุมคุณภาพ (PDCA)	83
	บริบทของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	88
กรอบแนวคิดในการวิจัย	99
3 วิธีดำเนินการวิจัย	101
ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหาร สถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	101
ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	106
ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	109
ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการ อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	116
4 ผลการวิจัย	121
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการ บริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า	122
ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	137
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	150
ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการ อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	166
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	180
สรุปผลการวิจัย	181
อภิปรายผล	184
ข้อเสนอแนะ	194

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	195
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย	203
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย	256
ภาคผนวก ค ภาพถ่ายกิจกรรม	340
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า.....	387
ภาคผนวก จ เอกสารที่เกี่ยวข้อง อื่นๆ.....	410
ภาคผนวก ฉ การเผยแพร่ผลงานวิจัย	423
ภาคผนวก ช ประวัติผู้วิจัย	480

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการประเมินคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2557	5
2	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561	5
3	กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ด้านการอาชีวศึกษา	60
4	ข้อมูลบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561	86
5	ข้อมูลด้านผู้เรียน ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	87
6	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561	102
7	แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	109
8	แสดงการวิเคราะห์เอกสาร หลักการ ทฤษฎี ทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	123
9	สรุปผลการวิเคราะห์เอกสาร หลักการ ทฤษฎี ทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	126
10	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ สถานภาพในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา	127
11	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (n=40)	128
12	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและสาขาวิชา (n=234)	131
13	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (n=234)	132
14	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (n=5)	134
15	ผลการยกร่างและตรวจสอบรูปแบบเบื้องต้น ครั้งที่ 1	138

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ปรับปรุงครั้งที่ 2	142
17	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ (n=9).....	147
18	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็น ไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัย เทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวม	148
19	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามเพศ สถานภาพ ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา	151
20	ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้าน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา (N = 45)	152
21	แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (N = 45)	153
22	ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการจัดทำแผนการจัดการจัดการศึกษา (N = 45)	155
23	แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา (N = 45)	156
24	ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้าน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (N = 45)	157
25	แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา (N = 45)	158
26	ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (N = 45)	160

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (N = 45)	161
28	ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (N = 45)	162
29	แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (N = 45)	163
30	สรุปค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน (N = 45)	164
31	สรุปแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 5 ด้าน (N = 45)	165
32	สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	166
33	สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	167
34	สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	168
35	สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านการมีส่วนร่วม	169
36	สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านปัจจัยพื้นฐาน	169
37	สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน	170

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	สรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561	171
39	สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)	173
40	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 (N = 45).....	177
41	แสดงค่าร้อยละของบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม (N = 45).....	424
42	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม.....	424
43	แสดงค่าร้อยละของสถานศึกษาที่ส่งแบบตอบรับจำแนกตามภาค (n = 120).....	430
44	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของสถานศึกษาที่ส่งแบบตอบรับ.....	430
45	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ (n = 30).....	449
46	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของแบบตอบรับ.....	449
47	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบตอบรับจำแนกตามสถานภาพ (n = 35).....	453
48	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม....	453
49	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ (n = 100).....	457
50	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม....	458
51	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบตอบรับจำแนกตามสถานภาพ (n = 30).....	461
52	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม....	462
53	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ (n = 30).....	471
55	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม....	472

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579	31
2	ความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 ..	32
3	แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา	34
4	แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา	35
5	แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	45
6	แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	47
7	แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	48
8	แสดงกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	49
9	แสดงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	50
10	แสดงความสัมพันธ์ของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษากับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	53
11	แสดงกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	55
12	แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา	86
13	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	100
14	รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า	145
15	คู่มือขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมตาม รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า	146

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประกาศยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ความว่า เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน “วิถี” การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท และการปฏิรูประบบเสริมสร้างความรอบรู้และจิตสำนึกทางสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่นซึ่งเป็นการวางรากฐานการส่งต่อเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพสู่การพัฒนาในช่วงอายุถัดไป โดยการส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมพัฒนาคน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ในการใช้กิจกรรมนันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐานรวมถึงการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ

การศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาของมนุษย์ชาติ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ทุกประเทศต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสมตามช่วงวัยที่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของโลกในแต่ละยุคสมัย ดังนั้นกระบวนการศึกษาจึงต้องได้รับการพัฒนา การตรวจสอบ และการประเมินผลผู้เรียนและผู้สอนตลอดเวลา เพื่อให้กระบวนการศึกษานั้นบรรลุผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง (นลินี ทวีสิน, 2555: ออนไลน์) ดังนั้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงต้องควบคู่ไปกับการประกันคุณภาพ เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมในเรื่องคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้มาตรฐาน นั่นคือคุณภาพของผู้สำเร็จ

การศึกษาต้องตรงตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานตามระดับการศึกษา ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นสังคมคุณภาพ ซึ่งประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ สิงคโปร์ แคนาดา นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ต่างให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่มีรัฐบาลเข้ามาดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิดและถือว่าการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาเป็นนโยบายแห่งชาติ มีการกำหนดรูปธรรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดผล รวมทั้งการพัฒนาด้านการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับประเทศไทย เห็นความสำคัญของพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจึงได้กำหนดสารบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา อาทิ มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาทุกสังกัดใช้เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และได้บัญญัติไว้ในมาตรา 48 ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561 ได้กำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาได้นำไปกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอยู่เป็นจำนวนมาก กระจายไปยังพื้นที่ระดับอำเภอเพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับกลุ่มจังหวัดและระดับชาติ ในปีการศึกษา 2561 มีจำนวนสถานศึกษา 429 แห่ง เพื่อให้บริหารจัดการ การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้แบ่งขนาดสถานศึกษาออกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา ,2561: ออนไลน์) ทั้งนี้สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวน 229 แห่ง คิดเป็น

ร้อยละ 42 ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาขนาดเล็กจะมีปัญหาในการบริหารจัดการศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ เช่น งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะรัฐจ่ายค่าดำเนินการให้แก่สถานศึกษาตามจำนวนผู้เรียนที่มีอยู่รวมทั้งสถานศึกษามีความขาดแคลนทรัพยากรในการจัดการศึกษาเป็นเบื้องต้น สำนักติดตามและประเมินผลอาชีวศึกษา (2556: 4) กล่าวว่า จำนวนครูไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร ขาดโอกาสใช้เทคโนโลยีใหม่ด้านคอมพิวเตอร์ ฯลฯ สอดคล้องกับสมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2557: 8) กล่าวว่า งบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรขาดแคลนหรือต้องใช้เงินงบประมาณมาจ้างบุคลากรทั้งที่จะต้องนำไปใช้พัฒนาด้านอื่น ยังมีปัญหาในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ การแสวงหาความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญ ๆ ของหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558: 6) กล่าวว่า ความสำคัญกับการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีคุณภาพและมาตรฐาน จากการประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง องค์ความรู้สู่ความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการสร้างเสริมคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานอาชีวศึกษา ระบุว่าหากพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กทั้งหมดให้มีคุณภาพจะสามารถผลิตกำลังคนป้อนตลาดแรงงานได้เป็นจำนวนมาก แต่ทั้งนี้สถานศึกษาขนาดเล็กต้องมีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีทักษะ ความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและสถานประกอบการ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก ในปีงบประมาณ 2559 และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ได้ปรับปรุงแบบและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กของอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานเท่าเทียมสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ พัฒนาหลักสูตรสมรรถนะให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สถานประกอบการบริหารจัดการครูและผู้เรียนให้มีการพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยที่สามารถไปใช้ประโยชน์ได้จริง รวมถึงการพัฒนาและดูแลห้องเรียน ห้องปฏิบัติการวิชาชีพ โรงฝึกงานให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อมใช้งานและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเป็นระบบให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน รวมถึงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามผลการประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. แนวทางเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว สถานศึกษาต้องทำให้การประกันคุณภาพกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กรส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพ โดยมีแนวทาง 3 ประการ ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา และ 3) กรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งถ้าครู อาจารย์ หรือสถานศึกษาสามารถดำเนินการ ได้สามข้อดังที่กล่าวมาจะเป็นการก้าวข้ามขีดจำกัดจากปัญหาที่จะกลายเป็นประสบการณ์และข้อค้นพบที่ดี

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งเสริมและผลักดัน ให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างมีระบบ มุ่งไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษายังมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม รวมไปถึงสถานประกอบการที่จะรองรับที่ผู้สำเร็จการศึกษา ในขณะที่เดียวกันสถานศึกษาที่มีคุณภาพก็จะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและแนวทางการปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกใหม่ ดังกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามและประเมินผลและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด สำหรับการประเมินผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ให้ประเมินโดยพิจารณาจากรายงานการประเมินตนเองและข้อเสนอแนะในการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561: 1-2) กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ซึ่งมาตรฐานนี้จะนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติงานประจำปี การดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน การประเมินและติดตามผลการดำเนินงานและการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน ต่อไป

วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (2560: 1-3) ตั้งอยู่อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 28 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังคน อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างและพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพในการประกอบอาชีพตามนโยบายของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2561 มีนักเรียนนักศึกษา จำนวน 607 คน มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้รับนโยบายจัดทำประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา เนื่องด้วยวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้าเป็นสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่ และยังมีประสบปัญหา ด้านการบริหารงานภายใต้ความขาดแคลนทั้งบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการตามนโยบายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนโยกย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกปีการศึกษา ส่งผลกระทบโดยตรงกับการพัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ปฏิบัติตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนและจากผลการประเมินคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

เมื่อปีการศึกษา 2557 สรุปผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด ของวิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2557

ตัวบ่งชี้ มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม	เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
1	5	4	5	3	5	-	4	5	4				35	4.37	ดี
2	3	5	4	3	4								19	3.80	ดี
3	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	57	4.75	ดีมาก
4	4												4	4.00	ดี
5	4	4											8	4.00	ดี
6	5	5	5	5									20	5.00	ดีมาก
7	5	4											9	4.45	ดี
8	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5			48	4.80	ดีมาก

ที่มา : งานประกันคุณภาพ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พ.ศ. 2557

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2557 ทั้ง 8 มาตรฐาน ระดับคุณภาพอยู่ในระดับ ดี และ ดีมาก แต่ในปี พ.ศ 2561 ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561 เพื่อจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพ ด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ซึ่งนับเป็นปัญหาที่จะต้องดำเนินการให้การประกันคุณภาพการศึกษาสามารถขับเคลื่อนไปได้ จึงได้มีการสำรวจความคิดเห็นเบื้องต้น ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในปีที่มีการเปลี่ยนแปลง คือปีการศึกษา 2561 เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในการประกันคุณภาพได้ผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561

ข้อ	ความรู้ ความเข้าใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์				
1	ด้านความรู้	2.64	0.61	ปานกลาง
2	ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้	2.58	0.69	ปานกลาง
3	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.64	0.51	ปานกลาง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้ ความเข้าใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา				
4	ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	2.53	0.73	ปานกลาง
5	ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	2.20	0.79	น้อย
6	ด้านการบริหารจัดการ	2.31	0.76	น้อย
7	ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	2.47	0.79	น้อย
มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้				
8	ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	2.29	0.79	ปานกลาง
9	ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย	2.53	0.69	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.47	0.70	ปานกลาง

ที่มา : งานประกันคุณภาพ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พ.ศ. 2561

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561 พบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐาน จึงต้องดำเนินงานอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานที่จะต้องมีการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนัก และเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงสนใจและต้องการที่จะศึกษารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ภายใต้แนวคิดที่ว่า การดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาโดยเน้นการบริหารจัดการรอบด้าน และครอบคลุม ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติการ การจัดการโครงสร้างองค์กร ไปจนถึงการควบคุม การทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือ ผู้เรียน และผู้รับบริการทางอ้อม คือ ผู้ปกครอง สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มาตรฐานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การประกันคุณภาพ การศึกษามีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิต ที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ที่สามารถ นำรูปแบบการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา ให้มีคุณภาพสู่มาตรฐาน การอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อสร้าง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ขอบเขตการวิจัย

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ผู้วิจัย กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยมีขอบเขตการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1 ขอบเขตของเนื้อหา เป็นการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.2 แหล่งข้อมูล ได้จากการศึกษาเอกสาร จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2.1 ขอบเขตของเนื้อหา เป็นการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี หลักการและแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ของ เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง (Edward Deming, 1995) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 มุ่งเน้น 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร วิจารณ์ วิรัชนิภาวรรณ (ม.ป.ป.), (Good, 1973), (Certo, 1991) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการ พัฒนารูปแบบ โทซีและแครอล (Tosi & Carroll, 1982), บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo &

Hartman, 1982) การบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงระบบ (System Approach) (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2545) และการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

2.2 วิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยใช้ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า และการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการ ในตอนที่ 1 นำมากร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2.3 ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน

2.4 ยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยใช้ วงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) การบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงระบบ (System Approach) และจัดทำคู่มือเพื่อดำเนินกิจกรรมใน 5 องค์ประกอบ ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.4.2 การจัดทำแผนการพัฒนากิจการการศึกษา

2.4.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนากิจการการศึกษา

2.4.4 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.4.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.5 นำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 9 คน

2.6 นำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ไปทดลองใช้ในชั้นตอนที่ 3 ต่อไป

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามคู่มือในการดำเนินกิจกรรม 5 องค์ประกอบ (5 กิจกรรม) ดังนี้

3.1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1.2 การจัดทำแผนการพัฒนากิจการการศึกษา

3.1.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนากิจการการศึกษา

3.1.4 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3.1.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2. ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบตามแผนกิจกรรม และระยะเวลาที่กำหนด

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4.1 ผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (SAR: Self-Assessment Report) ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

4.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

4.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็น)

4.2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็น)

4.2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็น)

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

4.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ประชากร ได้แก่

1. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

2. ผู้เรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 607 คน

3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน

2. ผู้เรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 234 คน

3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ประชากร ที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

2. ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการจัดการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

5. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 1 กิจกรรม ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน ทำการประเมินผล ดังนี้

1. ผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (SAR: Self-Assessment Report) ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

2. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

3. สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

4. ความพึงพอใจของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

2. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็นการประเมิน)

2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็นการประเมิน)

2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็นการประเมิน)

3. สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

4. ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4. ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการศึกษาเอกสาร ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สรุปประเด็นที่สำคัญเพื่อประกอบการร่างรูปแบบ

1.2 สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จำนวน 40 คน และผู้เรียน จำนวน 234 คน

1.3 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า

2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา

2.2 ยกร่างรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 แบบสอบถามการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษา และ มาตรฐานการอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 9 คน

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบตามแผนกิจกรรม และ ระยะเวลาที่กำหนด 5 องค์กรประกอบ (5 กิจกรรม) ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม

3.1.1 แบบประเมินระดับการปฏิบัติของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.1.2 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.2 ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระบบจัดการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม

3.2.1 แบบประเมินระดับการปฏิบัติของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.2.2 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบจัดการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม

3.3.1 แบบประเมินระดับการปฏิบัติของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.3.2 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม

3.4.1 แบบประเมินระดับการปฏิบัติของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.4.2 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.5 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 1 กิจกรรม

3.5.1 แบบประเมินระดับการปฏิบัติของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

3.5.2 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4.1 แบบติดตามผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

4.2 แบบติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

4.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็น)

4.2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็น)

4.2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็น)

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน ที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สภาพปัญหาและแนวทางของการบริหารสถานศึกษา** หมายถึง สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. **การพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษา** หมายถึง การสร้างรูปแบบที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และเหมาะสมในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และมาตรฐานการอาชีวศึกษา การสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้บริหาร การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารสถานศึกษา

3. **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อบรรลุผลตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา** หมายถึง แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา 2) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. การบริหารสถานศึกษาเพื่อบรรลุผลตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน ครอบคลุมภารกิจทั้ง 4 ด้าน คือ

4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR : Self Assessment Report) ประจำปีการศึกษา 2561

4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการ จัดทำโครงการ/กิจกรรม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

4.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินงานตามแผน ปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.4 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนิน การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.5 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้น มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพอื่นที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

5. มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายถึง มาตรฐานการอาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

- 1.1 ด้านความรู้
- 1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้
- 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

- 2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา
- 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
- 2.3 ด้านการบริหารจัดการ
- 2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

6. รายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2561 (SAR : Self Assessment Report) หมายถึง รายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2561 (SAR : Self Assessment Report) ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561

7. เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดทำแนวทางการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ที่มีเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สามารถวัดและประเมินผลคุณภาพได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561

8. ครู หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

9. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

10. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

11. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ที่ลงทะเบียนรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

12. สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการที่ลงนามความร่วมมือจัดการศึกษา ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดอย่างมีคุณภาพ

1.2 ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรม จริยธรรม ประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ประโยชน์ที่เกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นที่ยอมรับในคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ภายใต้อาชีวศึกษาที่มีมาตรฐาน

2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ประโยชน์ที่เกิดแก่การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1 สถานศึกษามีกระบวนการจัดการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืน

4. ประโยชน์ที่เกิดแก่หน่วยงานการศึกษา

4.1 ได้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เพื่อเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

4.2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้าไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้

5. ประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้ปกครองและชุมชน

5.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

5.2 ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ฎุทธศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เป็นสาระสำคัญ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)
2. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579)
3. แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)
4. แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ.2560-2579)
5. มาตรฐานการอาชีวศึกษา (พ.ศ.2561)
6. การประกันคุณภาพการศึกษา
7. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
8. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
9. แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ
10. แนวคิดทฤษฎีการควบคุมคุณภาพ (PDCA)
11. บริบทของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
13. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) (2561: 8-10) กล่าวว่า เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติ ทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาโลกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้ รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย

6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ 1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ 2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคตและ 3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีธรรมาภิบาล มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

สรุปได้ว่า เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวจะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 15-17) กล่าวว่า สาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศทั้งที่อยู่ในกระทรวงศึกษาธิการและนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผนคือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุปเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึง (Access) ความเท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 15 ปีข้างหน้า ดังนี้

วิสัยทัศน์ : ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และรองรับการศึกษาระดับสูงและความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21

หลักการ :

1. รัฐมีหน้าที่จัดการให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถพัฒนาขีดความสามารถที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม
2. รัฐจะประกันโอกาสและความเสมอภาค ในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล
3. แยกบทบาท อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐ ในฐานะผู้กำกับนโยบายและแผน ผู้กำกับการศึกษา ผู้ประเมินผลการศึกษา ผู้ส่งเสริมสนับสนุน และผู้จัดการศึกษาออกจากกัน
4. รัฐพึงปฏิบัติต่อสถานศึกษาภายใต้กฎกติกา ระเบียบ วิธีปฏิบัติ ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
5. ทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการได้รับการศึกษาของพลเมืองต้องมีส่วนร่วมระดมทุน และร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา
6. สถานศึกษาต้องบริหารและจัดการที่แสดงความรับผิดชอบ (Accountability) ต่อคุณภาพและมาตรฐานของบริการการศึกษาที่ให้แก่ผู้เรียน
7. รัฐจะกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนากำลังคน จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา คณะ/สาขาวิชาที่สนองตอบต่อความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
8. หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องมีความยืดหยุ่นหลากหลาย สอนตอบความต้องการของผู้เรียน ทั้งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน และผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน

ยุทธศาสตร์ :

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
3. ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
4. ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล
5. ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
6. ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน
7. ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา

เป้าหมายสุดท้าย

1. ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถเป็นกลไกในการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของทุนมนุษย์ (Productivity) ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักของประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืน ภายใต้พลวัตของโลกศตวรรษที่ 21
 2. ประชากรทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้จากระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเพื่อยกระดับขั้นชั้นของสังคม ภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งปัญญาและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ประชาชนสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
 3. ผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล และมีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ มีองค์ความรู้ที่สำคัญและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งทักษะการดำรงชีวิต และทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ
 4. ภาคการศึกษามีทรัพยากรและทุนที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานจากการมีส่วนร่วมในการระดมทุนและสนองทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วนในสังคมผ่านการเสียภาษีตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง การบริจาค และการร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา
 5. สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลสามารถให้บริการที่ตอบสนองความต้องการบริบทเชิงพื้นที่ ระดับประเทศและระดับภูมิภาคในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของการบริการด้านการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน (Hub for Education) และเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศและของภูมิภาคที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทย
- สรุปได้ว่า** ภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึง (Access) ความเท่าเทียม (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) โดยให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อเป็นกลไก

หลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และรองรับการศึกษาการเรียนรู้ และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21

แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 50-56) กล่าวว่าสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) จากบริบทสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ความเปลี่ยนแปลงของภูมิภาคอาเซียนและสังคมโลก อำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการภายใต้กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กับทิศทางการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในมิติด้านความมั่นคง มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือได้ประเมินสถานะของกระทรวงศึกษาธิการโดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ตามบริบทในข้างต้นแล้วจึงสามารถกำหนดเป็นสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งได้แก่ เป้าหมายหลักและตัวชี้วัด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ผลผลิต/ผลลัพธ์ของยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด ภายใต้ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ได้ดังนี้

1. เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาการศึกษา

1.1 คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต

1.2 กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

1.3 มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

1.4 คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.5 ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

2. ตัวชี้วัดตามเป้าหมายหลัก

2.1 ผลคะแนนสอบ PISA ในแต่ละวิชา

2.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการทดสอบระดับชาติ

2.3 ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม

2.4 ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีความเป็นพลเมืองและพลโลก

2.5 สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาต่อสายสามัญ

2.6 ร้อยละความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่ทำงานให้

2.7 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

2.8 ร้อยละของผลงานวิจัย นวัตกรรม งานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ได้รับการเผยแพร่/ตีพิมพ์

- 2.9 ร้อยละขององค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ หรือแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น
- 2.10 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ 15 - 59 ปี
- 2.11 ร้อยละของกำลังแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
- 2.12 ร้อยละของนักเรียนต่อประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15-17 ปี
- 2.13 สัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาทุกระดับของรัฐต่อเอกชน
- 2.14 จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนาและส่งเสริมการศึกษา

3. วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม”

“ผู้เรียน” หมายถึง เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ที่ได้รับการ
จากกระทรวงศึกษาธิการ

“มีความรู้คู่คุณธรรม” หมายถึง รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน
สติปัญญาแบ่งปัน ซึ่งเป็น 2 เงื่อนไขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“มีคุณภาพชีวิตที่ดี” หมายถึง มีอาชีพ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในการดำรงชีวิต

“มีความสุข” หมายถึง ความอยู่ดีมีสุข สามารถอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร มีความสามัคคี
ปรองดอง

“สังคม” หมายถึง สังคมไทย ภูมิภาคอาเซียน และสังคมโลก

4. พันธกิจ

- 4.1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ/ประเภทสู่สากล
- 4.2 เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม
- 4.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

5. ยุทธศาสตร์

- 5.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
- 5.2 ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
- 5.3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของการพัฒนาประเทศ

5.4 ยุทธศาสตร์ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ตลอดชีวิต

5.5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5.6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ
จัดการศึกษา

6. ผลผลิต /ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์

6.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

6.1.1 ผลผลิต /ผลลัพธ์

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถท่องจำและนำสิ่งที่จำไปฝึกคิด
วิเคราะห์คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
สอดคล้องกับคิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับ

ผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสามัคคีปรองดอง

6.1.2 ตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์

1) ร้อยละของโรงเรียนที่ผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์

2) ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมเสริมทักษะและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3) ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม

4) ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีความเป็นพลเมืองและพลโลก

6.1.3 กลยุทธ์

1) พัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และจัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การวัดและประเมินผลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

3) ส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อการผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์

4) ปรับปรุงระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

5) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษาอย่างเข้มข้น

6.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิต พัฒนาคู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

6.2.1 ผลผลิต /ผลลัพธ์

มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท มีครูครบตามเกณฑ์ มีครูประจำชั้นครบทุกห้อง และมีครูที่จบตรงวุฒิตามสาขาวิชาที่สอน ผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งมีคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่และขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่

6.2.2 ตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์

1) ร้อยละของครูตามแผนการผลิต มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2) ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาตามแผนการพัฒนา ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนด

3) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพในหลักสูตรที่ครูสภาให้การรับรอง และผ่านการประเมินเพื่อต่ออายุใบประกอบวิชาชีพ

4) จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับสวัสดิการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

5) ร้อยละความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.2.3 กลยุทธ์

1) วางแผนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ อย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

2) ปรับระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ

3) เร่งรัดพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิครูที่สอนคณะชั้นและครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

4) สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กับครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

5) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

6.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

6.3.1 ผลผลิต /ผลลัพธ์

มีการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพิ่มจำนวนบัณฑิตในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน มีสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ประชาชนได้รับการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ รวมทั้งมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในเชิงพาณิชย์ การให้การรักษาพยาบาล และการพัฒนาความเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของภูมิภาค

6.3.2 ตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์

1) สัดส่วนผู้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ต่อสายสามัญ

2) ร้อยละความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

3) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

4) ร้อยละของผลงานวิจัย นวัตกรรม งานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ได้รับการเผยแพร่/ตีพิมพ์

5) ร้อยละขององค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ หรือแก้ไขปัญหาชุมชนท้องถิ่น

6) จำนวนเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนกับองค์กร /หน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ

7) ร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนในระบบทวิภาคีที่เพิ่มขึ้นต่อปี

8) ร้อยละของผู้เรียนสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ในสถาบันอุดมศึกษาระดับอนุปริญญาถึงปริญญาตรี

9) ร้อยละของผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และด้านอื่น ๆ ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

6.3.3 กลยุทธ์

1) เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แพทย์ และพยาบาล

2) เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และรองรับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

3) ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

5) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐ ทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ

6) ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

6.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

6.4.1 ผลผลิต /ผลลัพธ์

ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันในทุกระดับและประเภทการศึกษา ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สถานศึกษาในภูมิภาค/ชนบท ได้รับการยกระดับคุณภาพในการให้บริการ เด็กพิการและด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนรวมทั้งสามารถเทียบโอนผลการเรียนและทักษะประสบการณ์เพื่อขอรับวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้นได้

6.4.2 ตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์

1) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ 15-59 ปี

2) ร้อยละของกำลังแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

3) ร้อยละของนักเรียนต่อประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15- 17 ปี

4) ร้อยละของผู้เรียนพิการที่ขึ้นทะเบียนคนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษา

5) ร้อยละของผู้ผ่านการฝึกอบรม/พัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนางานได้

6) จำนวนผู้รับบริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

6.4.3 กลยุทธ์

- 1) ประกันโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนในทุกพื้นที่ ครอบคลุมถึงคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความต้องการพิเศษ
- 2) ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ และวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 3) เร่งสร้างความเข้มแข็งของระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างกว้างขวาง
- 4) จัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา
- 5) เร่งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพมีความหลากหลาย และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง

6.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

6.5.1 ผลผลิต /ผลลัพธ์

ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษา เข้าถึงทรัพยากร และระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ มีองค์ความรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น รวมทั้งมีศูนย์กลางในการจัดเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัลที่ทันสมัย และระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

6.5.2 ตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์

- 1) ร้อยละของผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วยระบบ DLIT, DLTV, ETV มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น
- 2) ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วไม่ต่ำกว่า 30 Mbps
- 3) จำนวนระบบฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษาของประเทศที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน

6.5.3 กลยุทธ์

- 1) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัยและไม่ซ้ำซ้อน ให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
- 2) พัฒนากระบวนการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ระบบการรายงานผลของฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ให้เป็นเอกภาพเป็นปัจจุบัน และมีมาตรฐานเดียวกัน
- 3) ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา นำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
- 4) จัดหาอุปกรณ์/ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอทั่วถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

6.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6.6.1 ผลผลิต /ผลลัพธ์

ระบบบริหารจัดการมีความคล่องตัวในการบริหารงานการศึกษามากยิ่งขึ้น มีความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ โครงสร้างของกระทรวงได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ โดยการกระจายอำนาจลงไปสู่ส่วนภูมิภาคและสถานศึกษา และมีกลไกการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทมีธรรมาภิบาลในการบริหาร รวมทั้งผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีศักยภาพเพื่อไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้

6.6.2 ตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์

- 1) สัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาทุกระดับของรัฐต่อเอกชน
- 2) ร้อยละของผู้เรียน เยาวชนและประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำ หรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้
- 3) ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากการทดสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น
- 4) จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด/พัฒนาและส่งเสริมการศึกษา
- 5) ร้อยละของคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน
- 6) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่ระบบโรงเรียนเครือข่าย

6.6.3 กลยุทธ์

- 1) ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ทั้งในระดับส่วนกลาง และในพื้นที่ระดับภาค/จังหวัด
- 2) พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณ/การเงินให้มีประสิทธิภาพ
- 3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาตอบสนองการสร้างอาชีพและเพิ่มคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความสมานฉันท์ และเสริมสร้างความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 4) เร่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 5) เสริมสร้างภาพลักษณ์หน่วยงานให้เกิดความร่วมมือ และสร้างเครือข่าย/ความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศ
- 6) ส่งเสริมและขยายผลให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมพัฒนาเป็นสถานศึกษานิตិบุคคลในกำกับ (แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ,2560: 50-56)

สรุปได้ว่า แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาการศึกษาฯ คุณภาพการศึกษา กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพ

ตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้ยุทธศาสตร์ พัฒนาหลักสูตร ผลิต และพัฒนาครู ผลิตและพัฒนากำลังคน ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาระบบ บริหารจัดการ

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2560-2579)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560: 1-4) กล่าวถึงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา

1.1 หลักการจัดการอาชีวศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็น การจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและ พัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับ การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎี อันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ

1.2 ภารกิจของการจัดการอาชีวศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษามีภารกิจที่สำคัญ ได้แก่

1.2.1 การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือ สายปฏิบัติการ)

1.2.2 การฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพ

1.3 ค่านิยมอาชีวศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษามีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลัก ในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1.3.1 คุณธรรม (Merit) หมายถึง ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและ สังคมซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา เป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.3.2 คุณภาพ (Quality) หมายถึง ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิการอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

1.3.3 ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง ความสามารถและทักษะในการจัดการ และการพัฒนางาน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3.4 ความเป็นมืออาชีพ (Professional) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในด้านวิชาชีพ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ในด้านวิชาชีพเพื่อการประกอบอาชีพ อิสระ

2. วิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

“ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาประเทศ”

3. พันธกิจของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษา มีพันธกิจที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล

3.2 ขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย

3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

3.4 พัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้เพื่อการจัดการอาชีวศึกษาและพัฒนาวิชาชีพ

3.5 พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพด้วยวิธีที่หลากหลาย

4. วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

4.1 เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณธรรม คุณภาพ และความเป็นมืออาชีพ

4.2 เพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาวิชาชีพกับประชาชนทุกช่วงวัย

4.3 เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

4.4 เพื่อพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา

4.5 เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. เป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณภาพอย่างน้อย 3 ด้าน

5.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา

5.2 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลขและการจัดการและการพัฒนางาน

5.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง และความสามารถในการประยุกต์สู่อาชีพ

6. ยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา

6.1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

6.2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

6.3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

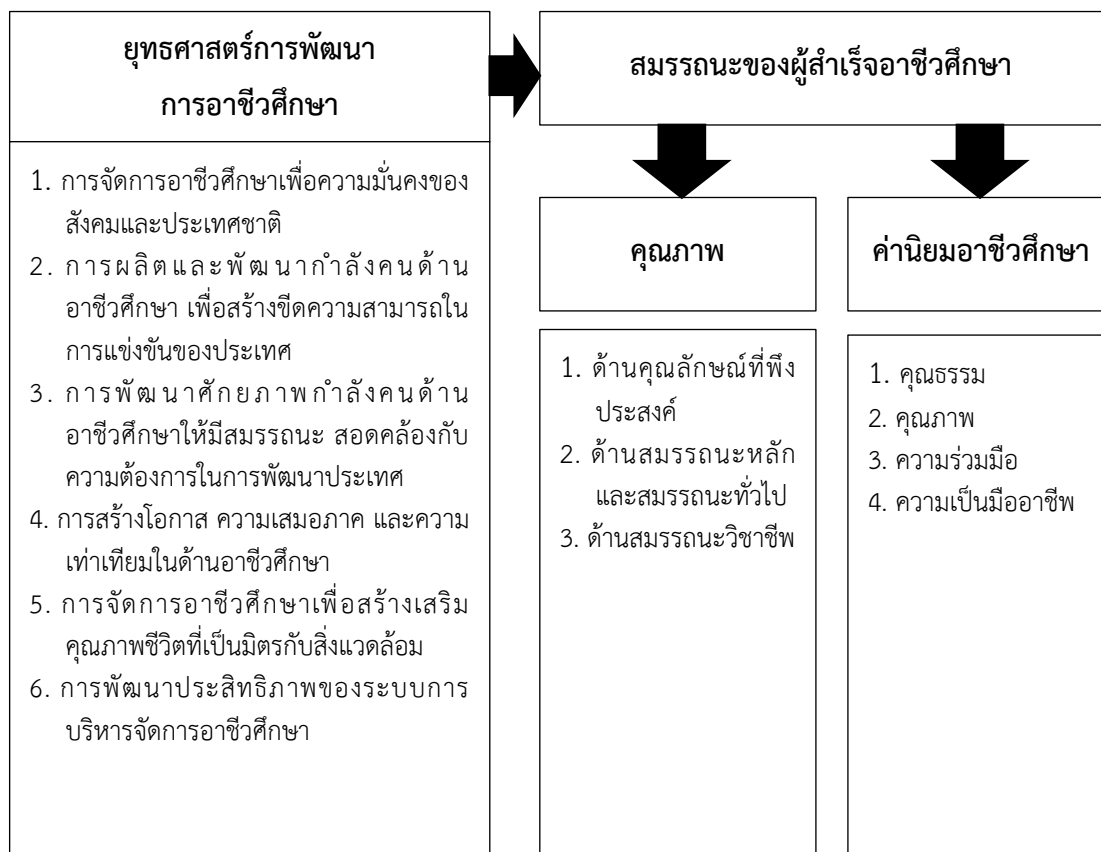
6.4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านการอาชีวศึกษา

6.5 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6.6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

7. กรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

จากการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายในการพัฒนาการอาชีวศึกษา สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 ดังภาพที่ 1



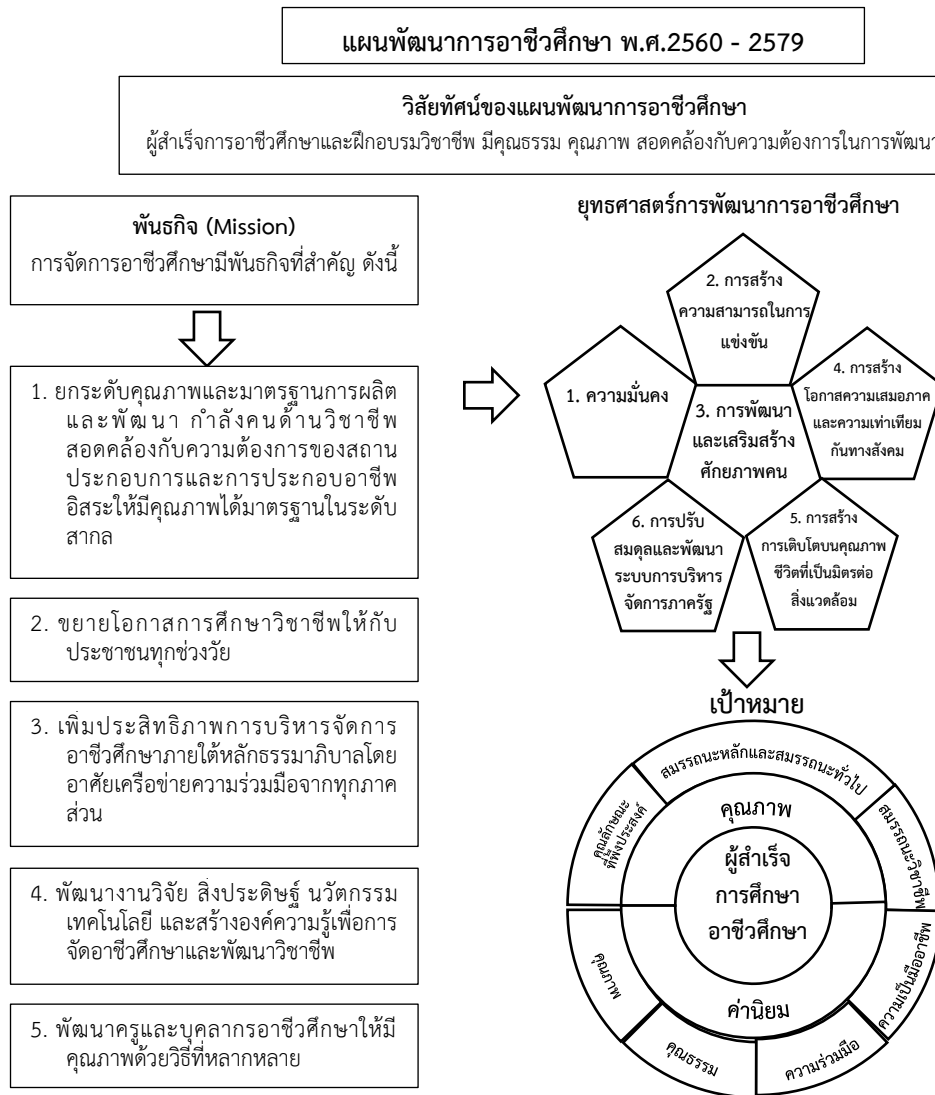
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579

จากกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการอาชีวศึกษา ได้แก่

- 7.1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- 7.2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 7.3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ
- 7.4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในด้านอาชีวศึกษา
- 7.5 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 7.6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ในด้านคุณภาพ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและ

สมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และค่านิยมอาชีวศึกษา ได้แก่ คุณธรรม คุณภาพ ความร่วมมือ และความเป็นมืออาชีพ

8. ความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 มีเชื่อมโยงระหว่างสาระสำคัญ ดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579

สรุปแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ

มาตรฐานการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561: 6-9) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหมวด 5 ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ มาตรา 31 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 17 ระบุไว้ว่า ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล มีหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็น ข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก และติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ การศึกษาที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีนว่าการ กระทรวงศึกษาธิการศึกษาในการประกาศใช้ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาใช้เป็นมาตรฐานกลางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

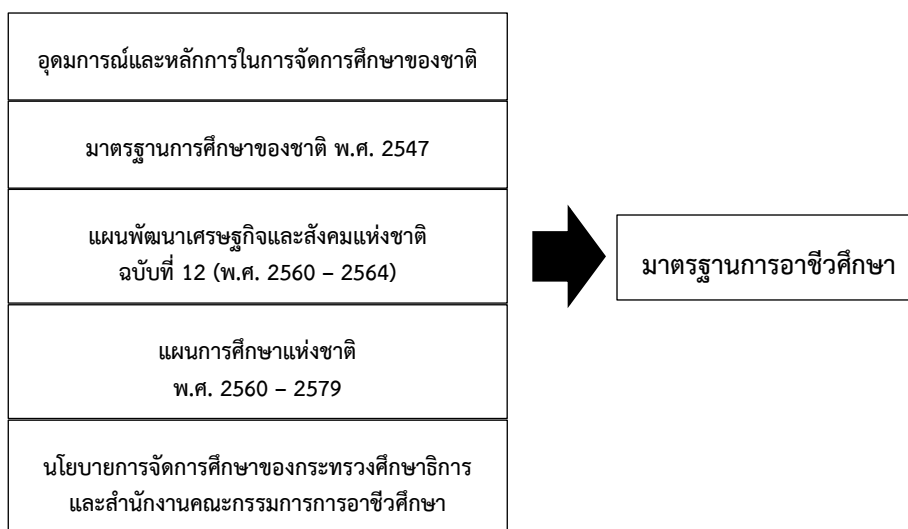
1. การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีความสำคัญยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งกฎกระทรวงการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง จัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนด เป็นองค์ประกอบแรกในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยการกำหนด มาตรฐานการอาชีวศึกษามีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นมาตรฐานกลางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา
- 1.2 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 1.3 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา

2. กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

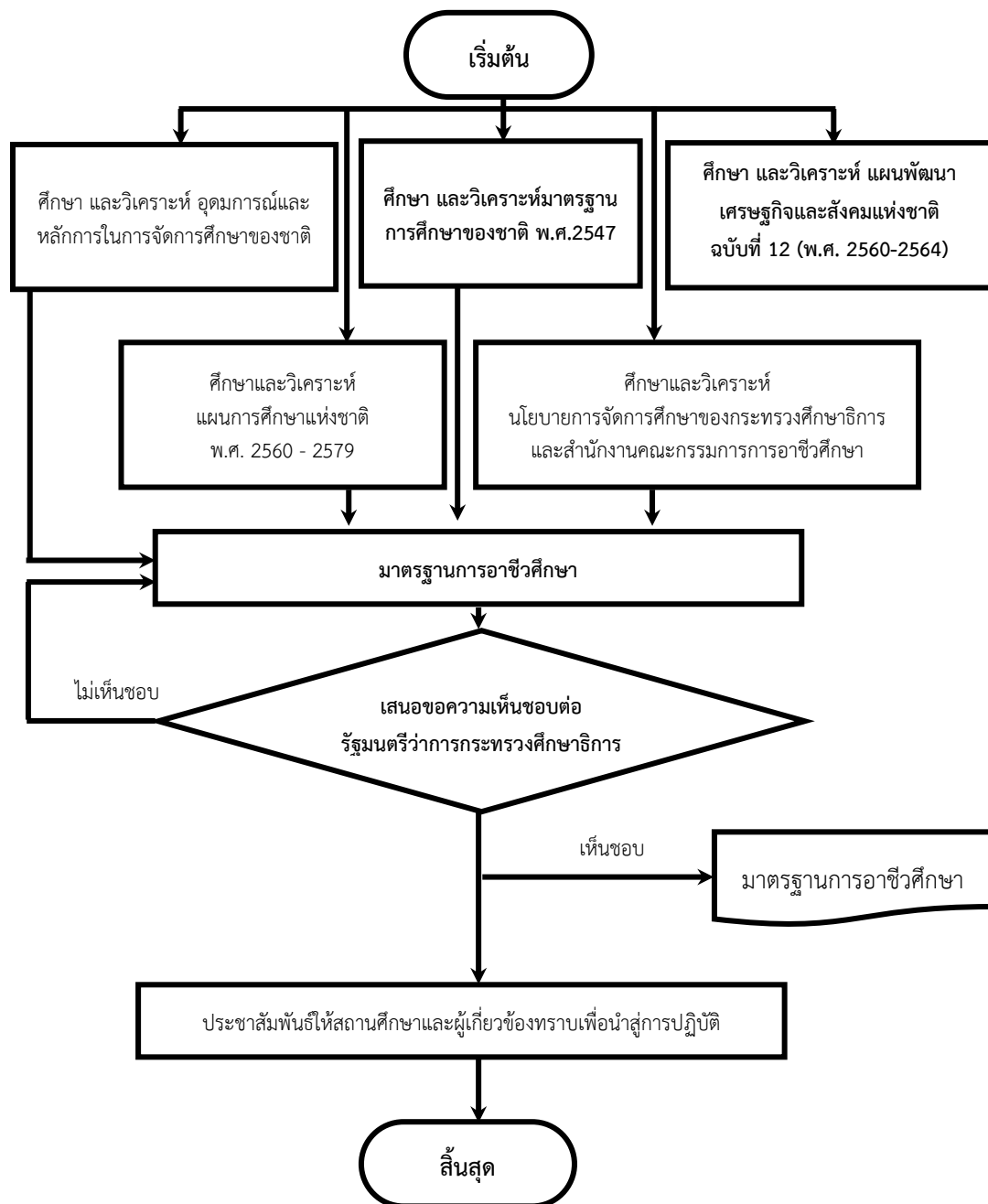
การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา สามารถทำได้โดยการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนด มาตรฐานการอาชีวศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 3



ภาพที่ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

จากกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของ อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับมาตรฐานการอาชีวศึกษา

3. กระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา



ภาพที่ 4 แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

จากภาพที่ 4 กระบวนการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นถึงวิธีการในการดำเนินการจัดทำในแต่ละขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ ได้แก่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มาตรฐาน

การศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มากำหนด มาตรฐานการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เสนอมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบลงนามและประกาศใช้

ขั้นตอนที่ 3 ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง เพื่อนำสู่การปฏิบัติ

4. มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 วรรคสองและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 17 กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาพิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานอาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ดังนี้

4.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ให้การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะ และการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษาและมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

4.1.1 ด้านความรู้ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎี และหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

4.1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีสุขภาพที่ดี

4.1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดีภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม

4.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาสถานศึกษา ให้มีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวน ตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมินดังนี้

4.2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และความต้องการของตลาดแรงงานโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนดได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงานตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษา แต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร สร้างเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

4.2.3 ด้านการบริหารจัดการ ให้สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ

4.2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่างๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

4.3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สถานศึกษามีความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการจัดการศึกษา การจัดการทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

4.3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ให้สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่สู่สาธารณชน

5. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561: 1-7) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 จำนวน 5 ด้าน 25 ข้อ ดังนี้

5.1 ด้านที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

- 5.1.1 การดูแลและแนะแนวผู้เรียน
- 5.1.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 5.1.3 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ
- 5.1.4 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ งานวิจัย
- 5.1.5 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 5.1.6 ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- 5.1.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-net)
- 5.1.8 การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

5.2 ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- 5.2.1 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
 - 1) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ
 - 2) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม
- 5.2.2 การจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1) คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ
 - 2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.3 ด้านที่ 3 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

- 5.3.1 ครูผู้สอน
 - 1) การจัดการเรียนการสอน
 - 2) การบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 3) การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
- 5.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1) การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
 - 2) การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

5.4 ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วม

- 5.4.1 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 5.4.2 การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน
- 5.4.3 การบริการชุมชนและจิตอาสา

5.5 ด้านที่ 5 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

- 5.5.1 อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน หรืองานฟาร์ม
- 5.5.2 ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน
- 5.5.3 แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ
- 5.5.4 ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายในสถานศึกษา
- 5.5.5 การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ให้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่รัฐบาลพยายามส่งเสริมให้เกิดขึ้นในหน่วยงานที่มีการจัดการศึกษา ด้วยต้องการให้เป็นเครื่องมือในการรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ เช่น ธีรรัตน์ นันทะธรรม (2550: 8), โสภณ พรหมแก้ว (2553: 12), พนมพร พิระพิทยมงคล (2553: 14), กาญจนา ศรีเรือง (2555: 15) อธิบายว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการยกมาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดถือว่าการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา จำเป็นต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ต้องช่วยกันดำเนินการให้ประสบความสำเร็จและมีการรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องว่า

สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดทำให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

จากการศึกษาความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่มีระบบหรือมีกระบวนการในการติดตาม กำกับ ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของคุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานจากองค์กรภายนอกกำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจหรือเป็นหลักประกันให้กับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและสถานประกอบการว่าสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นหลักประกัน

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นกระบวนการบริหารเพื่อให้ได้คุณภาพผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดจนเป็นที่เชื่อถือศรัทธาและยอมรับของสังคมก็ย่อมจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาอยู่อย่างชัดเจนแล้วและเมื่อพิจารณาตามสาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาย่อมจะเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ

1. ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
2. ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ
4. ให้มีการจัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เมื่อพบว่าผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกเหนือจากที่บ่งบอกระดับความสำคัญถึงขั้นที่ต้องกำหนดเป็นสาระบัญญัติหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแล้ว ความสำคัญยังอยู่ที่ว่าเป็นกลไกการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในระบบการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นระบบที่มีการดำเนินการโดยบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควบคู่กับการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งสรุปความสำคัญได้ ดังนี้

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจังซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
4. ช่วยกระตุ้นให้สถานศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
5. ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้มาตรฐาน ได้ซึมซับในเรื่องของการมีคุณธรรมและจริยธรรม การดำรงชีวิตตามหลักศาสนา และวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561: 12-28) โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และ หน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระบบการศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

2. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาแล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หรือจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมิน คุณภาพภายนอก ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ดำเนินการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมิน และการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่จะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานอย่างมีทิศทาง โดยการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานอย่าง มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแนวทางปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จการประกันคุณภาพภายในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา การเตรียมความพร้อม การดำเนินการขั้นนี้ เป็นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรอื่น ๆ และกำหนดผู้รับผิดชอบรวมทั้งกำหนด บทบาทหน้าที่ ดังนี้

4.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากร เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกันคุณภาพ แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาควรจัด ประชุมชี้แจงความจำเป็นและความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากรทุกคน ทราบและจัดบุคลากรรับผิดชอบประเมินมาตรฐานตามตัวบ่งชี้

4.1.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องจัดตั้งสำนักงานประกันคุณภาพภายใน สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการประมวลผลเนื่องจากการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้ เครื่องมือ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบสังเกต ฯลฯ ดังนั้น สถานศึกษา จะต้องจัดเตรียมงบประมาณสำหรับการประกันคุณภาพภายในไว้เฉพาะ รวมถึงสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นระบบในการทำงาน

4.1.3 การกำหนดผู้รับผิดชอบและกำหนดบทบาทหน้าที่ ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคน แต่การแต่งตั้งคณะทำงานโดยเฉพาะ ในส่วนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และสรุปผลในภาพรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนด ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา มีหน้าที่พิจารณากำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติงานประจำปี กำหนด คณะทำงานเพื่อดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน มีหน้าที่วิเคราะห์มาตรฐาน จัดทำคู่มือ ใบบางน คู่มือกำกับติดตามและเขียนรายงานการประเมินตนเอง 3) คณะทำงานการประกันคุณภาพภายใน รับผิดชอบการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายใน จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์ และ

ประเมินผล มีเจตคติที่ดี มีแรงจูงใจในการทำงาน ประกันคุณภาพภายใน มีความรู้ความสามารถ ในการสร้างเครื่องมือ ประมวลข้อมูลที่จัดเก็บและการเขียนรายงาน มีความรับผิดชอบ ตรงเวลา มีภาวะผู้นำ รอบรู้ภาระงานของสถานศึกษา และเข้าใจมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี

4.2 ด้านกลยุทธ์ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 คณะกรรมการบริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

4.2.2 กระจายความรับผิดชอบให้ทุกคนมีส่วนร่วม

4.2.3 ให้ส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องด้วยการนิเทศ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและ สร้างขวัญกำลังใจแก่คณะทำงาน

4.2.4 มีการกำกับ ติดตาม และรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

4.3 การศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การประกันคุณภาพ ภายใน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ ที่ต้องมีการตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงตนเอง อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นก่อนทำการประเมินต้องทำการศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา โดยการจัดทำคำสั่งให้บุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าประชุมรับทราบทั่วกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.3.1 การทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษากับสภาพและผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ และรับทราบถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน และทิศทางในการพัฒนา สถานศึกษาในอนาคตโดยยึดแผนพัฒนาสถานศึกษาเป็นหลัก จัดทำวาระการประชุม นโยบายคุณภาพ เอกสารประกอบการประชุม สรุปข้อตกลงแนวปฏิบัติ และจัดทำรายงานการประชุม

4.3.2 มาตรฐานการอาชีวศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินสถานศึกษาจำเป็น จะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรทุกคนรับผิดชอบในการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา กำหนด เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน โดยให้บุคลากรศึกษามาตรฐานที่รับผิดชอบ ทั้งตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน รวมทั้งสำรวจสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ มาตรฐานที่รับผิดชอบ

4.4 การกำหนดกรอบการประเมิน เป็นการกำหนดแนวทางในการประเมินผลภายใน ว่ามีกระบวนการดำเนินงานอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบและควรดำเนินการเมื่อใด

4.5 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์การตัดสินการดำเนินการตาม ตัวบ่งชี้ที่กำหนดซึ่งต้องทำอย่างเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนด เกณฑ์การตัดสินว่าเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยมีวิธีการดังนี้

4.5.1 กำหนดวิธีการที่ใช้ประเมิน เป็นการออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ ในการวัดและประเมิน และแหล่งผู้ให้ข้อมูล

4.5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.5.3 การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา เป็นการนำผลการประเมินมาใช้วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษาซึ่งจะได้ข้อมูลช่วยในการหาแนวทางการพัฒนาตนเองในส่วนที่ต้องแก้ไข โดยการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

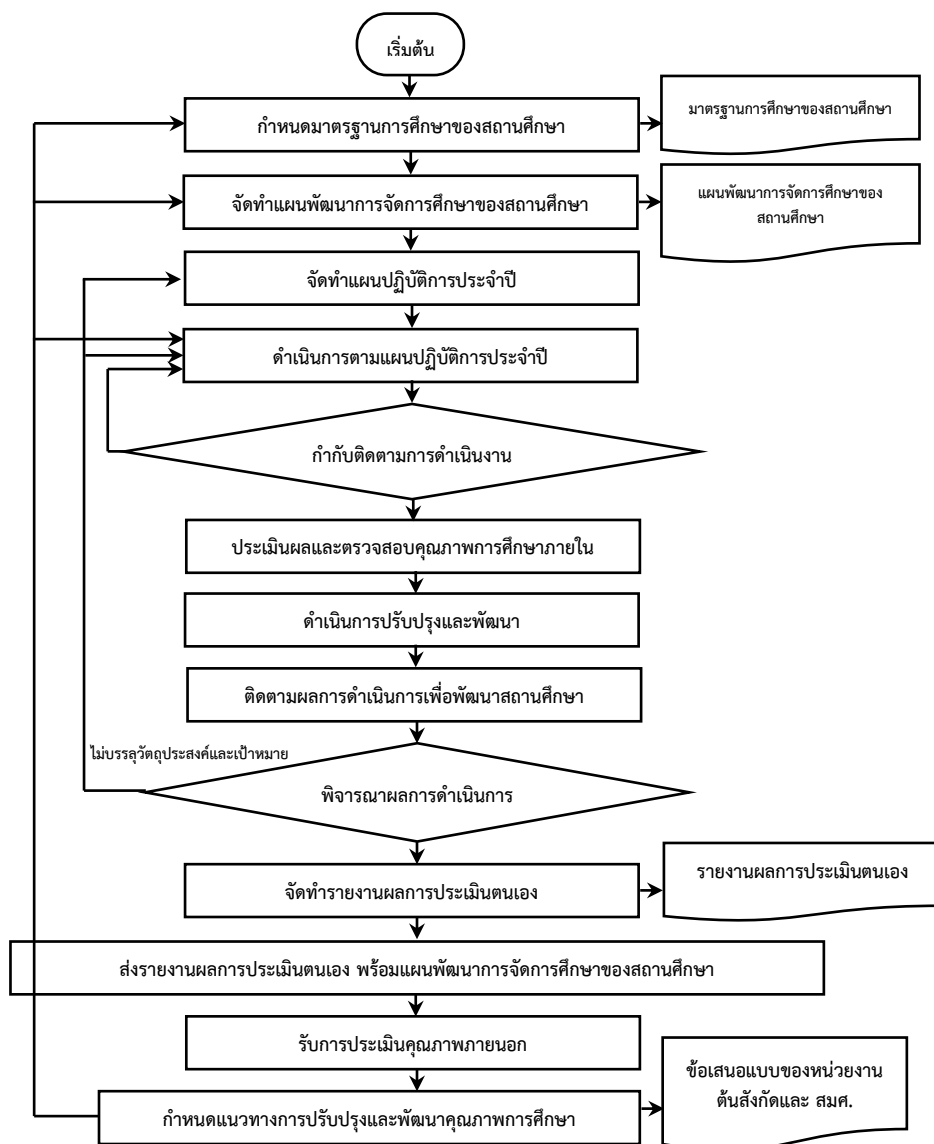
4.6 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา เป็นการหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาควรหาทางช่วยตนเองในการแก้ปัญหา หากอยู่นอกเหนือความสามารถของสถานศึกษาก็อาจหาแนวทางอื่น เช่น การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนชุมชนใกล้เคียง

4.7 การใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง เป็นการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเองสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้ง ครู อาจารย์ ผู้บริหาร หรือใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพในสถานศึกษาเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรเพื่อตัดสินว่างานเป็นไปตามเกณฑ์หรือเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงานหรือไม่ โดยใช้การประเมินการตรวจสอบ ดังนั้นการประเมินที่ดีจะนำไปสู่การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนที่จะให้องค์กรภายนอกเข้ามาตรวจสอบและรับรองต่อไป

5. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษาซึ่งสามารถแสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ได้ดังภาพที่ 5



ภาพที่ 5 แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ดำเนินการตามแผนงาน โครงการในระยะเวลาที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
5. กำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการในระยะเวลาที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
6. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

7. นำผลจากการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

8. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจต้องพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีหรือปรับปรุงการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม

9. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี

10. ส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) พร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา

11. รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด

12. นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา และข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มากำหนดแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอาจต้องพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม

5.2 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5.2.1 หลักเกณฑ์ ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

5.2.2 แนวปฏิบัติให้สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และอาจเพิ่มมาตรฐานการศึกษาหรือประเด็นการประเมินได้ตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

3) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการกำกับติดตามผลการดำเนินการตามแผน

4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

5) กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปี

5.3 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสำคัญในการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยระบุให้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบแรกในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา

5.3.1 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา มีความสำคัญต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

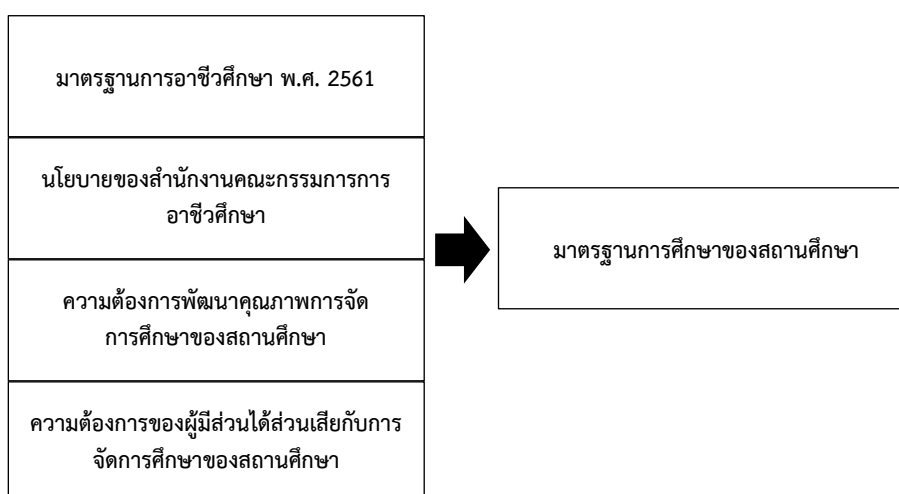
1) เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไป ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสถานศึกษา ระดับสถานศึกษาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา

2) เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3) เป็นกรอบในการจัดทำเครื่องมือเพื่อประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ ภายในสถานศึกษา

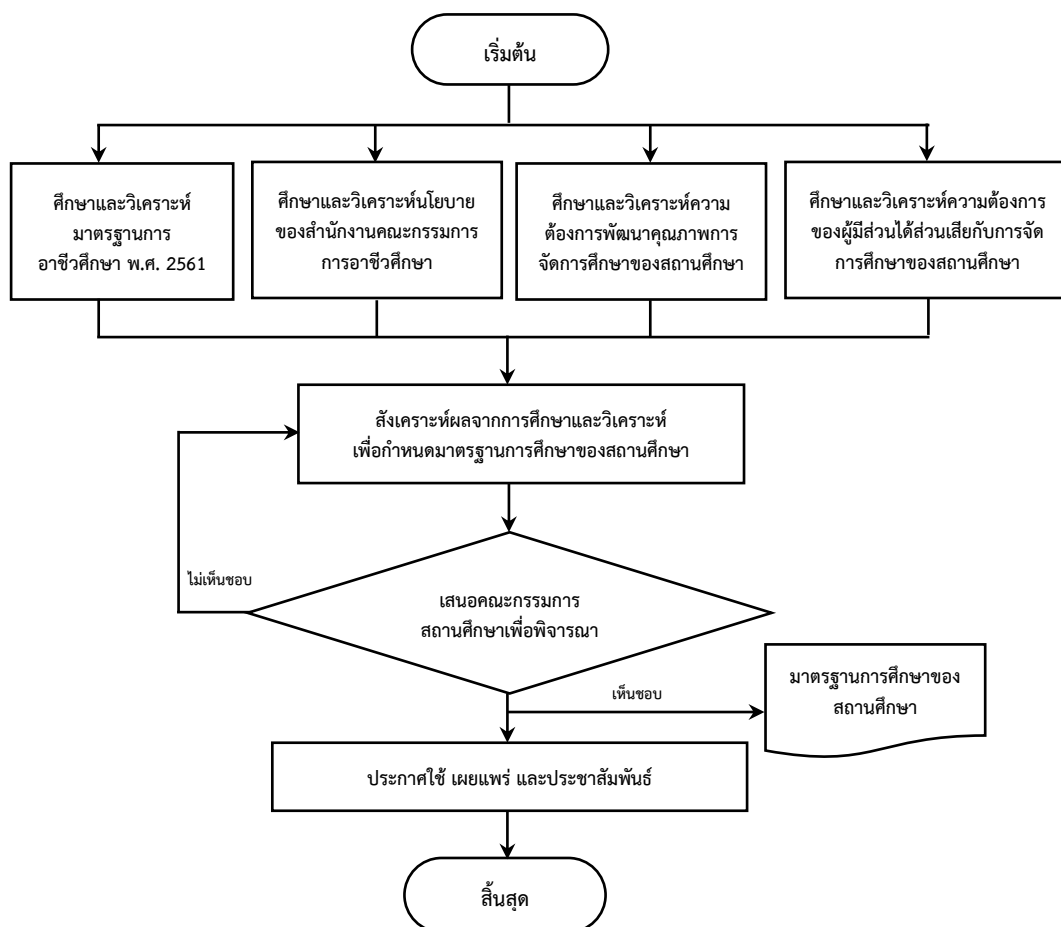
5.3.2 กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้มาจากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มาตรฐานการ อาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ความต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และความต้องการของผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังภาพที่ 6



ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5.3.3 กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา



ภาพที่ 7 แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากภาพที่ 7 แสดงถึงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มาตรฐานการอาชีวศึกษา นโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจากผลการ ประเมินและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ความต้องการของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ สถานประกอบการ หน่วยงาน องค์กร สถานประกอบการที่รับผู้สำเร็จการศึกษาของสถานศึกษาเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้เรียน ครู คณาจารย์ของสถานศึกษา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 นำผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มากำหนด มาตรฐานและประเด็นการประเมิน เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาประกาศใช้ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ครู คณาจารย์ และบุคลากรของ สถานศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง เพื่อนำสู่การปฏิบัติ

5.4 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

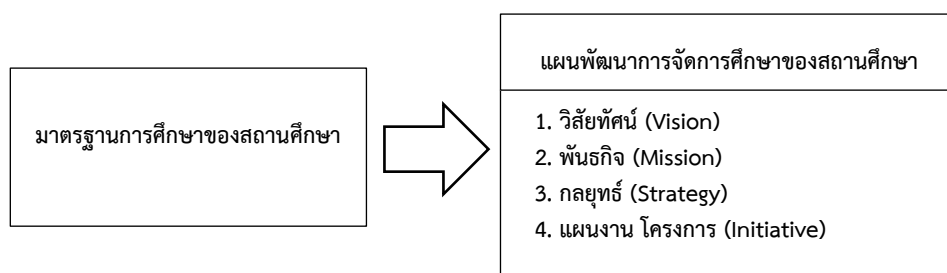
5.4.1 ความสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี และปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ได้แก่ การวางแผน ดังนั้นกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงระบุให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด แผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสำคัญต่อสถานศึกษา ดังนี้

- 1) เป็นทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา

นักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และเข้าใจในทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5.4.2 กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

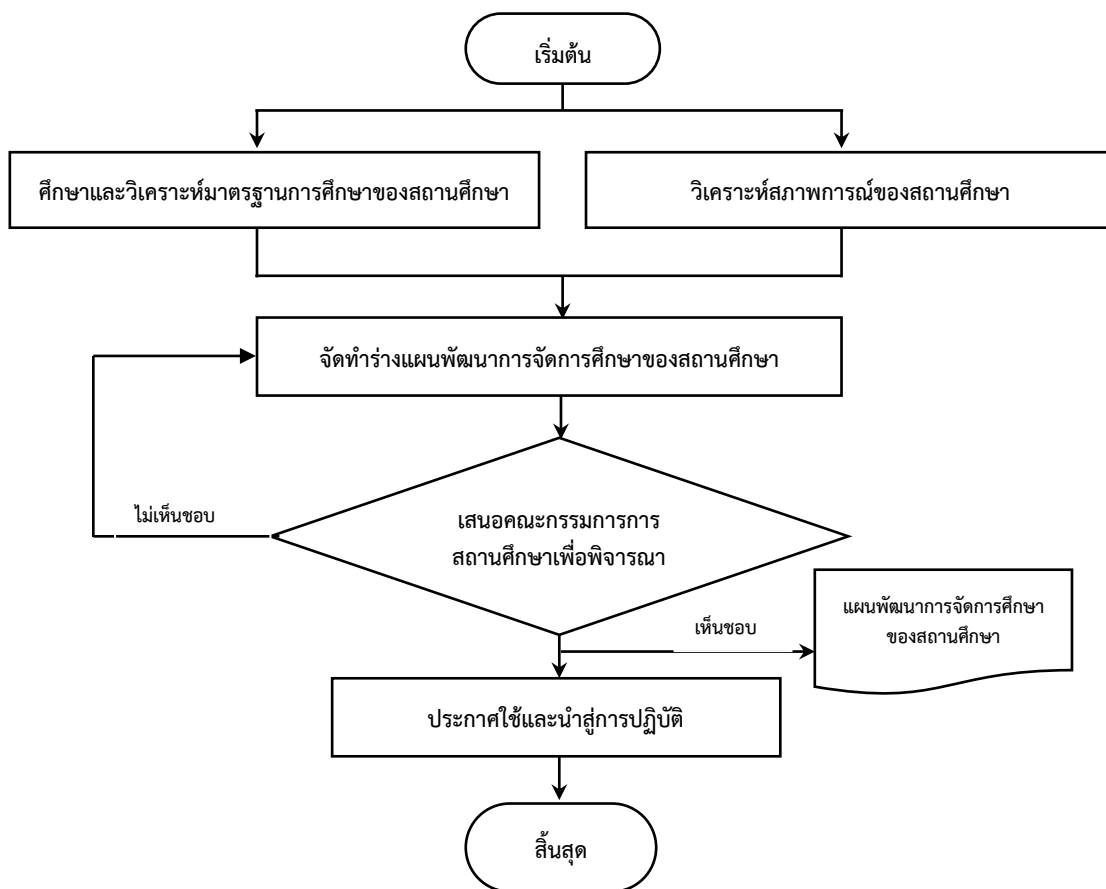
กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ระบุให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งแสดงความสัมพันธ์กันดังภาพที่ 8



ภาพที่ 8 แสดงกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5.4.3 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ แนวปฏิบัติที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 9



ภาพที่ 9 แสดงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากภาพที่ 9 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อสรุปประเด็นความต้องการในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐาน และวิเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษาซึ่งนิยมใช้หลักการการวิเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ที่จะมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 นำผลจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ (Vision) 2) พันธกิจ (Mission) 3) กลยุทธ์ (Strategy) 4) แผนงาน โครงการ (Initiative)

ขั้นตอนที่ 3 นำร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 4 สถานศึกษานำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการวิทยาลัยประกาศใช้ เผยแพร่และ

ประชาสัมพันธ์ให้ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง และนำสู่การปฏิบัติ

5.4.4 องค์ประกอบของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ ข้อมูลปัจจุบันของสถานศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5.4.5 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และสภาพการณ์ของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำมากำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีสาระสำคัญ ดังนี้ คำนำ คำชี้แจง สารบัญ ข้อมูลปัจจุบันของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และภาคผนวก

5.5 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5.5.1 สร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา ในการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยการจัดประชุมชี้แจง หรืออบรมสัมมนาเพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติงาน

5.5.2 มอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5.5.3 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5.6 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5.6.1 หลักการและความสำคัญของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นการประเมินตนเอง (Self - Evaluation) โดยบุคลากรภายในของสถานศึกษา ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจะเป็นภาพสะท้อนการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่จะเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

5.6.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

- 1) เพื่อประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปีของสถานศึกษา
- 3) เพื่อนำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5.6.3 ขั้นตอนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

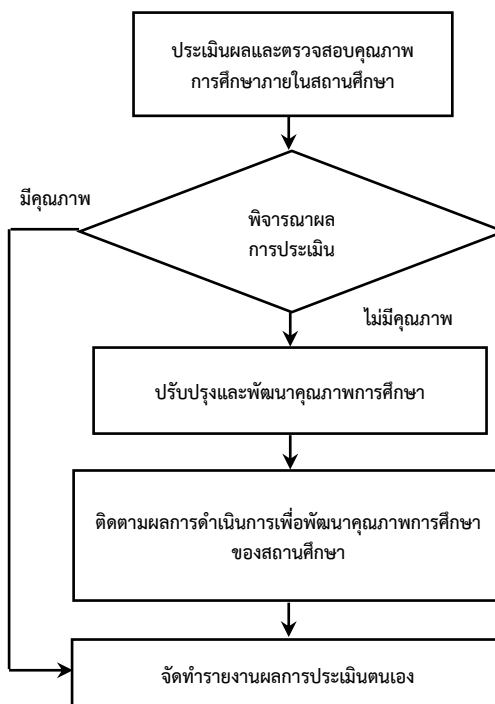
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการวางแผนเตรียมความพร้อมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพในประเด็นต่าง ๆ เช่น การสร้างความตระหนักให้กับครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษา การสร้างความรับรู้ความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำปฏิทินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำเครื่องมือประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามแผนหรือปฏิทินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพที่กำหนดไว้ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการสรุปผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นการประเมินประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาของแต่ละมาตรฐานและประเด็นการประเมิน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.7 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.7.1 ความสำคัญของการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ระบุสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสามารถแสดงกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้ดังภาพที่ 10



ภาพที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ของการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.7.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

- 1) เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาได้ปรับปรุงและพัฒนาตามผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 2) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5.7.3 ขั้นตอนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการ สรุปผลการติดตามการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.8 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5.8.1 ความสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรับการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้ หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา รายงานผลการ ประเมินตนเองประจำปี เป็นภาพสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

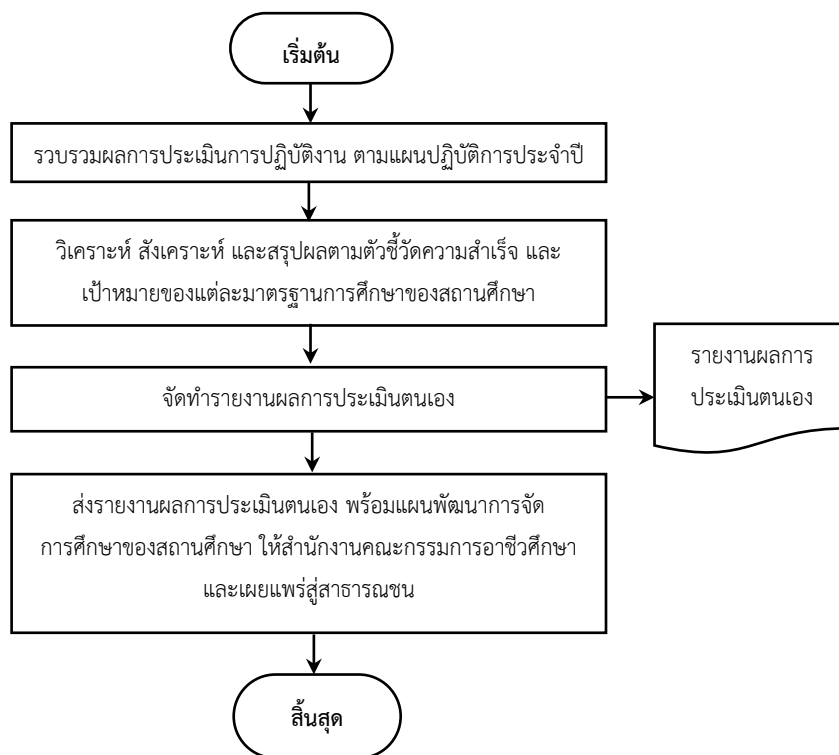
5.8.2 วัตถุประสงค์ของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) เพื่อรวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1) เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา

2) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ใช้เป็น ข้อมูลในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3) เพื่อให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน) ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

5.8.3 กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นการรวบรวมและ สรุปลง ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสะท้อนผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประเด็นการประเมิน โดยมี กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังภาพที่ 11



ภาพที่ 11 แสดงกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากภาพที่ 11 กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ตามมาตรฐานและประเด็นการประเมิน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากผลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานและประเด็นการประเมิน หมายถึง การนำข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณมาจำแนก เพื่อสรุปผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

3. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอทั้งข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสะท้อนผลการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นการประเมิน

4. จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) พร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่สู่สาธารณชน

5.8.4 องค์ประกอบของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เป็นการสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

2) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม แผนภูมิการบริหารของสถานศึกษา ข้อมูลของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบุคลากรของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรที่จัดการเรียน การสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ปรัชญา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์การพัฒนาคูณภาพการจัดการ การศึกษา เกียรติประวัติของสถานศึกษา ได้แก่ รางวัลและผลงานของสถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา ผู้เรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมในรอบปีการศึกษา การนำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษามาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4) ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการ รายงานผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเรียงลำดับตามมาตรฐานและประเด็น การประเมิน ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

5) ผลการปฏิบัติงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) เป็นการนำเสนอ ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานและประเด็นการประเมินที่มีความโดดเด่น สามารถเป็น แบบอย่างสำหรับสถานศึกษาอื่นนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคูณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้เป็นอย่างดี

5.8.5 แนวทางการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) รายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษา เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากผลการบริหารจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานและประเด็นการประเมินเพื่อสรุปผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด โดยการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษา มีสาระสำคัญ ดังนี้ คำนำ คำชี้แจง สารบัญ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลการปฏิบัติงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) และภาคผนวก

6. การประกันคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้ประเมินภายนอกมีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

6.1 แนวคิดและหลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินภายนอกของ สมศ. เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบ กัลยาณมิตรประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

6.1.1 เพื่อตรวจสอบ ยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

6.1.2 เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษา เงื่อนไขของความสำเร็จและสาเหตุของปัญหา

6.1.3 เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

6.1.4 เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

6.1.5 เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

6.2 ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญและมีความหมายต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ดังนี้

6.2.1 เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและเพื่อพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

6.2.2 เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาได้จัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

6.2.3 สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน ต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

6.2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 การพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก

ความหมายของผู้ประเมินภายนอก ผู้ประเมินภายนอก เป็นบุคคลทั้งที่เป็นนักวิชาการ วิชาชีพ ผู้ปกครอง หรือผู้แทนชุมชนที่มีคุณสมบัติตามที่ สมศ. กำหนด และได้รับการรับรองจาก สมศ. ให้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

6.4 คุณสมบัติของผู้ประเมินภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอกอย่างสร้างสรรค์เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญหรือคุณวุฒิ พร้อมทั้งบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสมของผู้ประเมินภายนอก สมศ. จึงกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ที่จะได้รับการรับรองและแต่งตั้งเป็นผู้ประเมินประเมินภายนอก

6.5 ลักษณะต้องห้ามของผู้ประเมินภายนอก

6.5.1 เป็นผู้มีความพิการหรือจิตบกพร่องอันเป็นเหตุให้เป็นผู้หย่อนสมรรถภาพในการเป็นผู้ประเมินภายนอก

6.5.2 เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

6.5.3 อยู่ในระหว่างลงโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

6.5.4 เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

6.5.5 ในกรณีของผู้เคยรับราชการต้องไม่เคยได้รับโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

6.6 คุณสมบัติเฉพาะของผู้ประเมินภายนอก

6.6.1 สำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกของสำนักงาน ผ่านการทดสอบและการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด และได้รับการรับรองให้เป็นผู้ประเมินภายนอก

6.6.2 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่สำนักงานกำหนด

6.7 จรรยาบรรณของผู้ประเมินภายนอก

ผู้ประเมินภายนอกต้องปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้โดยยึดหลักจรรยาบรรณต่อไปนี้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน

6.7.1 มีความเที่ยงตรง เป็นกลาง โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ รายงานสิ่งที่ค้นพบตามความเป็นจริงอย่างชัดเจน มีเหตุผล มีหลักฐานสนับสนุนและมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ยอมให้อิทธิพลใดเบี่ยงเบนผลการประเมินให้ผิดไปจากความเป็นจริง การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือเป็นการรายงานเท็จด้วย

6.7.2 ต้องไม่ประพฤติให้เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงของตนหรือแก่ชื่อเสียงของสำนักงาน

6.7.3 รักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลและสถานศึกษาที่ได้รับระหว่างการตรวจเยี่ยมและการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างเคร่งครัด

6.7.4 ไม่รับและเรียกรื่องในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา เช่น ไม่รับอามิสสินจ้าง รางวัล ของขวัญ ของกำนัล การต้อนรับ การรับรอง การอำนวยความสะดวกจากสถานศึกษาที่เกินความจำเป็น

6.7.5 ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตัวเองหรือผู้อื่นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมโดยใช้ข้อมูลใด ๆ ในลักษณะซึ่งสำนักงานยังไม่ได้เผยแพร่ต่อสาธารณะ และไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อสำนักงาน

6.7.6 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน ตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่สำนักงานกำหนด

6.7.7 ผู้ประเมินภายนอกต้องไม่นำบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกเข้าไปในสถานศึกษาที่ทำการประเมิน

6.7.8 ผู้ประเมินต้องไม่เป็นที่ปรึกษาหรือวิทยากรให้กับสถานศึกษาเนื่องจากอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

6.8 บทบาทของผู้ประเมินภายนอก

ในการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้ประเมินภายนอกจะต้องปฏิบัติงานอย่างมีอาชีพ โดยยึดถือบทบาทในลักษณะ เพื่อนร่วมวิชาชีพ และเป็นกัลยาณมิตรกับสถานศึกษาและชุมชนที่ต่างฝ่ายต่างจะต้องเรียนรู้ซึ่งกันและกัน บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก มีดังนี้

6.8.1 การตรวจเยี่ยมสถานศึกษา สร้างความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพให้กับบุคลากรของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

6.8.2 รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบหลักฐานข้อมูลเพื่อยืนยันสภาพความเป็นจริงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษาได้รายงานไว้ในรายการประเมินตนเอง และตามหลักฐานที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงที่ไม่ได้อยู่ในรายงานการประเมินตนเอง

6.8.3 ตรวจสอบกระบวนการและวิธีการที่สถานศึกษาใช้ในการได้มาซึ่งข้อมูลรวมทั้งหลักฐานที่ระบุในรายงานการประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสม ครอบคลุมและน่าเชื่อถือเพียงใด

6.8.4 ตรวจสอบผลการพัฒนาเทียบเคียงกับเป้าหมาย แผนพัฒนาของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาที่ สมศ. กำหนดเพื่อการประเมินภายนอก รวมทั้งตรวจสอบเป้าหมาย แผนพัฒนาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการต่อไป เพื่อดูความสอดคล้องกับผลการประเมิน

6.8.5 ประมวล วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินภายนอก พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

6.8.6 รายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาต่อ สมศ.

6.9 บทบาทของครูในการรับการตรวจสอบและประเมินจากภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกเป็นงานที่ต่อเนื่องจากการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี เพื่อเสนอสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2544) บทบาทของครูในการรับการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพจากภายนอก มี 3 บทบาท คือ 1) ร่วมจัดทำรายงานการศึกษาตนเองของสถานศึกษา 2) รับการตรวจเยี่ยมของผู้ประเมินจากภายนอก 3) รับข้อเสนอแนะจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

สามารถสรุปได้ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในกับระบบการประกันคุณภาพภายนอกมีความแตกต่างและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาแล้วจัดทำรายงานประจำปีเสนอผู้เกี่ยวข้อง ส่วนการประกันคุณภาพภายนอกเป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาโดยหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอกจึงสัมพันธ์เชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐานการศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือ เอกภาพเชิงนโยบาย ความหลากหลายในทางปฏิบัติและมุ่งส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าการควบคุมหรือการให้คุณให้โทษ

6.10 กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563)
โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ด้านการอาชีวศึกษา (คณะกรรมการบริหาร สมศ. มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 10/2560 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560) ดังรายละเอียดแสดงตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ด้านการอาชีวศึกษา

ประเด็น	อาชีวศึกษา
1. แนวคิดหลัก	<p>1. การประเมินคุณภาพภายนอกต้องมีความเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายมาตรฐานที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (Accountability)</p> <p>2. การประเมินคุณภาพภายนอกต้องมีความท้าทายและช่วยกระตุ้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดการส่งเสริมการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาสู่สากลตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล เพื่อการบรรลุเป้าหมายทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ (Empowerment)</p>
2. วัตถุประสงค์	<p>1. สร้างมาตรฐานการตรวจประเมิน (Quality Code/ Criteria/ Guideline) และส่งเสริมให้สถานศึกษาสร้างมาตรฐานการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพทุกระดับและทุกกลุ่มประเภท และสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถานศึกษาทุกระดับและทุกกลุ่มประเภทเพื่อให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนจากผู้มีหน้าที่ในการสร้าง “วัฒนธรรมคุณภาพ” ภายในสถานศึกษาและการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและความคาดหวังของประเทศ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	อาชีวศึกษา
	<p>2. ประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา พร้อมทั้ง รายงานสถานการณ์ด้านคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ข้อมูลแก่รัฐบาล ในการ พิจารณากำหนดนโยบายการพัฒนา ที่นำไปสู่การจัดสรรงบประมาณและ ทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ</p>
3. เป้าหมาย	<p>มีมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา โดยคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติและ มาตรฐานระดับสากล พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของชาติต่อรัฐบาลอย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาของประเทศ</p>
4. การแบ่งกลุ่ม ประเภท สถานศึกษา	<p>มี 3 ประเภท ตามแนว พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาอื่นที่จัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาในระบบและระบบทวิภาคี 2) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาอื่นที่จัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษานอกระบบ (หลักสูตรระยะสั้น) 3) สถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี สาย เทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
5. มาตรฐานการ ประเมิน 5.1 แนวทาง พัฒนา หลักเกณฑ์ การประเมิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินคุณภาพภายนอก ต้องมีความเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในรูปแบบของการตรวจทานซ้ำ (Double Check) 2. การประเมินคุณภาพภายนอก ต้องส่งเสริมให้เกิดการยกระดับคุณภาพการ จัดการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับสากล
5.2 ด้านการ ประเมิน	<p>มี 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการ บริหารจัดการ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	อาชีวศึกษา
5.3 ประเด็นการ พิจารณา	ประกอบด้วย 14 ประเด็นการพิจารณา องค์ประกอบที่ 1 คุณภาพผู้เรียน 1.1) ผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวนผู้เข้าเรียน 1.2) ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำประกอบอาชีพอิสระ ศึกษาต่อภายใน 1 ปี 1.3) ความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน 2.1) การจัดการเรียนการสอนรายวิชา 2.2) การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชา 2.3) การจัดการศึกษา 2.4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการศึกษา 3.1) การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางสถานศึกษา คุณธรรม 3.2) การดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด 3.3) การบริหารจัดการด้านบุคลากร 3.4) การบริหารจัดการด้านการเงิน 3.5) การบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ และด้าน ฐานข้อมูลสารสนเทศ 3.6) การประสานความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการศึกษา องค์ประกอบที่ 4 คุณภาพการประกันคุณภาพภายใน 4.1) การประกันคุณภาพภายใน
6. เกณฑ์การ พิจารณา คุณภาพ รายด้านหรือ องค์ประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> ● ดีเยี่ยม (Excellent) ● ดีมาก (Very Good) ● ดี (Good) ● พอใช้ (Fair)
6.1 เกณฑ์พื้นฐาน (Common Standards)	<ul style="list-style-type: none"> ● ปรับปรุง (Improvement Required)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	อาชีวศึกษา
6.2 เกณฑ์ท้าทาย (Challenging Standards)	C3 ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรในระดับนานาชาติ (International Accreditation) C2 มีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายระดับชาติ (National Aspiration) C1 มีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด (National Needs)
7. วิธีการประเมิน	การประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นการประเมินเชิงคุณภาพเน้นข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ที่สะท้อนผลลัพธ์การดำเนินงานโดยใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) ให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้งระบบแบบองค์รวม (Holistic Approach) โดยมีองค์ประกอบของวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. การศึกษาข้อมูลด้านบริบทพื้นฐานของสถานศึกษา (Organization Context) 2. การศึกษารายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) 3. การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม (Site Visit)
8. ขั้นตอนดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษาประเมินตนเอง (Self-Assessment) วิเคราะห์สังเคราะห์ผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในแล้วจัดส่งรายงาน การประเมินตนเองที่ได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัดให้ สมศ. ตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนด 2. สมศ. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา (Pre-Analysis) จากฐานข้อมูลของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อตรวจสอบความพร้อมด้านปัจจัย การดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นต้นตามโปรแกรมการตรวจสอบที่กำหนด 3. คณะผู้ประเมินภายนอกประชุมพิจารณาผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากรายงานการประเมินตนเองร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Pre-Assessment) เพื่อวางแผนการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมตามมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งระบุประเด็น จุดแข็ง ประเด็นปรับปรุง และกำหนดวันลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	อาชีวศึกษา
	<p>4. คณะผู้ประเมินภายนอกลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม (Site Visit) เพื่อประชุมเสวนาสร้างสรรค์ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพกับบุคลากร หลักฐานเชิงประจักษ์ และหน่วยงาน/บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งทำการรายงานผลประเมินด้วยวาจา</p>
	<p>5. คณะผู้ประเมินภายนอกจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก (EQA Report) พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การศึกษา แล้วจัดส่งให้ สมศ. เพื่อพิจารณาให้การรับรองผลการประเมิน จากนั้น สมศ. จะจัดส่งให้กับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด หรือ หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป ภายในระยะเวลา 7 วัน นับถัดจากวันที่คณะกรรมการบริหาร สมศ. ให้การรับรองผลการประเมิน</p>

6.11 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากต่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ ในโลกล้วนมีระบบการศึกษาเป็นของตนเอง เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดจะพบว่าการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศของประเทศนั้น ๆ เพื่อให้เห็นถึงภาพที่กว้างของการประกันคุณภาพทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ 4 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ เวียดนาม นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา ดังนี้

6.11.1 การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ การประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศสิงคโปร์ถือเป็นเรื่องสำคัญของรัฐบาล โดยในปี พ.ศ. 2543 สิงคโปร์ได้นำ School Excellence Model หรือมีชื่อย่อเรียกว่า SEM ซึ่งเป็นระบบการจัดการคุณภาพทั้งระบบมาใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามการเข้าใจที่มาของ SEM นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยจูเนียร์ทุกแห่งได้รับการจัดอันดับเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาได้ถูกนำไปเผยแพร่ ผ่านสื่อท้องถิ่น โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับการจัดอันดับตามเกณฑ์ 3 ประการ ประการแรกคือผลลัพธ์โดยรวมของนักเรียนในการสอบระดับชาติประการที่สองเป็นมูลค่าเพิ่มของโรงเรียน โดยการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับคะแนนที่นักเรียนได้เข้าเรียนในโรงเรียน และประการที่สาม คือผลการปฏิบัติของนักเรียนในการทดสอบสมรรถภาพทางกายแห่งชาติและเปอร์เซ็นต์ของนักเรียน ที่มีน้ำหนักเกินในโรงเรียน อย่างไรก็ตามการจัดอันดับดังกล่าวไม่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย ในสิงคโปร์ ทีมประเมินภายนอกที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการในปี พ.ศ. 2540 ได้ชี้ให้เห็นแง่มุมเชิงลบของการจัดอันดับของโรงเรียน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการอภิปรายหลายรัฐสภาเกี่ยวกับเรื่องนี้การจัดอันดับยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งการอภิปรายและการถกเถียงเหล่านั้นได้สร้างแรงผลักดันให้มีการทบทวนหลักการ เรื่องความสำเร็จในด้านการศึกษาเป็นที่ทราบว่าการจัดอันดับได้ดำเนินการต่อเนื่องหลังจากได้มีการริเริ่มใช้ SEM ในปี พ.ศ. 2543 แต่ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนในปี พ.ศ. 2547 แทนที่จะจัดอันดับโรงเรียน

ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนที่มีผลการเรียนใกล้เคียงกันได้ถูกจัดไว้ในกลุ่มเดียวกันและจะไม่มี การเปิดเผยผลการจัดตำแหน่งของแต่ละโรงเรียนให้กับสาธารณชน ในความเป็นจริงแล้วรัฐบาลก็ได้ ดำเนินการบางอย่างเพื่อยอมรับหลักการของความสำเร็จแบบองค์รวม และพยายามส่งสัญญาณให้สังคม ได้รับรู้เพื่อให้มีความเข้าใจกับแนวคิดนี้ ดังเช่นการรายงานเกี่ยวกับผลการสอบแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2547 ลงในหนังสือพิมพ์

การนำ SEM มาใช้ในปี พ.ศ. 2543 นับว่าเป็นสิ่งสำคัญก่อนที่จะเริ่มใช้หลักการ ของความสำเร็จในมุมมองที่กว้างขึ้นซึ่งเป็นการมุ่งเน้นถึงคุณภาพแบบองค์รวม ขณะที่โรงเรียนต้องทำ แบบประเมินตนเองซึ่งเป็นโมเดลแบบใหม่ที่ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบโรงเรียนแบบดั้งเดิมที่ผู้ประเมิน เข้ามาประเมินโรงเรียนโดยใช้มาตรการต่างๆ ที่ไม่ชัดเจนสำหรับโรงเรียน ดังนั้น การเข้าใจเกี่ยวกับ SEM มาก่อนจึงเป็นประเด็นสำคัญ ก่อนที่จะได้อธิบายเกี่ยวกับความท้าทายในยุคของความหลากหลายและ นวัตกรรม SEM เป็นโมเดลการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ปรับมาจากโมเดลคุณภาพหลาย ๆ โมเดลที่ ใช้ในองค์กรทางธุรกิจ อาทิ การจัดการคุณภาพแห่งมูลนิธิทางยุโรป (EFQM) โมเดลรางวัลคุณภาพ แห่งสิงคโปร์ (SQA) American Malcolm Baldrige National Quality Award model (MBNQA) ทางด้านการศึกษา SEM มีจุดมุ่งหมายคือ เป็นวิธีการที่ใช้ระบุและวัดจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา ของโรงเรียนที่มีความเป็นปรนัยที่ทุกคนเข้าใจตรงกัน และยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการเทียบเคียง โรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีกิจกรรมการปรับปรุง พัฒนาอันจะ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวมของโรงเรียนและคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ การใช้ SEM ที่มีความสอดคล้องกับโมเดลรางวัลคุณภาพแห่งสิงคโปร์ (SQA) โรงเรียนจะสามารถพัฒนา ตนเองโดยเทียบเคียงได้ระดับประเทศเพื่อไปสู่ความเป็นองค์กรที่ดีเลิศ โมเดล SEM โดยพื้นฐานแล้ว ใช้อธิบายโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศในแง่ของพฤติกรรมผู้นำองค์กรในการนำบุคลากร สร้างกลยุทธ์ และ จัดสรรทรัพยากร เพื่อที่จะนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดและมีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติ สิ่งที่กำลังกล่าวมานี้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจของบุคลากรและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนรวมถึงส่งผลกระทบต่อสังคม ซึ่งทั้งหมด ที่กล่าวมานี้ช่วยให้โรงเรียนบรรลุสัมฤทธิ์ผลและมีความเป็นเลิศ ผลลัพธ์ของโมเดล SEM จึงมากกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศจึงให้คุณภาพการศึกษาแบบองค์รวม โรงเรียนที่มี ความเป็นเลิศจะส่งผลด้านคุณภาพอย่างยั่งยืนได้หลายปีและมีแนวโน้มในเชิงบวกต่อไป โมเดล SEM ประกอบด้วย เกณฑ์คุณภาพ 9 ประการ ที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมิน (Ministry of Education, 2000) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ผู้นำและระบบภาวะผู้นำของโรงเรียนได้นำเสนอค่านิยมและมุ่งเน้น การเรียนรู้ของนักเรียนและการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างไร และโรงเรียนได้นำเสนอความรับผิดชอบ ต่อสังคมอย่างไร
2. การวางแผนกลยุทธ์ โรงเรียนได้กำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนกลยุทธ์ นำแผนสู่การปฏิบัติ และกำกับติดตามการปฏิบัติงาน
3. การบริหารจัดการบุคลากร โรงเรียนได้พัฒนาและใช้ประโยชน์จากศักยภาพของ บุคลากรอย่างไรเพื่อพัฒนาให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศ

4. ทรัพยากร โรงเรียนได้บริหารจัดการทรัพยากรภายในและความร่วมมือจากภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร เพื่อสนับสนุนการวางแผนกลยุทธ์และการนำแผนสู่การปฏิบัติ

5. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนได้ออกแบบ มีการดำเนินการบริหารจัดการและปรับปรุงกระบวนการหลักอย่างไรในการจัดการศึกษาแบบองค์รวมและดำเนินการเพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน

6. ผลลัพธ์ด้านการดำเนินและการบริหารจัดการ โรงเรียนประสบความสำเร็จในประเด็นใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน

7. ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร โรงเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกอบรม การพัฒนา และการสร้างขวัญกำลังใจของบุคลากรในเรื่องใดบ้าง

8. ผลลัพธ์ด้านสังคมและการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา โรงเรียนบรรลุเป้าหมายกับหุ้นส่วนทางการศึกษาและชุมชนโดยรวม

9. ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ในการพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมโรงเรียนบรรลุเป้าหมายอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวังได้ในระดับใด

การประเมินโดยใช้โมเดล SEM เกณฑ์คุณภาพแต่ละเกณฑ์ ต้องมีหลักฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2000: 58) ดังนี้

1. ทุกเกณฑ์การประเมิน ต้องมีแนวที่สมเหตุและผล เป็นเชิงบูรณาการเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. แนวทางการพัฒนาต้องเป็นระบบ และมีการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอน

3. มีการประเมินและทบทวนแนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาเป็นประจำโดยกำกับติดตามและวิเคราะห์ผลได้รับและกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่

4. มีการระบุปัญหา ลำดับความสำคัญของปัญหา วางแผนการแก้ปัญหา และดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงและพัฒนา

5. มีการกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติที่เหมาะสมและท้าทาย

6. มีการปรับปรุงผลลัพธ์ของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในระยะ 3-5 ปี

7. มีการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับโรงเรียนที่เทียบเคียงกันได้

8. ระบุถึงสาเหตุของการเกิดผลดีหรือไม่ดี

ระบบ SEM เป็นระบบการประเมินตนเองซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกสำหรับโรงเรียนในการขับเคลื่อนการปรับปรุงโรงเรียน ทีมงานภายนอกจากกระทรวงศึกษาธิการลงไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองโดยใช้เกณฑ์เดียวกัน โดยกำหนดรอบการประเมินทุก 5 ปี จึงเห็นได้ว่ากระบวนการประเมินนั้นให้ความสำคัญกับหลักฐานเพื่อยืนยันผลคะแนนที่ได้รับอย่างสมเหตุผล ดังนั้นแม้ว่าโรงเรียนคิดว่าปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด หากไม่มีหลักฐานมาสนับสนุนก็จะได้คะแนนไม่เกินคะแนนโดยเฉลี่ย นอกจากนี้การที่จะได้รับคะแนนในระดับดี โรงเรียนต้องมีหลักฐานที่ชัดเจนมาสนับสนุนเกณฑ์นั้น ๆ และต้องมีหลักฐานการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่านการวิเคราะห์แนวโน้มโมเดล SEM นั้นเกี่ยวข้องกับแผนหลักของรางวัลสำหรับโรงเรียนที่กำหนดการจัดอันดับรางวัล 3 ระดับ ระดับแรกเป็นรางวัลแห่งความสำเร็จที่มอบให้กับโรงเรียนในแต่ละปีที่บรรลุสัมฤทธิ์ผล ระดับสอง

ประกอบด้วยรางวัลการปฏิบัติที่ดีเยี่ยม หรือ Best Practices Award (BPA) สำหรับโรงเรียนที่มีคะแนนระดับดีในหมวดปัจจัยตัวช่วยหรือ Enablers และรางวัลที่มีสัมฤทธิ์ผลอย่างยั่งยืน หรือ Sustained Achievement Award (SAA) สำหรับโรงเรียนที่มีคะแนนระดับดีอย่างต่อเนื่องในหมวดปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์ และระดับสามซึ่งเป็นรางวัลในอันดับสูงสุดคือ รางวัลโรงเรียนที่เป็นเลิศ หรือ School Excellence Award (SEA) สำหรับโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการและมีผลลัพธ์ที่ดีเลิศ ทั้งนี้โรงเรียนอาจสมัครขอรับรางวัลคุณภาพแห่งสิงคโปร์หรือ Singapore Quality Award (SQA) เช่นเดียวกับองค์การภาคอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรม หรือโรงเรียนอาจขอรับการตรวจสอบจากภายนอกอื่น ๆ นอกเหนือจากการตรวจสอบภายนอกตามกฎกระทรวงศึกษาที่กำหนดรอบการประเมินทุก 5 ปี เพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพดังกล่าวมาแล้ว

6.11.2 การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศเวียดนาม ในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม (Ministry of Education and Training: MOET) ได้จัดตั้งหน่วยงานทดสอบและรับรองคุณภาพการศึกษา (The General Department of Educational Testing and Accreditation: GDETA) ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของเวียดนามและการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของเวียดนามในปี พ.ศ. 2547 ได้ออกประกาศว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษาและรับรองคุณภาพการศึกษาของเวียดนาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจเยี่ยมของคณะกรรมการภายนอก

ขั้นตอนที่ 3 การตัดสินผลการประเมินโดยกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรม

ในปี พ.ศ. 2548 กฎหมายการศึกษาได้กำหนดให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งมีการประกันคุณภาพศึกษากำหนดให้มีการประกันและรับรองคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับสถาบัน หลักสูตร และรายวิชา รวมทั้งการบรรลุเป้าหมายการศึกษาและการรับรองคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการในทุกระดับและทุกสถาบันการศึกษาทั่วประเทศเวียดนาม และผลการรับรองคุณภาพการศึกษาจะต้องประกาศให้สาธารณชนรับทราบ โดยกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้กระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมทำหน้าที่ กำหนดนโยบาย ทิศทางและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของเวียดนาม

กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม โดยกรมทดสอบและรับรองคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพจากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา

- เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตรการสอน การเรียนรู้และการศึกษาวิจัยในสถานบันการศึกษา

2. กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของเวียดนาม อาศัยแนวคิดของเดมมิ่ง (Deming's PDCA Cycle) คือ 1) Plan เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน โดยเฉพาะประเด็น

ปัญหาสำคัญ ๆ ที่ต้องการแก้ไขปรับปรุง และวิธีดำเนินงานที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ 2) Do เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ 3) Check เป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้พบเห็น เพราะถ้าได้มีการเตรียมการที่ดีตามวัตถุประสงค์ ผลก็จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน และ 4) Act เป็นผลที่ทำให้เกิดการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Action on the Plan) จากแนวคิดของวงจรมะเร็ง กระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกอบรม โดยสำนักทดสอบและรับรองคุณภาพการศึกษา ได้ประยุกต์แนวคิดเพื่อนำไปออกแบบระบบและกลไกของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ครอบคลุม 4 ประการ คือ

- วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา สถาบันต้องนิยามความหมายของวัตถุประสงค์ชัดเจน ทั้งระดับสถานศึกษา ฝ่ายและคณะเพื่อใช้เป็นกรอบในการอ้างอิงประกันคุณภาพ โดยต้องแสดงให้เห็นชัดเจนและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

- เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ เป็นการพิจารณาความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักศึกษา ประกอบด้วย ความก้าวหน้าของนักศึกษา อัตราส่วนการจบการศึกษาหรือการออกกลางคัน ผลลัพธ์หรือการให้ข้อมูลย้อนกลับจากนายจ้าง ผลลัพธ์หรือการให้ข้อมูลย้อนกลับจากศิษย์เก่า

- เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญของการออกแบบตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งเรียกว่าการประเมินตนเองเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอกในเรื่องเกี่ยวกับการประเมินสถาบัน หลักสูตรการเรียนการสอนและอาจารย์

- การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถาบัน เป็นระบบการติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในที่เป็นสิ่งที่จำเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงกิจกรรม และบริการต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนกิจกรรมในอนาคตของสถานศึกษา

3. การประเมินตนเอง กระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมได้กำหนดมาตรฐานหลักให้กับสถานศึกษา เพื่อใช้รายงานตนเองประกอบการรับรองคุณภาพ (Based on MOET's accreditation standard) ประกอบด้วย Mission and Objective Organization and Management Training Programs Training Activities Managerial staff, Lecturers and staff Learners Scientifics research and technology

4. โครงสร้างการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดระบบประเมินคุณภาพการศึกษา โดยการประเมินสถานศึกษาและประเมินความสำเร็จของนักศึกษา เพื่อดำเนินการรับรองคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 คือ ศูนย์ทดสอบทางการศึกษา ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม ระดับจังหวัด เพื่อสร้างและพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐาน และจัดการประเมินคุณภาพภายนอก

ลักษณะที่ 2 คือ ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งจัดตั้งในสถาบันการศึกษา ทั้งในระดับโรงเรียน สาขาวิชาหรือคณะ วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพตัวเอง ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินคุณภาพภายในและเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอกตามมาตรฐานที่กระทรวงกำหนดไว้โดยพิจารณาจากผลลัพธ์เพื่อสร้างความมั่นใจในระบบคุณภาพที่สถาบันการศึกษาได้มาตรฐานขั้นต่ำตามตัวชี้วัดในการประเมินตนเอง (สมยศ เผือกจันทิก, 2556: 48-61)

6.11.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ สำนักงานประเมินคุณภาพการศึกษา (Education Review Office, New Zealand-ERO) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ประเมินและรายงานมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนประถม-มัธยมและปฐมวัย ซึ่งรายงานการประเมินการศึกษาจะถูกนำไปเผยแพร่และนำไปใช้โดยผู้ปกครอง ครู ผู้จัดการศูนย์พัฒนาเด็ก ครูใหญ่ โรงเรียน ผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบายของรัฐบาล สำนักงานประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นหน่วยงานอิสระที่ทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการนิวซีแลนด์ อำนาจหน้าที่ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาปี พ.ศ. 2532 ปัจจุบันมีผู้ประเมินจำนวน 150 คน มีสำนักงานตั้งอยู่ตามภูมิภาค 5 แห่งสำนักงานทำการประเมินและตรวจสอบโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเป็นประจำทุก ๆ 3 ปี หากพบว่าการดำเนินงานสถานศึกษาต้องปรับปรุงและมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของเด็กจะเข้าไปประเมินถี่ขึ้นหรือหากโรงเรียนมีประวัติและกระบวนการประกันคุณภาพภายในที่ดีอย่างคงที่ก็จะไปประเมินห่างออกไป เกณฑ์ในการประเมิน แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) การเรียนรู้ ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 2) การสอนที่มีประสิทธิผลของครู 3) ความเป็นผู้นำกับการจัดการของผู้บริหารโรงเรียน 4) การบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ 5) การสร้างเสริมความปลอดภัยและเคารพวัฒนธรรมที่หลากหลายของผู้เรียน 6) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

สำหรับขั้นตอนการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและโรงเรียน มีการดำเนินการดังนี้ 1) มีการแจ้งล่วงหน้าเพื่อให้โรงเรียนเตรียมความพร้อม 4-6 สัปดาห์ 2) ขอข้อมูลโดยให้โรงเรียนกรอกคำถามก่อนการประเมิน เพื่อเตรียมเอกสารสำหรับการประเมินและส่งภายใน 2 สัปดาห์ก่อนลงตรวจประเมิน 3) การสื่อสารก่อนประเมินทางโทรศัพท์หรืออีเมล เพื่อให้โรงเรียนสอบถามถึงกระบวนการประเมินและประเด็นที่ต้องการประเมิน 4) คณะผู้ประเมินลงตรวจประเมินโรงเรียนโดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ หรือนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งต้องตรวจดูเอกสารของโรงเรียนและหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 5) จัดทำร่างรายงานการประเมิน และส่งร่างให้โรงเรียนภายใน 20 วันหลังจากลงพื้นที่ และโรงเรียนทำการทักท้วงและตรวจทานร่างรายงานภายใน 15 วัน 6) จัดทำรายงานประเมินฉบับสมบูรณ์ โดยมีข้อเสนอให้ปรับปรุง และตีพิมพ์รายงานภายใน 10 วันทางเว็บไซต์และ 7) โรงเรียนดำเนินการตามข้อเสนอแนะ หากมีข้อเสนอที่จำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเร่งด่วน ทางสำนักงานจะขอความช่วยเหลือจากกระทรวงศึกษาธิการเพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนทำการพัฒนาปรับปรุง

6.11.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา การศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาหากเปรียบเทียบกับประเทศไทยจะพบว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นการศึกษาตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ประถมศึกษา ซึ่งรวมถึงศูนย์เลี้ยงเด็ก อนุบาล และประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา ซึ่งรวมถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน
- 3) การอุดมศึกษา จะเป็นระดับการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้จะรวมถึงการศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนในระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับของสหรัฐ ได้แก่ วิทยาลัยวิชาชีพ หรือมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน ที่เปิดสอนอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา

วัตถุประสงค์ในการประเมินและรับรองคุณภาพของสถานศึกษา ในการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สถาบันต่าง ๆ ต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการยืนยันต่อสาธารณะว่าสถานศึกษานั้นมีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐาน จึงเป็นการดำเนินการด้วยความสมัครใจโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ 1) สร้างความเชื่อมั่นให้สาธารณชนทราบว่าสถาบันเป็นที่ยอมรับ 2) เพื่อรับรองว่าสถาบันนั้น ๆ บรรลุตามข้อกำหนดของการอนุญาตให้จัดตั้ง 3) รับรองวิทยฐานะแก่สถาบันในการให้ปริญญาหรือวุฒิบัตร 4) สร้างโอกาสให้สถาบันหรือหลักสูตรได้รับเงินทุนสนับสนุนจากสาธารณะ 5) ประกันว่าการจัดการด้านการเงินและการบริหารการจัดการของสถาบันต้องได้มาตรฐานขั้นต่ำ 6) ให้ข้อมูลให้กับผู้รับบริการประกอบการตัดสินใจในการเลือกสถานศึกษา 7) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถาบันและหลักสูตรการเรียนการสอน

ระบบการประเมินสหรัฐอเมริกา จะมีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย และเป็น การประเมินตามบริบทของสถานศึกษา หลักสูตรหรือสาขาวิชา ซึ่งขั้นตอนการประเมินจะประกอบด้วย มาตรฐานการประเมิน รายงานการประเมินตนเอง การลงพื้นที่ รายงานการประเมินภายนอก รายงาน การประเมินซ้ำ ดังสรุปสาระสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ดังนี้ 1) ก่อนการประเมิน ตนเอง เมื่อสถาบันการศึกษาได้รับการตอบรับให้ประเมินคุณภาพภายนอกแล้ว สถาบันหรือสาขาวิชา นั้น ๆ ต้องจัดทำรายงานประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการเขียนรายงานที่แสดงผลความสำเร็จตามมาตรฐานต่าง ๆ รวมทั้งนำเสนอแผนการดำเนินการที่จะพัฒนาคุณภาพในอนาคตด้วย การนำเสนอรายงานประเมิน ตนเองนี้อาจจะเป็นความลับ แต่สถาบันการศึกษาส่วนมากก็เผยแพร่รายงานนี้ ผู้สาธารณะหลังจากได้รับการประเมินและรับรองเรียบร้อยแล้ว 2) ระหว่างการประเมินการลงพื้นที่ของคณะผู้ประเมิน หนึ่งใน ผู้ประเมินจะต้องทำการตรวจสอบและศึกษาข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองมาก่อนแล้วโดย ละเอียด และในระหว่างการประเมินจะต้องมีผู้ตรวจสอบโดยคณะผู้ประเมิน ว่าการดำเนินงานเป็นจริง ตามข้อมูลที่มีในรายงานการประเมินตนเองหรือไม่ คณะผู้ประเมินจะพูดคุยหรือสัมภาษณ์ คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา พนักงาน เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารจัดการเกี่ยวกับประเด็นและข้อสงสัยต่าง ๆ จาก รายงานการประเมินตนเอง โดยปกติแล้วคณะผู้ประเมินควรจะได้อภิปรายถึงประเด็นต่าง ๆ ร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษาในระหว่างการประเมิน 3) หลังการประเมินการเขียนรายงานของคณะผู้ประเมิน ประกอบไปด้วยการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน และศักยภาพในการปรับปรุงพัฒนาของสถาบันการศึกษา นั้นๆ โดยปกติแล้วผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับทราบรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกฉบับร่างของ สถาบันก่อนที่จะทำรายงานฉบับสมบูรณ์ รายงานฉบับสมบูรณ์จะได้รับการรับรองในนามขององค์กรหรือ หน่วยงานที่ทำการประเมิน และมีการแนะนำเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ผลการประเมินการตัดสินผลการประเมินและรับรองมาตรฐานนั้น จะขึ้นอยู่กับรายงานของคณะผู้ ประเมิน และหลักฐานประกอบที่รวบรวมได้โดยคณะผู้ประเมิน 5) เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการประเมิน มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการช่วยเก็บข้อมูล และสื่อสารกับสถานศึกษา โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการประเมินขึ้นอยู่กับศักยภาพและนโยบายของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงาน ที่ทำการประเมิน ส่วนการแสดงผลสัมฤทธิ์ในระดับชาติสามารถเลือกการแสดงผลได้หลายรูปแบบ และ จะมีการพลาลักษณะต่าง ๆ ในการแสดงผล 6) ค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาในการรับการประเมินค่าใช้จ่าย ในการประเมินมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับระดับของการให้บริการและการจัดการขององค์กร หรือ หน่วยงานที่ทำการประเมิน ซึ่งส่วนใหญ่จะพิจารณาจากขนาดสถานศึกษาจำนวนนักเรียน นักศึกษา

ของสถาบันที่รับการประเมิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการประเมิน โดยที่ทางสถานศึกษาที่ขอรับการประเมินและรับรองจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด 7) ผู้ประเมินในประเทศสหรัฐอเมริกา จะเรียกผู้ประเมินว่า Accreditor Team หรือ Site Visit Representative การประเมินและรับรองมาตรฐานสถานศึกษาจะดำเนินการในนามขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยผู้ประเมินจะต้องมีคุณสมบัติตามที่องค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัดกำหนด เนื่องจากการประเมินและรับรองคุณภาพดำเนินการภายใต้ องค์กรหรือหน่วยงานใบอนุญาตการเป็นผู้ประเมินจึงเป็นไปในรูปแบบของหน่วยงานหรือองค์กรที่ รับผิดชอบมากกว่าจะเป็นใบอนุญาตรายบุคคล 8) ผลจากการประเมินในรายงานผลประเมินจะมีการ วิเคราะห์ถึงแผนการดำเนินงานของสถาบัน ซึ่งจะมีการติดตามว่าสถาบันนั้น ๆ ได้ปฏิบัติตามแผนงานที่ ได้วางไว้หรือไม่ 9) มาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยสรุปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตรวจสอบมาตรฐานจาก Common Core Standards ของแต่ละมลรัฐ ซึ่งจะแบ่งออกเป็นรายวิชา และในแต่ละรายวิชาที่จะแยก ออกไปเป็นระดับชั้นตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระดับอุดมศึกษา การประเมินผล จะพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นหลักมาตรฐานการประเมินจะเป็นไปตามที่ องค์กรประเมินกำหนดซึ่งจะแตกต่างกันออกไป แต่จะอยู่ในกรอบของบริบทของแต่ละสาขาวิชาขององค์กร ประเมินและรับรองคุณภาพจะเป็นผู้กำหนดมาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานต่าง ๆ นั้นจะอยู่ในขอบเขตที่ คล้ายกัน เช่น ความคาดหวังในความสำเร็จของนักศึกษา หลักสูตร การบริการด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการ สนับสนุนด้านวิชาการ และความสามารถในการบริหารจัดการด้านการเงิน จะมีการพัฒนาเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาเป็นครั้งคราวตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจด้วยกระบวนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการอภิปรายโดยนักวิชาการและสาธารณชนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 10) วิธีการและเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินที่เผยแพร่ ในโรงเรียนของรัฐจะเป็นข้อมูลที่ประมวลผลจากผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียน โดยสรุปออกมาเป็น คະแนนเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และนำเสนอออกมาเป็นกราฟรูปแบบต่าง ๆ เรียกว่า Report Card

ส่วนในระดับอุดมศึกษา วิธีการและเกณฑ์การประเมินจะมีทั้งแบบเชิงคุณภาพและ เชิงปริมาณโดยจะประเมินผลจากการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นหลัก การประเมินผลการเรียนรู้ มีหลากหลายวิธี มีรายละเอียดดังนี้ 1) การสอบของนักศึกษา ได้แก่ การสอบ ACCUPLACER, COMPASS 2) การสำรวจต่าง ๆ ในระดับชาติของนักศึกษา ได้แก่ NSSE, CCSSE, UCUES, CIRP 3) การวัดความรู้และความถนัดทั่วไป ได้แก่ CLA, CAAP, ETS PP 4) การวัดพัฒนาการความรู้และความ ถนัดในระดับท้องถิ่น 5) การแสดงผลพื้นฐานในชั้นเรียน 6) สมรรถนะเมื่อออกไปทำงานนอกสถานศึกษา เช่น การฝึกงาน หรือ การร่วมงานกับชุมชน 7) แฟ้มแสดงผลงาน 8) การแสดงผลงานสูงสุดของหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา 9) ข้อประพจน์ต่าง ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ การสื่อสาร ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการแก้ปัญหา คุณธรรมจริยธรรม การเป็นพลเมือง ความสามารถในการดำรงชีวิต 10) การสำรวจจากศิษย์เก่า ซึ่งเป็นกลุ่มกรณีศึกษา โดยใช้แบบสำรวจหรือการสัมภาษณ์ 11) การสำรวจโดยเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบัน ซึ่งเป็นกลุ่ม กรณีศึกษา โดยใช้แบบสำรวจหรือการสัมภาษณ์ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของรูปแบบโดยกล่าวว่า รูปแบบ เป็นสิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป (คัมภีร์ สุดแท้, 2553: 179) รวมถึงโครงสร้างที่เกิดจากทฤษฎี ประสบการณ์ การคาดการณ์ โปรแกรม แบบจำลอง (ปัญญา ทองนิล, 2553: 98) หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้น จากการลดทอนเวลาและเทศะ พิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อทดแทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งโดยอธิบาย ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น (ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล, 2552: 125) นอกจากนี้ มาลี สืบกระแสด (2552: 84) ยังได้เสนอว่ารูปแบบมี 2 ลักษณะคือรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น ระบบการปฏิบัติงาน และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น รูปแบบอาจแสดงความสัมพันธ์ด้วยเส้นโยงแสดงในรูปแผนภาพหรือ เขียนในรูปสมการคณิตศาสตร์ หรือสมการพยากรณ์หรือเขียนเป็นข้อความ จำนวน หรือภาพ หรือแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ดังเช่น ทิศนา แชมมณี (2552: 55) ได้อธิบายว่ารูปแบบเป็น เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้สืบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ที่แสดงออกในลักษณะใด ลักษณะหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับ Wheeler (1967: 159), Procter & Paul (1978: 643) และ Tosi & Carroll (1982: 163) ได้เสนอว่ารูปแบบเป็นการสร้างมโนทัศน์ เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์โดยอาศัย หลักการของระบบรูปร่างและมีจุดมุ่งหมายเพื่อการทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยาม ความสัมพันธ์ และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555: 13) ที่สรุปว่ารูปแบบเป็นแบบอย่างในการดำเนินการใด ๆ ที่แสดงหรืออธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษาให้ สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือซับซ้อนก็ได้เช่นกัน โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบรูปแบบขึ้นอยู่กับ ลักษณะของปรากฏการณ์ วัตถุประสงค์ของผู้สร้างและการพัฒนารูปแบบเป็นสำคัญ

ปาริชาติ ชมชื่น (2555: 10) กล่าวว่ารูปแบบหมายถึง รูปแบบจำลองใช้เป็นตัวแทนหรือ ชุดปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักการ แนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงของ องค์ประกอบต่าง ๆ ให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความอย่างง่ายเกี่ยวกับการลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ เชิงแผนผัง หรือทำเลียนแบบเพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่แท้จริงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ

คีฟส์ (Keeves, 1988: 559) กล่าวถึงความหมายของรูปแบบว่าเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้าง ของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์ หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากการอธิบายความหมายของรูปแบบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของ รูปแบบจากผลการศึกษาของนักวิชาการ เพื่อใช้เป็นกรอบสังเคราะห์แนวคิดในการจัดระเบียบแสดง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาเพื่อให้เข้าใจง่าย เป็นรูปธรรมและใช้เป็นแนวทาง ดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดเชียงรายต่อไป

2. การสร้างรูปแบบ

การสร้างรูปแบบสามารถกำหนดการสร้างรูปแบบออกเป็น 4 ส่วน (Joyce and Well, 1968: 161-178) ดังนี้

ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และข้อสมมุติที่รองรับรูปแบบ หลักการ และมโนทัศน์ที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 ลักษณะรูปแบบแบ่งออกเป็น 4 แนวทาง ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ จัดเรียงกิจกรรมเป็นขั้น ๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีจำนวนขั้นตอนไม่เท่ากัน

2. รูปแบบปฏิสัมพันธ์ เป็นการอธิบายบทบาทผู้นำ ผู้เรียนรู้และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในแต่ละรูปแบบ

3. หลักการแสดงการโต้ตอบ เป็นการบอกถึงวิธีการแสดงออกของผู้นำต่อผู้เรียนรู้การตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น การปรับปรุงพฤติกรรมโดยการให้รางวัล การสร้างบรรยากาศที่ดีเป็นอิสระตามความคิดสร้างสรรค์

4. สิ่งสนับสนุน เป็นการบอกถึงเงื่อนไขหรือสิ่งจำเป็นต่อการใช้รูปแบบการสอนนั้น ๆ ให้เกิดผล

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการแนะนำให้ข้อสังเกตในการนำรูปแบบไปใช้เพื่อให้การนำรูปแบบนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

การสร้างรูปแบบดังกล่าวข้างต้นยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Keeves (1988: 559) ที่กล่าวถึงการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการเช่นเดียวกัน คือ

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิง

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ โดยการสังเกตและหาข้อมูลสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบควรต้องระบุชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ เป็นการขยายความรู้ในเรื่องที่จะศึกษาด้วย

จึงสรุปได้ว่า การสร้างรูปแบบจึงไม่มีข้อกำหนดตายตัว โดยทั่วไปจะเริ่มจากการศึกษาสร้างรูปแบบให้ชัดเจน หาสมมติฐานและหลักการของรูปแบบที่ต้องการ แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนด จากนั้นนำรูปแบบที่สร้างไปตรวจสอบหาคุณภาพว่าจะสามารถนำไปใช้ได้จริงซึ่งจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยขอสรุปว่า การสร้างรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานอาชีวศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย ตามลำดับขั้นตอนอันประกอบด้วยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานจากข้อปัญหาหรือข้อกำหนดร่วมกัน การทดลองใช้ และการพัฒนา จากนั้นนำรูปแบบที่จะสร้างไปตรวจสอบหาคุณภาพว่าจะสามารถนำไปใช้ได้จริง

3. การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1. การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ วาโร เฟ็งสวัสดี (2553: 48) และ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 55) ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบหรือตัวแปรในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญซึ่งโดยทั่วไป การศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบแนวคิดการวิจัย

1.2 การศึกษาจากบริบทจริง ในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี เช่น

1.2.1 การศึกษาสภาพปัญหาและการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวิธีการศึกษาอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

1.2.2 การศึกษารายกรณีหรือพหุกรณี หน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จหรือ มีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

1.2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีการศึกษาอาจจะ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม

1.3 การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยบางเรื่อง นอกจากจะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังอาจจะศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้ กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย หรือการสนทนากลุ่ม ในการพัฒนารูปแบบก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากได้พัฒนารูปแบบขั้นใน ขั้นตอนแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของคนอื่น และผลวิจัยที่ผ่านมาแต่ก็เป็น เพียงรูปแบบสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลอง ใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปร ต่าง ๆ ในรูปแบบผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการจัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มี อิทธิพลหรือมีความสำคัญออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การทดสอบ รูปแบบอาจจะทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee On Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบไปด้วยมาตรฐานทั้ง 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวานิช, 2549: 24) ดังนี้

2.1.1 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

2.1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

2.1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

2.1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องและครอบคลุม เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2.2 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป (Eisner, 1976: 192-193) การทดสอบหรือประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิอาจทำได้โดย

2.2.1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งในเฉพาะประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจผสมผสานกับปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่ จะทำการประเมิน

2.2.2 รูปแบบประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากแบบการวิเคราะห์งานศิลปะที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินได้ด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นในวงการศึกษาลงจึงนิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

2.2.3 รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือถือว่า ผู้ทรงนั้นเที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นเอง

2.2.4 รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอรรถยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

2.3 การทดสอบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มักจะได้รับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

2.4. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบในลักษณะนี้ ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

ในการประเมินผลการดำเนินงานที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในการวัดผลการดำเนินงาน ควรพิจารณาจากตัวชี้วัดซึ่งสามารถสะท้อนคุณภาพหรือความสำเร็จของการดำเนินงาน ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญควรครอบคลุมถึง ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550: 55) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา นั่นคือผลการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นผลผลิต ผลกระทบ ผลลัพธ์ ได้ผลตรงตามที่คาดหวังไว้ และเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้หรือผู้บริโภค

2. ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการใช้ทรัพยากรและกระบวนการปฏิบัติงานในการสร้างผลผลิต ซึ่งประสิทธิภาพสามารถพิจารณาได้ 2 ลักษณะ คือ 1) ประสิทธิภาพในการประหยัด หรือใช้อย่างคุ้มค่าก่อให้เกิดผลสูงสุด 2) ประสิทธิภาพในการผลิต คือความสามารถในการผลลดค่าใช้จ่ายต่อหนึ่งหน่วยการผลิต

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวข้องกับแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนารูปแบบในงานวิจัยฉบับนี้ได้ว่า

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานอาชีวศึกษา เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการดำเนินงาน โดยศึกษาความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสำรวจ

ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบโดยดำเนินการดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ประกอบหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐานความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความถูกต้องและครอบคลุม ระยะเวลาที่ 2 การทดสอบโดยการทดลองใช้รูปแบบนี้ โดยผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 1 แห่ง และทดสอบรูปแบบด้วยการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบด้วยผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4. ลักษณะของรูปแบบที่ดี

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้กล่าวถึงลักษณะของรูปแบบที่ดีไว้ Getzels & others, (1968: 30), Husen & Postlethwaite (1994: 37) และ Keeves (1988: 601) ได้ให้หลักการของรูปแบบที่ดีไว้หลายประการ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องเป็นที่รวมของแนวคิดและแสดงความสัมพันธ์ของแนวความคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่จะต้องสามารถแก้ปัญหาที่ตามมาอีกด้วย
2. โครงสร้างของแนวความคิด และความสัมพันธ์ ดังกล่าว จะต้องสามารถปฏิบัติและวางอยู่ในรูปแบบขององค์การได้ หมายความว่า แนวความคิดและความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามและตรวจสอบได้อีกด้วย
3. รูปแบบต้องยึดหลักการและอยู่บนพื้นฐานทางการบริหารหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว
4. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวมๆ
5. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น สามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์
6. รูปแบบควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
7. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมเดลที่คนใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้อธิบายถึงรูปแบบไว้ในลักษณะต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนารูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพปัญหา และสภาพแวดล้อม การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ การทดสอบรูปแบบ การนำรูปแบบไปใช้ได้จริง และการปรับปรุงรูปแบบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยการศึกษาสภาพและแนวทางการสร้างรูปแบบการตรวจสอบรูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินรูปแบบเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารเป็นการศึกษาเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงและนักบริหารการศึกษาถือว่าเป็นผู้มีวิชาชีพชั้นสูง ทั้งนี้การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ต้นคริสต์ศักราช 1900 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และปัจจุบันศาสตร์สาขการบริหารการศึกษามีทฤษฎีต่าง ๆ สำหรับการอธิบายและการทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีด้านการบริหารการศึกษา ได้มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร สรุปได้ดังนี้ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2553: 46-50)

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) หรือทฤษฎีอุบัติการณ์ (Contingency Theory) ปรัชญาของการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากการมองการบริหาร

ในเชิงปรัชญา ไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริง แนวคิดเกิดจากมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ การเลือกทางออกที่จะแก้ปัญหามาจากการบริหารถือว่าไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุดสถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด การบริหารต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ ดังนั้นในการบริหารจึงมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร และเป็นส่วนขยายของทฤษฎีระบบว่าทุก ๆ ส่วนจะต้องสัมพันธ์กันบางสถานการณ์จะต้องใช้การตัดสินใจอย่างเฉียบขาด บางสถานการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บางสถานการณ์ก็ต้องคำนึงถึงหลักมนุษย์สัมพันธ์และแรงจูงใจ บางสถานการณ์ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือผลผลิตขององค์กรเป็นหลัก โดยมีหลักการของการบริหาร ดังนี้

1.1 การบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

1.2 ผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด

1.3 ผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดและระบบเปิด และยอมรับหลักการของทฤษฎี

ทุกส่วนของระบบจะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน

1.4 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และเลือกรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม

1.5 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลัก

มากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน

1.6 ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ในเรื่องของความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ เช่น

ความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการ กระบวนการ ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น

2. ทฤษฎีระบบ (Systems Approach หรือ General Systems Theory) แนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหารเนื่องจาก จากแนวคิดคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบขององค์กร เพราะองค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม นักทฤษฎีบริหาร จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร องค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนกระทบต่อกันในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยการนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) ทฤษฎีระบบจะช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์

3. ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory) ทฤษฎีระบบสังคมเป็นทฤษฎีที่วิเคราะห์พฤติกรรมในองค์กร ทฤษฎีระบบสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสถาบันมิติ (Nemothetic Dimension) และด้านบุคลามิติ (Idiographic Dimension) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ด้านสถาบันมิติ ประกอบด้วย

3.1.1 สถาบัน (Institution) ได้แก่ หน่วยงานหรือองค์กร ที่มีวัฒนธรรม (Culture) ของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นครอบคลุมอยู่

3.1.2 บทบาทตามหน้าที่ (Role) สถาบันจะกำหนดบทบาท หน้าที่ และตำแหน่งต่าง ๆ ให้บุคคลปฏิบัติ มีกฎและหลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียมการปฏิบัติ

3.1.3 ความคาดหวังของสถาบันหรือบุคคลภายนอก (Expectations) เป็นความคาดหวังที่สถาบันหรือบุคคลภายนอกคาดว่า สถาบันจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น โรงเรียนมีความคาดหวังที่จะต้องผลิตนักเรียนที่ดี มีคุณภาพ

3.2 ด้านบุคลามิติ ประกอบด้วย

3.2.1 บุคลากรแต่ละคน (Individual) ที่ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เช่น ในโรงเรียนมีนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน คนงาน ภารโรง มีวัฒนธรรมย่อยที่ครอบคลุมต่างไปจาก วัฒนธรรมโดยส่วนรวม

3.2.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความสามารถ ความรู้ ความถนัดเจตคติ อารมณ์ และแนวคิดของบุคคลที่เข้ามาทำงานในสถาบันนั้นจะมีความแตกต่างกันอยู่และมีธรรมเนียมของแต่ละบุคคลเป็นอิทธิพลครอบงำ

3.2.3 ความต้องการส่วนตัว (Need - Dispositions) บุคคลในสถาบันมีความต้องการที่แตกต่างกันไป บางคนทำงานเพราะต้องการเงินเลี้ยงชีพ บางคนต้องการการยอมรับ บางคนต้องการความมั่นคงปลอดภัย บางคนทำงานเพราะความรัก บางคนต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า

4. ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human and Motivation) Abraham H. Maslow ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ และได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

4.1 มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุดและจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

4.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับตอบสนองเท่านั้น ที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

4.3 ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือเมื่อความต้องการในระดับต่ำ ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

5. ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ซึ่ง Douglas McGregor ได้เสนอสมมติฐาน ดังนี้

5.1 ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่า

5.1.1 ธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบทำงาน พยายามเลี่ยงงานเมื่อมีโอกาส

5.1.2 มนุษย์มีนิสัยเกียจคร้าน ต้องใช้วิธีการข่มขู่ ควบคุม สั่งการ หรือบังคับ จึงจะส่งผลให้ทำงานตามจุดประสงค์ขององค์การให้สำเร็จ

5.1.3 มนุษย์ชอบทำงานตามคำสั่ง ต้องการที่จะหลีกเลี่ยง ความรับผิดชอบแต่ต้องการความมั่นคง อบอุ่นและปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น

5.2 ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า

5.2.1 การที่ร่างกายและจิตใจได้พยายามทำงานนั้น เป็นการตอบสนองความพอใจอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเล่นและพักผ่อน

5.2.2 มนุษย์ชอบนำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบให้บรรลุจุดประสงค์ ดังนั้นการบังคับ ควบคุม ข่มขู่ ลงโทษ จึงไม่ใช่วิธีการที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินงานจนบรรลุจุดประสงค์ขององค์การ

5.2.3 มนุษย์ผูกพันตนเองกับงานองค์กร ก็เพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทนเมื่อองค์กรประสบความสำเร็จ

5.2.4 เมื่อสถานการณ์เหมาะสม มนุษย์โดยทั่วไปจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านการยอมรับความรับผิดชอบ และแสวงหาความรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย

5.2.5 มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีคุณสมบัติที่ดีกระจายอยู่ทั่วไปทุกคน มีความฉลาดเฉลียว และว่องไว มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กร

5.2.6 สถานการณ์ของการดำรงชีวิตในระบบอุตสาหกรรมยุคใหม่ มนุษย์ยังไม่มีโอกาสใช้สติปัญญาได้เต็มที่

6. ทฤษฎี Z ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิด คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการ หน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

6.1 องค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎี Z มี 4 ประการ คือ

6.1.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุผล

6.1.2 การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.3 การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

6.1.4 การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

6.2 หลักการสำคัญของทฤษฎี Z มี 3 ประการ คือ

6.2.1 คนในองค์กรต้องซื่อสัตย์ต่อกัน

6.2.2 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

6.2.3 คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง

จึงสรุปได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรโดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน การมอบความรับผิดชอบ การสร้างแรงจูงใจ และการกำกับติดตาม ผู้บริหารควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างทางการบริหาร เช่นหน้าที่ทางการบริหาร หลักเกณฑ์ทางการบริหารที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ การให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์กร ทำให้ผู้บริหารต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารที่ช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จทางการบริหารในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดเชิงระบบมาใช้ในการศึกษา เนื่องจากคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมนักทฤษฎีบริหาร จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร องค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกันในการดำเนินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ

แนวคิดทฤษฎีระบบเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาสร้างเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับองค์การและการบริหาร โดยกลุ่มนักกลุ่มนักคิด นักทฤษฎีรวมทั้งนักปฏิบัติที่สนใจแนวคิดนี้ ต่างมีความเชื่อมั่นว่าจะส่งผลให้องค์การตามแนวทางแห่งการสร้างองค์ความรู้ในมิติใหม่ สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง และสม่าเสมอแม้ว่าสภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม โดย Scot (1967: 122) เป็นผู้นำแนวคิดทฤษฎีระบบเข้ามามีบทบาทกำหนดแนวคิด ทฤษฎี หลักการและเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์การและการบริหารมุ่งเน้นให้มององค์การในสภาพที่เป็นระบบ ต่อมา Chester Barnard และ Herbert Simon ได้แนวคิดและมีการพัฒนาและประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบสำหรับแก้ปัญหาการดำเนินงานซึ่งจะเห็นว่าเป็นการใช้แนวทางวิธีการเชิงระบบ (Bowditch Jame, 1973: 16-17)

1. ความหมายของทฤษฎีระบบ

ทฤษฎีระบบหรือวิธีการเชิงระบบ ได้มีนักวิชาการ อาทิ Henry Lenman (1985: 60) และ Schoderbek and others (1990: 6-10) ให้ความหมายว่าทฤษฎีระบบหรือวิธีการเชิงระบบ เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ การออกแบบและการจัดการตลอดจนเป็นวิธีการพัฒนาการแก้ปัญหาที่กระทำอย่างมีระบบ เป็นขั้น ๆ อย่างมีเหตุผลเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้ ธร สุนทรายุทธ (2553: 28) และจันทรานี สงวนนาม (2551: 3) และอำนาจ อธิระวินิช (2553: 15) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไว้ว่าเป็นวิธีการจัดการที่ผสมผสานหน้าที่การจัดการกิจกรรมการจัดการและการวางแผนเชิงกลยุทธ์เข้าด้วยกัน โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมภายนอกแสดงถึงระบบหนึ่ง ๆ ดังนั้น ภายในระบบหนึ่งจะสามารถแบ่งองค์ประกอบและหน้าที่ ได้ดังนี้

1. ข้อมูล (Input) เป็นการตั้งปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา การตั้งวัตถุประสงค์ หรือเป็นการป้อนวัตถุดิบ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการแก้ปัญหานั้น
2. กระบวนการ (Process) เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ป้อนเข้ามา เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเป็นส่วนหนึ่งของการแปรรูปหรือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนกลายเป็นพลเมืองที่มีการศึกษา ซึ่งสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมต่อไป
3. ผลลัพธ์ (Output) เป็นผลผลิตที่ได้ออกมาภายหลังจากการดำเนินงานในขั้นของกระบวนการสิ้นสุดลง รวมถึงการประเมินในสถานศึกษา ได้แก่ ผลผลิตภัณฑและการบริการของ องค์การทางการศึกษาที่ผลิตและแจกจ่ายความรู้

2. ความสำคัญของทฤษฎีระบบ

ความสำคัญของทฤษฎีระบบ สามารถสรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

- 2.1 เป็นวิธีคิดที่สามารถจัดการกับปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.2 เป็นเครื่องมือส่งเสริมวิธีคิดของบุคคลทั่วไป
- 2.3 เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาแขนงต่าง ๆ
- 2.4 เป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารงานในองค์การหรือหน่วยงาน ด้านการวางแผน นโยบายและอื่น

3. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบ

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ต้องทราบปัญหาที่ต้องการแก้ไขให้ชัดเจน
- 3.2 หาวิธีการหรือแนวทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 3.3 เลือกวิธีการแก้ปัญหาที่พิจารณาว่าเหมาะสมที่สุด ดีที่สุด
- 3.4 ประเมินผลการปฏิบัติเพื่อทราบผลและเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ
- 3.5 รับข้อมูลย้อนกลับนำไปปรับระบบต่อไป

4. ประโยชน์ของทฤษฎีระบบกับการแก้ปัญหาการศึกษา

เนื่องการศึกษาเป็นระบบ และในระบบการศึกษาก็มักจะมีระบบย่อย อีกหลายระบบ เช่น ระบบบริหาร ระบบการเรียนการสอน ระบบการวางแผน ระบบการนิเทศ ฯลฯ ดังนั้นการนำทฤษฎีระบบมาใช้ในการแก้ปัญหาการศึกษาจะช่วยให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

- 4.1 ช่วยกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา
- 4.2 ช่วยในการจัดทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 4.3 ช่วยกำหนดคุณลักษณะ รายละเอียดที่จำเป็นและไม่ตรงประเด็น
- 4.4 ช่วยให้เห็นแนววัตถุประสงค์ที่สามารถวัดได้ชัดเจนขึ้น
- 4.5 ช่วยเสนอแนะวิธีการในการพัฒนานวัตกรรมและแก้ปัญหาที่รุนแรงทางการศึกษา
- 4.6 ก่อให้เกิดความยุติธรรม เพราะวิธีเชิงระบบเป็นวิธีการที่ปราศจากความลำเอียง
- 4.7 เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร
- 4.8 ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจและนโยบายได้ครอบคลุมความรับผิดชอบ (จันทรานี สงวนนาม, 2551: 5-6)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีระบบ เป็นการใช่วิธีอย่างใดอย่างหนึ่งในการวิเคราะห์ออกแบบ และบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ โดยรวมให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นแนวความคิดการบริหารจัดการซึ่งมององค์การเป็นระบบตามหน้าที่ที่สัมพันธ์กันกับสภาพแวดล้อม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดการจัดการศึกษาเชิงระบบที่ใช้ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎีการควบคุมคุณภาพ (PDCA)

การบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) จัดเป็นกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนา งานให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) โดยนำหลักการของวงจรคุณภาพกับการประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษา ดังนี้

การบริหารคุณภาพเป็นการจัดระบบการทำงาน เพื่อให้ผลงานได้สร้างความพึงพอใจ ความประทับใจและความมั่นใจแก่ลูกค้า ทั้งภายนอกและภายใน วรรณิการ์ วงศ์มยุรา (2555: ออนไลน์) สามารถแบ่งระดับการดำเนินงานตามระดับของบุคลากรได้ 3 ระดับ

1. การบริหารคุณภาพ หมายถึง การกำหนดทิศทาง หรือแนวทางอย่างกว้าง ๆ ในการดำเนินการ ซึ่งเป็นภารกิจของผู้บริหารระดับสูงสุดในโรงเรียน
2. การจัดการคุณภาพ หมายถึง การนำนโยบายคุณภาพที่กำหนดให้เป็น เป้าหมายคุณภาพ จากนั้นจะต้องมีการกำหนดเป็นแผนคุณภาพสำหรับกำหนด การดำเนินงานต่อไป
3. การดำเนินการให้เกิดคุณภาพ หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติการให้ผลงานเป็นไปตามคุณภาพ ซึ่งจะต้องมีการตรวจติดตาม ปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการป้องกันปัญหาต่อไป

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDAC) ตามแนวคิดของเดมมิ่ง ปัจจุบันจัดเป็นกระบวนการสากลที่ทุกคนทราบกันดี และถือเป็นเครื่องมือการบริหารที่จัดเป็นแกนร่วมของการบริหารที่หลากหลาย บนพื้นฐานเดียวกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของเดมมิ่งและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ ดังนี้

การบริหารคุณภาพต้องอาศัยการทำงานที่ต้องประสานกันด้วยดีเปรียบเสมือนการประสานเสียงดนตรี ดังนั้น ในการบริหารคุณภาพ จึงมีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน คือ P D C A พิธีกรรม พันธุ์บรรยงก์ (2545: 53-54) ซึ่งแต่ละคำมีความหมาย ดังนี้

1. P (Plan) หมายถึง การวางแผน
2. D (Do) หมายถึง ปฏิบัติตามแผน
3. C (Check) หมายถึง ตรวจสอบ ประเมินผลและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์
4. A (Action) หมายถึง ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามผลการประเมิน

ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การวางแผน (Plan) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อาจประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การเขียนแผนดังกล่าว อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะการดำเนินงานการวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตและช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ฉะนั้นแผนที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนหรือหรือไม่
2. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือไม่ เป็นรายบุคคลหรือคณะบุคคล
3. ระยะเวลาดำเนินการที่กำหนดไว้เหมาะสมหรือไม่

4. มีการเสนอเพื่อขออนุมัติก่อนดำเนินการหรือไม่

การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย การมีโครงสร้างรองรับการดำเนินการ เช่น คณะกรรมการหรือหน่วยงาน และจะต้องมีวิธีการดำเนินการและผลการดำเนินงานตามแผน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. มีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินงานหรือไม่
2. มีผู้รับผิดชอบดำเนินการได้ตามกำหนดหรือไม่
3. มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงไร
4. สามารถดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดได้หรือไม่
5. สามารถดำเนินการได้ตามงบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่

ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) หมายถึง การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับการดำเนินการ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของการดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการประเมินดังกล่าวสามารถ ทำได้เองโดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการประเมินตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการ อีกรูตมาประเมินแผน หรือไม่จำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมิน ที่ยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ได้มีการกำหนดวิธีการหรือรูปแบบการประเมินหรือไม่
2. มีรูปแบบของการประเมินเหมาะสมหรือไม่
3. ผลของการประเมินตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่
4. มีปัญหาหรือจุดอ่อนที่พบในการดำเนินการหรือไม่
5. มีข้อดีหรือจุดแข็งของการดำเนินการหรือไม่

การปรับปรุงแก้ไข (Action) หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน ประกอบด้วย การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ได้อยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินการใหม่ที่เหมาะสม สำหรับการดำเนินการ ในครั้งต่อไป

1. มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาหรือจุดอ่อนที่ค้นพบ
2. มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางเสริมสร้างข้อดีหรือจุดแข็งเพิ่มขึ้น
3. มีการนำผลที่ได้จากการระดมสมอง เพื่อหาข้อสรุปใช้ในการวางแผนครั้งต่อไป
4. กำหนดกลยุทธ์ในการจัดทำแผนครั้งต่อไป
5. กำหนดผู้รับผิดชอบไปดำเนินการจัดทำแผนครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารระบบคุณภาพตามแนวคิดข้างต้น คือการทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจนมีการดำเนินการหรือปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นวงจรต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่า ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา สามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพมาประสมประสานและเลือกสรรกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานอาชีวศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บริบทของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เดิมเป็นวิทยาลัยการอาชีพเชียงราย ศูนย์การเรียนเวียงป่าเป้า โดยในปีการศึกษา 2549 วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย ได้ลงนามความร่วมมือจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ร่วมกับ โรงเรียนชุมชนบ้านกู่ (ป่าเป้าประชานุเคราะห์) สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดการเรียนการสอน ณ โรงเรียนบ้านกู่ (ป่าเป้าประชานุเคราะห์) หมู่ที่ 11 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้าขึ้นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 200 หมู่ 6 ตำบลป่าจ้าว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในพื้นที่ 13 ไร่ 1 งาน 39.9 ตารางวา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการขยายการศึกษาอาชีวศึกษาให้กว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคน อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพในการประกอบอาชีพตามนโยบายของรัฐบาล

1. สภาพชุมชน เศรษฐกิจและสังคม

อำเภอเวียงป่าเป้า ซึ่งเป็นพื้นที่ที่วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ให้บริการการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย เป็นอำเภอที่อยู่ทางใต้สุดของจังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ขนาดใหญ่ซึ่งรองจากอำเภอเมืองเชียงราย และอำเภอแม่สรวย มีลักษณะเป็นที่ราบสลับกับเทือกเขาตลอดทั้งแนว มีเทือกเขาที่สูงที่สุดของจังหวัด และยังเป็นอันดับ 5-6 ของประเทศ และยังเป็นอำเภอเดียวของจังหวัดที่มีต้นกำเนิดแม่น้ำไหลย้อนกลับขึ้นไปและไปรวมกับแม่กก มีประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่หลายเชื้อชาติ เช่น อาข่า ม้ง ไตลื้อ ขมุ มูเซอ แม้ว เย้า อพยพมาจากสิบสองปันนา ทางตอนใต้ของประเทศจีนปัจจุบันบางส่วน และอพยพมาจากจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้าแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 7 ตำบล 92 หมู่บ้าน ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า เทศบาลตำบลแม่ชะจาน เทศบาลตำบลเวียงกาหลง เทศบาลตำบลป่าจ้าว องค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อาชีพราษฎรส่วนใหญ่ทำการเกษตรกรรม มีพื้นที่นาประมาณ 39,347 ไร่ ที่ไร่ประมาณ 28,500 ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าวเหนียว ชিং ชา กาแฟ เห็ด เป็นต้น

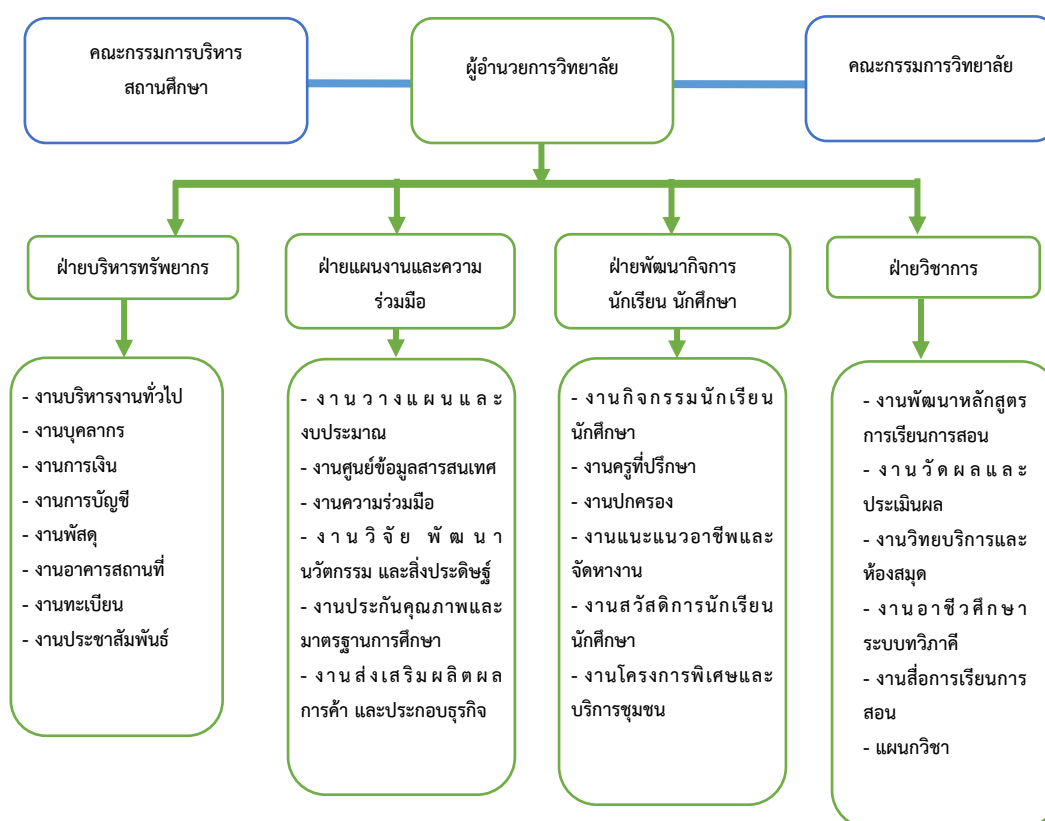
2. ข้อมูลบุคลากร และแผนภูมิการบริหาร

2.1 อัตรากำลังบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 มีทั้งสิ้น 45 คน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

ตำแหน่ง	จำนวน
ฝ่ายบริหาร	3
ข้าราชการครู	7
บุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา 38 ค. (2)	-
ลูกจ้างประจำ	-
พนักงานราชการ	2
ครูจ้างสอน	21
ลูกจ้างชั่วคราว	12
รวม	45

2.2 แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา



ภาพที่ 12 แผนภูมิการบริหารสถานศึกษา

3. ข้อมูลด้านหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน

วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปัจจุบันเปิดทำการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนี้

3.1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกอบด้วย 7 แผนกวิชา ดังนี้

- 3.1.1. แผนกวิชาช่างยนต์
- 3.1.2. แผนกวิชาช่างไฟฟ้า
- 3.1.3. แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 3.1.4. แผนกวิชาช่างก่อสร้าง
- 3.1.5. แผนกวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.1.6. แผนกวิชาการบัญชี
- 3.1.7. แผนกวิชาการตลาด

3.2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วย 5 แผนกวิชา ดังนี้

- 3.2.1. แผนกวิชาเทคนิคยานยนต์
- 3.2.2. แผนกวิชาไฟฟ้ากำลัง
- 3.2.3. แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
- 3.2.4. แผนกวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3.2.5. แผนกวิชาการบัญชี

4. ข้อมูลด้านผู้เรียน

ตารางที่ 5 ข้อมูลด้านผู้เรียน ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ลำดับ	สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	รวม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)					
1	ช่างยนต์	50	37	38	125
2	ช่างไฟฟ้า	39	38	36	113
3	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	11	16	31	58
4	ช่างก่อสร้าง	22	-	-	22
5	การบัญชี	11	18	19	48
6	เทคโนโลยีสารสนเทศ	24	19	11	54
7	การตลาด	4	10	8	22
รวม ปวช.		161	138	143	442

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	รวม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)					
1	เทคนิคยานยนต์	33	31		64
2	ไฟฟ้ากำลัง	25	13		38
3	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	8	6		14
4	การบัญชี	16	18		34
5	เทคโนโลยีสารสนเทศ	8	7		15
รวม ปวส.		90	75		165
รวมทั้งสิ้น		251	213	143	607

หมายเหตุ ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2561

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ผู้วิจัยได้การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบพบว่า การพัฒนารูปแบบนั้นอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือการสร้างรูปแบบและการหาค่าความตรงของรูปแบบส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ชำนาญ อยู่แพ (2562: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา พบว่า 1) ความต้องการจำเป็นของการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการยกระดับคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล 2) รูปแบบการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 โครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความสำเร็จ กลยุทธ์ที่ 2 โครงการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป กลยุทธ์ที่ 3 โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลการประเมินรูปแบบพบว่าทั้ง 3 กลยุทธ์มีความเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริง เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา สามารถพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ และเป็นรูปแบบการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ

พงศศักดิ์ วงษ์ป้อม (2562: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สำคัญสำคัญของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 8 ประเด็น ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือและการบริการวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ

2) การตรวจสอบยืนยันรูปแบบในด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้องแม่นยำอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภักดิ์ พวงขจรและคณะ (2560: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร 2) การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน 3) การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การจัดการความเสี่ยง 5) การวัดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ 6) การใช้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ 7) การรักษาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 8) การให้รางวัลตอบแทน ผลการประเมินสถานศึกษาตามรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ดี และกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกไม่ผ่านมีคุณภาพในการดำเนินงานตามโครงสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผลการประเมินสะท้อนด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พระครูปฐมเจติยานุรักษ์ (2558: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาควรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้เรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีความรู้ที่จะสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับการประสานงาน การประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองให้มีประสิทธิภาพเพื่อการดำเนินงานในการจัดการศึกษาเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

พันทิพย์ รัตนราช (2558: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่าการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการประกันคุณภาพจะช่วยลดความเสี่ยง ช่วยป้องกันและขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจช่วยลดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายมากที่สุด

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักการ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านระบบงานและกลไก ด้านเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ซึ่งเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายใน

แทน โมรราราย (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และโครงการ กิจกรรม กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นได้แก่ 1) การปรับปรุง และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 2) ยกระดับการกำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตาม

ระบบและกลไกประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3) พัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และการประยุกต์ใช้ 4) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและหน่วยงานอื่นในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ 5) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียน ผลการประเมินกลยุทธ์ในด้าน ความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

สาโรจน์ ขอจ่วนเตี้ยว (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการพบว่า การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มี 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการบริหาร และด้านผลผลิต ส่วนกลยุทธ์ในการบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มี 4 องค์ประกอบ คือ เป้าหมาย กลยุทธ์เพื่อเป้าหมาย กลไกการดำเนินงาน และตัวชี้วัด และพบว่ากลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิคที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ มากที่สุด

ณรงค์ สมบัติใหม่ (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คณะกรรมการงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร 2) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร 3) กระบวนการในการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม และผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า การทดสอบการศึกษาระดับชาติสูงขึ้นและคณะกรรมการงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมีผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปใช้ มีความเป็นไปได้และมีความมีประโยชน์อยู่ในระดับ มาก

ถุณณะ ทัพบำรุง (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่ามีปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก และพบปัญหาในการปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย

สมาน อัครภูมิ (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายในกับการบริหารสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดกลาง ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักของรูปแบบมีสามองค์ประกอบหลักคือ 1) ความรู้พื้นฐานของบุคลากรในการดำเนินงานตามรูปแบบประกอบด้วยทฤษฎีพื้นฐานในการบูรณาการมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพ การศึกษาและสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา 2) ขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบนั้น ประกอบด้วย การวางแผน ซึ่งมีการจัดระบบบริหารและระบบสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนการดำเนินงานตามแผนนั้นเป็นขั้นตอนของการนำไปสู่การปฏิบัติ สำหรับการตรวจสอบ ประกอบด้วย การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำรายงานประจำปี และการดำเนินการต่อเนื่องเป็นงานพัฒนางานต่อเนื่องและเริ่มวงจรการบริหารต่อไป 3) ผลการดำเนินงานตามรูปแบบนั้น มี 3 ส่วน

คือ สภาพการดำเนินงานรูปแบบความพึงพอใจของบุคลากรต่อรูปแบบและผลการประเมินคุณภาพภายนอก และเมื่อนำรูปแบบนั้นไปทดลองใช้ พบว่าสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการปฏิบัติงานตามรูปแบบอยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก และผ่านการประเมินรอบ 3 ทั้ง 3 โรงเรียน และประชุมของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบอยู่ในระดับ มากที่สุด ยกเว้นด้านการประเมินรูปแบบซึ่งเห็นด้วยอยู่ในระดับ มาก

นริศ แก้วศรีนวล (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ 3) การพัฒนาทีมงานวิชาการ 4) กระบวนการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดดุลยภาพ และ 5) ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยโครงสร้างการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ในการขับเคลื่อน 8 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรูปแบบมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพภายใน

พดด้วงพิศ โนรี (2556: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันอาชีวศึกษามีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศขอบข่ายการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศนอกจากนี้การศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่

สุนันทา สังข์ทัศน์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยใช้แนวคิด Balanced Scorecard ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ต้องมีองค์ประกอบและรูปแบบของสถานศึกษาประกอบด้วย 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานต่อปี 2) พัฒนามาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา 3) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี 4) ดำเนินการตามแผนตามระยะเวลาที่กำหนด 5) ตรวจสอบ ทบทวนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ 6) ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพศึกษาภายในสถานศึกษา และ 8) นำผลการพัฒนาไปปรับปรุงคุณภาพ

สงวน หอกคำ (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ผลการพบว่า สถานศึกษามีการวางแผนจัดงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีแผนงบประมาณและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปรัชญา เป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา และมีความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์สูงสุดอยู่ในระดับ มากและมากที่สุด

พิสมัย นิตศักดิ์ (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกรอบสามในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกรอบสามในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ด้านผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านการบริหารจัดการศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง

ศศิธร บัวทอง (2556: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะการขับเคลื่อนโดยประยุกต์ใช้วงจร PDCA แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือการเตรียมการ การดำเนินการและการรายงานในแต่ละขั้นตอนมีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องต่อเนื่องในแต่ละรอบปี และผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้อง

วรเศรษฐ์ อรรถวิวัฒน์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษ อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพ ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรตามภาระงานและกิจกรรมในโครงการการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้จัดทำไว้ตามแผนงานอย่างมีระบบโดยให้ถือว่าการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเป็นภารกิจที่สำคัญเพราะเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมกับการจัดตั้งงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อการสนับสนุนในกรณีกิจกรรมที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้ตั้งงบประมาณไว้ตามความเหมาะสมให้เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพสูงสุด

สิริมนต์ นฤมลสิริ (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำการประกันคุณภาพ ที่เข้าใจงาน ในองค์การเป็นอย่างดี มีทักษะส่วนบุคคลสูง มีทีมงานที่ทันสมัย มีกลไกการทำงานเป็นทีม และมีความสามารถ จะช่วยให้การดำเนินการประกันคุณภาพประสบความสำเร็จ เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะทำให้เกิดคุณธรรมและการจงใจ

จันทร เพชรบูรณ์ (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการพัฒนาให้เห็นความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายใน มีกลยุทธ์เพิ่มศักยภาพของบุคลากรในด้านการประกันคุณภาพ กลยุทธ์ปรับวิธีการทำงานโดยเชื่อมโยงงานประจำกับงานประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมโนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้มากที่สุด เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ได้จากประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันการศึกษา พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกัน

ภายในสถานศึกษา โดยช่องทางการรับรู้คือทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา

ปารณท์ รุจิชากร (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ ที่พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้านที่พบปัญหาในการดำเนินการในเรื่องของการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล และการดำเนินการด้านการผดุงคุณภาพการศึกษาการมากที่สุด สำหรับแนวทางในการพัฒนาประกันคุณภาพภายในคือ การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร ให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเขียนโครงการและการสรุปประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานตามแผนการวางแผนในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลตามแผน

ไพศาล จันทสุวรรณ (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารและขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กัน แต่พบว่า ประสิทธิภาพผู้บริหารมีปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพแตกต่างกัน

จินตนา ยงค์ทัศนีย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลสัมฤทธิ์ด้านกรอบการประเมิน ด้านการกำหนดเกณฑ์การประเมิน และด้านการทำรายงานการประเมินตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง ในขณะที่ด้านการใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง ด้านการปฏิบัติงานและด้านแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ในระดับ ปานกลาง

ธีรภูมิ บุญยโสภณ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีของประเทศในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการนำผลการวิจัยมาปรับปรุงงาน และประเมินผลการทำงาน ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาที่เรียนจบออกไปทำงาน

ปรีชา มะโนมัย (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ คือการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากรครูในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และพบว่าหลังการพัฒนาบุคลากรในครูสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์มีความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากรครูอยู่ในระดับ มาก การมีส่วนร่วมของบุคลากรครูอยู่ในระดับ มาก ส่วนผลความพึงพอใจในการอบรมดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

องค์การ วงศ์เรือง (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้าน มีสภาพการดำเนินงาน

อยู่ในระดับ มาก และปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านพบว่า มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย

ธนิก คุณเมธิกุล (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหาร การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพทางการ บริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน และตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวบ่งชี้ทุก ตัวเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 44 ตัว ครอบคลุมองค์ประกอบหลัก 8 ด้าน ได้แก่ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ ด้านการจัดการสารสนเทศ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ภายนอก และด้านการจัดการทางการเงิน 2) ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนตามแนวคิด ทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ น้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 44 ตัว มีค่าเป็นบวก

ชัตติยา ต้วงสำราญ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับ โรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสถานศึกษาขนาด เล็กต้องมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพราะขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน

สมหวัง อาลัยญาติ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพประกอบด้วยมาตรฐานด้านการ บริหารและการจัดการ มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนและแหล่งเรียนรู้ มาตรฐานด้านการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

วาสนา ทวีกาญจน์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานีโดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับ มาก

ทิภาวรรณ เลขวิฒนะ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะมีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้าง กระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วนคือ โครงสร้างหลักและ โครงสร้างเสริม โดยโครงสร้างหลักเป็นขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 6 ขั้น ได้แก่ 1) สร้างเป้าหมายร่วมกัน 2) เตรียมการเทียบเคียง 3) ดำเนินการเทียบเคียง 4) ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการทำงาน 5) ทบทวนและตรวจสอบการทำงาน และ 6) ประเมินภายในและจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง ในแต่ละขั้นใช้การดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ส่วนโครงการเสริม เป็นส่วน สนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินงานของโครงสร้างหลักเป็นไปได้อย่างราบรื่น ครอบคลุม ประกอบด้วย 2 ฝ่ายคือ 1) ฝ่ายสนับสนุน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะทำงาน ชุมชนและหน่วยงานต้น สังกัด 2) ฝ่ายติดตามและประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย กลุ่มติดตามคุณภาพ และกลุ่มประเมินคุณภาพ

สุลัดดา ศรีโท (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัด ขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถานอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า สถานศึกษามี (1.1) การจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในยังมีการวางแผน ไม่มากเท่าที่ควร (1.2) เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในบางตัวบ่งชี้ ไม่สมบูรณ์ (1.3) การแบ่งผู้รับผิดชอบในการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน แบ่งเป็นมาตรฐาน ให้แต่ละแผนกและสาขา รับผิดชอบ ซึ่งมีคุณวุฒิ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามมาตรฐานการและมีประสบการณ์ค่อนข้างน้อย (1.4) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศซ้ำซ้อนกันระหว่างฝ่ายและงาน (1.5) ปฏิทินและช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในยังไม่ชัดเจนซึ่งเมื่อจะทำรายงานการประเมินตนเองต้องมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในบางตัวบ่งชี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการอาชีวศึกษาทำให้ข้อมูลบางมาตรฐานไม่เป็นปัจจุบัน (1.6) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศยังมีความต่อเนื่องไม่เท่าที่ควร 2) ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย (2.1) ด้านปัจจัย ข้อมูลที่ต้องการเก็บตามมาตรฐานอาชีวศึกษาได้แก่ แหล่งข้อมูล วิธีการจัดเก็บข้อมูล แบบจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ผู้จัดเก็บข้อมูล ผู้กำกับติดตามและช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูล (2.2) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (2.3) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (2.4) ด้านผลผลิตสารสนเทศในการรายงานผลการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 6 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ พร้อมทั้งทำคู่มือการใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ทำให้สถานศึกษามีระบบการจัดการฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในด้านอรรถประโยชน์ คือผลการประเมินที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน เช่น ผู้บริหารระดับสูง ด้านความเป็นไปได้ คือวิธีการที่ใช้ในการประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ประหยัด คุ่มค่า ด้านความเหมาะสม คือวิธีการ ประเมินจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้ให้ข้อมูล ด้านความถูกต้อง คือวิธีการประเมินต้องสามารถวัดได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการวัดจริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ แหล่งผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อถือได้ มีการวิเคราะห์และประเมินผลอย่างถูกต้องและผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน โดยใช้แนวคิด หลักการของรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศต่างๆ เป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้น และใช้วิธีการ Bench marking โดยคำนึงถึงคุณลักษณะและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการยอมรับว่ามีความเป็นเลิศ ผลการวิจัย พบว่า ระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนมี 9 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) โครงสร้างองค์กร 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารวิชาการ 7) การบริหารการเงิน 8) การบริหารทั่วไป และ 9) การจัดการสารสนเทศ

และความรู้ และประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยทั้งหมด 35 องค์ประกอบ และมีแนวปฏิบัติทั้งหมด 209 ข้อ

งานวิจัยต่างประเทศ

แพททิเซีย (Patticia, 1994) ศึกษาเรื่องการประเมินการก้าวไปสู่การประกันคุณภาพ การศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติในประเทศเยอรมัน สวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย ผลการวิจัย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลไกทางสังคมช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศเยอรมันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่ต้องมีความรับผิดชอบต่ออาชีพของตน ซึ่งต้องดำเนินการไปอย่างมีเหตุผลและมีกระบวนการอย่างชัดเจน ในประเทศสวีเดนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในการประกันคุณภาพการศึกษาสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียนที่มีการควบคุมจากส่วนกลาง ในประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินรายบุคคลภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำเอากระบวนการตรวจสอบมาตรฐานซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐานมีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นสูงต่อไปโดยใช้การตรวจสอบ

ปีเตอร์ (Peter, 1993) เสนอแนวคิดและกระบวนการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยชี้ให้เห็นถึงจำเป็นของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในปัจจุบันและอนาคต และการประกันคุณภาพควรยึดหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาอย่างชัดเจนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในส่วนของกระบวนการและผลลัพธ์มุ่งมั่นให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีการวางแผนการจัดการดำเนินงานคุณภาพเชิงรุก และได้มีการสรุปการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถรับประกันคุณภาพของตัวผู้เรียน ได้แก่ กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถใช้เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้

บัก (Bugg, 2000) ได้ศึกษาคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในมลรัฐอิลลินอยส์ เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของคณะกรรมการการศึกษาของรัฐในโครงการประกันคุณภาพผลการศึกษา พบว่า ก่อนที่จะมีการนำการประกันคุณภาพและแผนพัฒนามาใช้โรงเรียนทั้งสองแห่งที่ยังไม่ได้ใช้ระเบียบโครงสร้างในการปรับปรุงโรงเรียน โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการประกันคุณภาพเพื่อเป็นการกระตุ้นการพัฒนาโครงสร้างการจัดระเบียบของโรงเรียน ในขณะที่โรงเรียนในเมืองไม่สามารถทำตามกระบวนการได้สำเร็จ การประกันคุณภาพมีผลดีต่อแผนการสอนในโรงเรียนทั้งสองแห่ง การประกันคุณภาพประสบความสำเร็จในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างของการประกันคุณภาพ สามารถช่วยโรงเรียนในการพัฒนาวัฒนธรรมและการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ซิลแมน (Silman, 2012) ได้ศึกษากิจกรรมการประกันคุณภาพภายในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาใน North Cyprus การศึกษานี้ได้มุ่งเป้าไปที่การตรวจสอบกระบวนการประกันคุณภาพ

ภายในปัจจุบัน พบว่ามีความพยายามอย่างจริงจังในเรื่องของการประกันคุณภาพ แต่ก็ยังมีปัญหาบางอย่างในเรื่องของกระบวนการวางแผนและการดำเนินการ เช่น กิจกรรมการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จำกัด การขาดการมีส่วนร่วม โครงสร้างพื้นฐานที่จำกัดและการสนับสนุนงบประมาณสถานการณ์ทางการเมืองที่ขัดขวางกระบวนการประกันคุณภาพ และการศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนกระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ไม่ได้รับการพิจารณาให้เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุง

นิวบี (Newby, 1998) ได้ศึกษาเรื่องหลักการจัดการคุณภาพโดยรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลักการจัดการคุณภาพโดยรวมในโรงเรียนศึกษามีการดำเนินการฝึกอบรมการประชุมแก่ผู้ร่วมงาน และผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ คุณภาพจะเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนในการพัฒนาและมีการจัดสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา

คัพแมนและซันน์ (Kaufman & Zahn, 1993) ได้ศึกษาเรื่อง Quality management plus: The continuous important of education ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญในการนำการบริหารคุณภาพไปสู่ความสำเร็จเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคล ได้แก่ บุคลากรทุกฝ่ายตั้งแต่ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองต้องปฏิบัติงานในทีมเดียวกัน ความเป็นหนึ่งเดียวโดย มีคุณภาพเป็นเป้าหมายของความสำเร็จ

คาโฮ มก (Kaho Mok, 2002) ได้ศึกษาเรื่อง Decentralization and mercerization of education in Singapore: A case study of the school excellence model ได้เสนอรูปแบบความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษา (School Excellence Model: SEM) เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและประเมินตนเอง SEM ประกอบด้วยสองกลุ่มใหญ่ด้วยกัน คือ กลุ่มสนับสนุนและกลุ่มผลลัพธ์ โดยที่กลุ่มสนับสนุนเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจว่าผลลัพธ์จะเกิดขึ้นได้อย่างไร ในขณะที่กลุ่มผลลัพธ์เป็นผลที่สถานศึกษาได้รับ กลุ่มสนับสนุนมุ่งว่าผู้นำของสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำอย่างไรในการกำหนดคุณค่าและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนและผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมไปถึงการกำหนดแผนกลยุทธ์ของแต่ละสถานศึกษาโดยการตรวจสอบทิศทางที่ชัดเจนที่มุ่งเน้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อจะสนับสนุนทิศทางนั้น การนำแผนไปปฏิบัติและการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะนอกจากนี้ทีมงานจะต้องถูกตรวจสอบโดยการบริหารบุคลากร เป็นการทบทวนว่าสถานศึกษามีวิธีการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการผลักดันให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มศักยภาพเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา การที่สถานศึกษาใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสนับสนุนแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามกระบวนการต่างๆ จะนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา

คันจิ และคณะ (Kanji and others, 1999) ได้ศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศมาเลเซีย มีการดำเนินงานด้านคุณภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ 1) สถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกามีสัดส่วนการดำเนินงานด้านคุณภาพ โดยใช้ระบบ TQM ที่สูงกว่า สถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ 70.9 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และร้อยละ 50 ในประเทศมาเลเซีย) 2) สถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศมาเลเซีย ให้

ความสำคัญในความคาดหวังของลูกค้าในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยมีลักษณะคล้ายกับองค์กรธุรกิจ (ร้อยละ 68.4 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และร้อยละ 67.7 ในประเทศมาเลเซีย) 3) สถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็กถึงระดับปานกลางส่วนใหญ่ สามารถดำเนินการโดยใช้ระบบ TQM ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 73.1 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และร้อยละ 69.2 ในประเทศมาเลเซีย) เนื่องจากมีความสะดวกในการบริหารจัดการทั้งองค์กร 4) ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการประเมินคุณภาพและมีคณะกรรมการดำเนินงานด้านคุณภาพในสถาบันการศึกษาในสัดส่วนที่สูงกว่าในประเทศมาเลเซีย โดยพบว่าในประเทศสหรัฐอเมริกา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการประเมินจากหน่วยงานภายนอก มีอยู่ประมาณร้อยละ 41.5 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีอยู่เพียงร้อยละ 20.7 5) สถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการดำเนินงานมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ 69.6 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และร้อยละ 46.4 ในประเทศมาเลเซีย) อย่างไรก็ตามการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการดำเนินงานถูกวิจารณ์โดยนักวิจัยส่วนใหญ่ว่าเป็นเพียงระดับที่ชี้ให้เห็นคุณภาพว่าอยู่ระดับใด แต่อาจไม่ใช่ตัวบ่งชี้ที่วัดระดับคุณภาพที่แท้จริง 6) ในการพัฒนาโมเดล TQM พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 48 องค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านคุณภาพโดยใช้ระบบ TQM

นิวตัน (Newton, 1999) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินผลกระทบในการตรวจสอบคุณภาพภายนอกของ สถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ผลการวิจัยพบว่า การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ) ที่ได้จากการวัดการปฏิบัติหรือการดำเนินงานโดยองค์กรภายนอก เช่น รายงานการ ตรวจสอบ และการประเมิน ของ Scottish Higher Education Funding Council (SHEFC) และ Higher Education Quality Council (HEQC) และการตรวจสอบและประเมินภายในโดยคณะกรรมการตาม การรับรู้ และประสบการณ์ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ 1) วัตถุประสงค์ของระบบคุณภาพ และวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมิน ชี้ให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีการ ตรวจสอบและประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก การตรวจสอบและประเมินสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ 2) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับบุคลากร มีขอบเขตที่กว้าง ดังนั้นจึงไม่สามารถแยก ส่วนของการปรับปรุงให้เป็นอิสระออกจากระบบการประกันคุณภาพได้ 3) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับ นักศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร เนื่องจากเป็นผลผลิตของ สถาบัน และ 4) ควรขยายการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพออกไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่า ระบบการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมาก ในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม โดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคิดในเชิงระบบ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถ ดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนา รูปแบบ แนวคิดการบริหารงานคุณภาพของเดิม ทฤษฎีเชิงระบบ การบริหารการอาชีวศึกษา มาตรฐาน การอาชีวศึกษา 2561 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561 แนว ทางการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากต่างประเทศ และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสังเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การศึกษากำหนดตัวแปร

การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ครั้งนี้ จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดตัวแปร ดังนี้

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.1.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.1.4 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 1.1.5 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ตัวแปรตาม

1.2.1 ผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ตามที่ สอศ. กำหนด ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

1.2.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

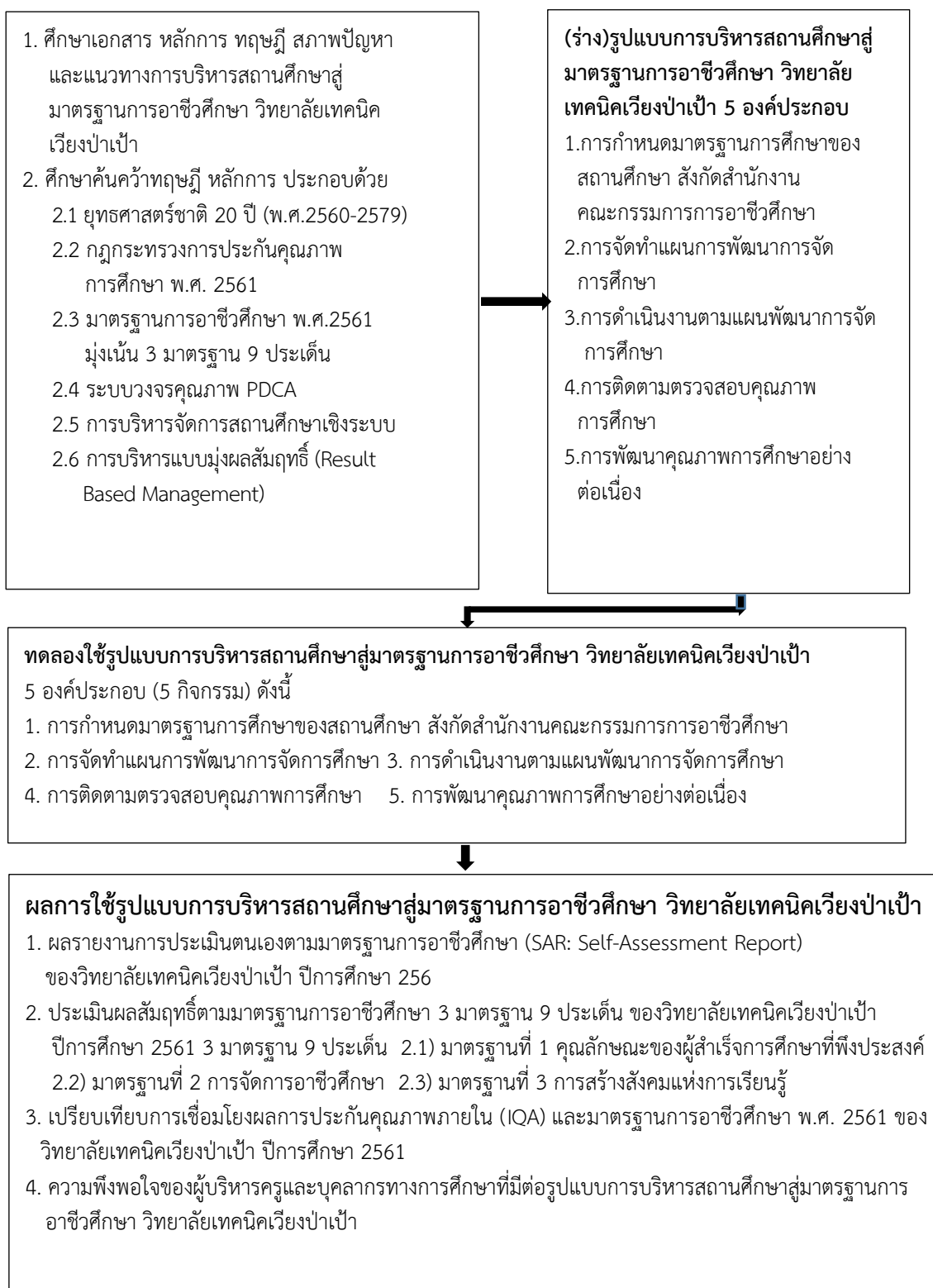
มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็น)

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็น)

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็น)

1.2.3 เปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) กับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

1.2.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า



ภาพที่ 13 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ พ.ร.บ.การศึกษาชาติ กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทางการศึกษา พ.ศ.2553 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 วารสาร หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิเคราะห์และสรุปลงในแบบวิเคราะห์เอกสาร

1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.2 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

1.2.2 ผู้เรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 607 คน

กลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970: 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และทำการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ผู้เรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวน 234 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. จำแนกประชากรออกเป็นชั้นภูมิ โดยใช้ประเภทวิชาเป็นตัวแบ่งชั้น
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)
3. ทำการสุ่ม ในแต่ละชั้นภูมิตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

ประเภทวิชา	ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษา		ผู้เรียน ระดับ ปวช.		ผู้เรียน ระดับ ปวส.	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
รองผู้อำนวยการ	3	3				
1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม						
- สาขาวิชาช่างยนต์	7	7	125	59	64	16
- สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	4	3	113	42	38	18
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	3	3	58	16	14	12
- สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	1	1	22	8	-	-
- สาขาวิชาเทคนิคพื้นฐาน	2	2	-	-	-	-
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม						
- สาขาวิชาการบัญชี	3	3	48	16	34	11
- สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	4	4	54	23	15	5
- สาขาวิชาการตลาด	2	2	22	8	-	-
3. ประเภทวิชาสามัญ	4	4	-	-	-	-
สัมพันธ						
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน	12	8	-	-	-	-
รวม	45	40	442	172	165	62
รวมทั้งสิ้น	45	40	442	172	165	62
รวมกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร ครูฯ = 40 คน		ผู้เรียน = 234 คน			

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน การอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามของ ผู้เรียน คือ นักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้านผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปพัฒนาคุณภาพโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ทั้งฉบับที่ 1 และ ฉบับที่ 2 ดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลสภาพจริง ฉบับที่ 1 เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ฉบับที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในด้านผู้เรียน

2. สร้างแบบสอบถาม และคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) ใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของถ้อยคำภาษาที่ใช้ (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญใน ภาคผนวก ก)

4. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาคำนวณค่า IOC โดยใช้เกณฑ์การประเมินในการคัดเลือกข้อคำถามดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

แล้วเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.50 แนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 71) ขึ้นไป หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะพิจารณาปรับปรุงหรือคัดออกไป ซึ่งผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ทั้งฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 (รายละเอียดแสดงใน ภาคผนวก ข)

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

ฉบับที่ 1 คัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงราย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก

(Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91 (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข)

ฉบับที่ 2 คัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.80 (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข)

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. ผู้วิจัยติดตามรวบรวมแบบสอบถาม และนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนได้แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 จากผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 40 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และฉบับที่ 2 ของนักเรียน นักศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 ศึกษาแนวทางการในการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิใน ภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการสร้างและวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2. ศึกษาความหมาย ทฤษฎี องค์ประกอบและหลักการของการสัมภาษณ์

2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งตรวจสอบภาษาที่ใช้สัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญใน ภาคผนวก ก)

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ส่งแบบสัมภาษณ์ ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้าเพื่อทราบแนวคำถามและเตรียมการตอบ
3. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ และจัดบันทึกด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2.1 การจัดทำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการบริหารสถานศึกษา มาตรฐานการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ (รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ในภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

ฉบับที่ 4 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

วิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาและสังเคราะห์เอกสารที่เป็นข้อมูลหลักตามขอบเขตของเนื้อหา
2. สรุปประเด็นปัญหาสำคัญที่พบจากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร
3. สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหา โดยใช้คำสำคัญ (Key Word) ที่ครอบคลุมปัญหามากำหนดเป็น “คำถามหลัก” และ “คำถามขยาย” ประกอบการสนทนา
4. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างคำถามหลักและคำถามขยาย กับเนื้อหาที่เป็นตัวแปรการศึกษา (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญใน ภาคผนวก ก)
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการสนทนากลุ่มให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำผลการวิจัยจากตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
2. ผู้วิจัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสนทนากลุ่ม กำหนดวัน เวลา สถานที่ การจัดกิจกรรมในการสนทนากลุ่ม และสรุปผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ศึกษาล่วงหน้า
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการในการสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุม วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามกำหนดการจัดกิจกรรมในการประชุมสนทนากลุ่ม
4. ผู้วิจัยสรุปผลการจัดทำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ที่ได้จากการศึกษาผลการดำเนินการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และนำเสนอต่อผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาความถูกต้อง หาฉันทามติเบื้องต้น และทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์เป็นร่าง โดยใช้ วงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) และการบริหารเชิงระบบ (System Approach) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) การจัดทำแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (รายละเอียดตามคู่มือการจัดกิจกรรมในภาคผนวก ง)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกการสนทนากลุ่มมาจำแนก จัดกลุ่มและสร้างข้อสรุปที่จะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ต่อไป

2.2 การประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดำเนินการดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา รวม 9 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 5 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ มาก

- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ น้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาและองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินรูปแบบ
3. สร้างแบบประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ
4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด
5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินมาคำนวณ หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ของบุญชม ศรีสะอาด (2554: 71) ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00
6. ปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยแจกแบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบให้กับผู้ประเมินทั้ง 9 คนและประสานงานโดยตรงกับผู้ประเมิน เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินรูปแบบ
2. ผู้วิจัยติดตาม รวบรวมแบบประเมินที่ส่งคืนมาได้จำนวนครบตามที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 82-84) มีความหมายดังนี้

- | | | |
|-----------------------|---------|--|
| ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 | หมายถึง | ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มากที่สุด |
| ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 | หมายถึง | ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มาก |
| ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 | หมายถึง | ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ปานกลาง |
| ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 | หมายถึง | ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ น้อย |
| ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 | หมายถึง | ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ น้อยที่สุด |
- โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ย ≥ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ≤ 1.00 แสดงว่ารูปแบบมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

การนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ภาคสนาม (Field Tryout) เพื่อตรวจสอบยืนยัน (Verification) การนำไปใช้ปฏิบัติจริง ดำเนินการดังนี้

การทดลองใช้รูปแบบ

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดำเนินการ ใน 5 องค์ประกอบ โดยกำหนดกิจกรรม 5 กิจกรรม ดังนี้ (รายละเอียดคู่มือการจัดกิจกรรมในภาคผนวก ค)

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน
2. ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการจัดการศึกษา ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน
4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน
5. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

แผนการดำเนินการทดลอง แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

กิจกรรม/ กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา ดำเนินการ
1. ด้านการกำหนด มาตรฐานการ ศึกษาของสถาน ศึกษา สังกัด สำนักงานคณะ กรรมการการ อาชีวศึกษา	1. การบรรยายและศึกษา จากเอกสารประกอบ 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การประเมินผล 3.1 ประเมินระดับ การปฏิบัติตาม รูปแบบของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	1. ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ชาติ แผนพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2. ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561	วันที่ 8-9 เดือน มกราคม พ.ศ. 2562

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม/ กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา ดำเนินการ
	3.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ ก่อนและหลังเข้า ร่วมกิจกรรม	3. ความรู้เกี่ยวกับประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 4. ความเข้าใจเรื่องแนวทางการ ประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 5. ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำ แผนการพัฒนาระบบ การศึกษา 6. มาตรฐานการศึกษาอาชีว - ศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า	
2 ด้านการจัดทำ แผนการพัฒนา การจัดการศึกษา	1. การบรรยายและศึกษา จากเอกสารประกอบ 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การประเมินผล 3.1 ประเมินระดับ การปฏิบัติตาม รูปแบบของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ ก่อนและหลังเข้า ร่วมกิจกรรม	1. ความรู้เกี่ยวกับประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 2. ความเข้าใจเรื่องแนวทางการ ประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 3. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการจัด ทำแผนการพัฒนาระบบ การศึกษา 4. ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจัด ทำแผนการพัฒนาระบบ การศึกษา 5. แผนการพัฒนาระบบ การศึกษา ของวิทยาลัย เทคนิคเวียงป่าเป้า	วันที่ 5-7 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม/ กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา ดำเนินการ
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	1. การบรรยายและศึกษาจากเอกสารประกอบ 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การประเมินผล 3.1 ประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม	1. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3. ความรู้เรื่องการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (IQA)	วันที่ 3-4 เดือน เมษายน พ.ศ. 2562
4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	1. การบรรยายและศึกษาจากเอกสารประกอบ 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การประเมินผล 3.1 ประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม	1. ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2. ความรู้เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3. ความรู้เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ 4. ความเข้าใจเรื่องการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)	วันที่ 8-9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ติดตามผล การ ประเมิน ตาม มาตรฐาน การ อาชีวศึกษา 2561

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม/ กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/ วิธีการพัฒนา	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา ดำเนินการ
		5. รายงานผลการประเมิน ตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2561	
5. ด้านการพัฒนา คุณภาพการ ศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1. การบรรยายและศึกษา จากเอกสารประกอบ 2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การประเมินผล 3.1 ประเมินระดับ การปฏิบัติตาม รูปแบบของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ ก่อนและหลังเข้า ร่วมกิจกรรม	1. ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง 2. ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง และวิธีการการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบสี่ 3. ผลการประเมินคุณภาพ ภายใน ของวิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 4. ผลการเปรียบเทียบการ เชื่อมโยงผลการประกัน คุณภาพภายใน (IQA) กับ มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ของวิทยาลัย เทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561	วันที่ 4-5 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2562 ติดตามผล การ ประเมิน ตาม มาตรฐานฯ การศึกษา 2561 (IQA)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม
ฉบับที่ 6 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์
ของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน
2. ด้านการจัดทำแผนการพัฒนากิจการการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม
ฉบับที่ 7 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์
ของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนากิจการการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม
ฉบับที่ 8 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์
ของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม

ฉบับที่ 9 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

5. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 1 กิจกรรม

ฉบับที่ 10 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 45 คน

การหาคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ฉบับที่ 6, ฉบับที่ 7, ฉบับที่ 8, ฉบับที่ 9 และ ฉบับที่ 10 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1993: 247) โดยกำหนดเป็นค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนไว้ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับการปฏิบัติ
5	มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก
3	มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย
1	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 82-84) กำหนดเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
	3.51-4.50 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก
	2.51-3.50 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง
	1.51-2.50 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย
	1.00-1.50 หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1993: 247) โดยกำหนดเป็นค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนไว้ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับการปฏิบัติ
5	มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก

3	มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย
1	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 82-84) กำหนดเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
	3.51-4.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก
	2.51-3.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง
	1.51-2.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย
	1.00-1.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินระดับปฏิบัติ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินระดับการปฏิบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. สร้างแบบประเมินระดับการปฏิบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
3. นำแบบประเมินระดับการปฏิบัติที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) ใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของถ้อยคำภาษาที่ใช้ นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหาค่า IOC โดยใช้เกณฑ์การประเมินในการคัดเลือกข้อคำถามดังนี้ (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก)
 - +1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 แล้วเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.50 ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554:71) ขึ้นไป หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะพิจารณาปรับปรุงหรือคัดออกไป ซึ่งผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่าข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)
4. ปรับปรุงแบบประเมินระดับการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดพิมพ์แบบประเมินระดับการปฏิบัติฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการทดลองใช้กิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ดำเนินการช่วงเดือน ตุลาคม 2561 – มิถุนายน 2562
2. หลังการนำรูปแบบไปใช้ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของของผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผลการประเมินระดับการปฏิบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้ง 5 กิจกรรม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การหาคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้ร่วมกิจกรรม

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้ร่วมกิจกรรมจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
3. นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) ใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของถ้อยคำภาษาที่ใช้ นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหาคำนวนค่า IOC โดยใช้เกณฑ์การประเมินในการคัดเลือกข้อคำถามดังนี้ (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก)
 - +1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 แล้วเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.50 ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554:71) ขึ้นไป หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะพิจารณาปรับปรุงหรือคัดออกไป ซึ่งผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่าข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)
4. ปรับปรุงแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดพิมพ์แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
6. หาความเชื่อมั่นของแบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ ไปทดลองใช้ กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม **ฉบับที่ 6** มีค่าเท่ากับ 0.921 **ฉบับที่ 7** มีค่าเท่ากับ 0.886 **ฉบับที่ 8** มีค่าเท่ากับ 0.878 **ฉบับที่ 9** มีค่าเท่ากับ 0.858 และ **ฉบับที่ 10** มีค่าเท่ากับ 0.828 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการทดลองใช้กิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ดำเนินการช่วงเดือน ตุลาคม 2561 – มิถุนายน 2562
2. หลังการนำรูปแบบไปใช้ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของของผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้ง 5 กิจกรรม วิเคราะห์โดยห่าร้อยละ

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมิน ดังนี้

4.1 ผลรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 5 ด้าน 25 ตัวบ่งชี้ ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

4.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

4.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็น)

4.2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็น)

4.2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็น)

4.3 สรุปผลการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

4.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 45 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

ฉบับที่ 11 แบบติดตามผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 5 ด้าน 25 ตัวบ่งชี้ ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

ฉบับที่ 12 แบบติดตามรายงานประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

ฉบับที่ 13 ผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

ฉบับที่ 14 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ประเมินเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบการจัดการศึกษา 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษารายงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความหมายตามเกณฑ์ บุญธรรมกิจปริดาภิสุทธิ์ (2551: 317-328) ดังนี้

- | | | |
|---|---------|------------------------------------|
| 5 | หมายถึง | มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก |
| 3 | หมายถึง | มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง |
| 2 | หมายถึง | มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย |
| 1 | หมายถึง | มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับที่ 11 แบบติดตามผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 5 ด้าน 25 ตัวบ่งชี้ ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยกำหนดแบบติดตามและรายงานผลจากงานประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ฉบับที่ 12 แบบติดตามรายงานประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยกำหนดแบบติดตามและรายงานผลจากงานประกันคุณภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ฉบับที่ 13 รายงานสรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IOA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเอง

ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

ฉบับที่ 14 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้ามี่ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาและกระบวนการของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

3. สร้างแบบประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด ตามนิยามศัพท์และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก)

5. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณ หาค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปที่แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการ ของบุญชม ศรีสะอาด (2554: 71) ซึ่งรายการคำถามในแบบประเมินใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ผู้ประเมินได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข)

6. นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชิงราย เพื่อตอบแบบประเมินฉบับนี้ จำนวน 30 คน วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลจากการตอบแบบประเมินมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน เท่ากับ 0.85 (รายละเอียดดังแสดงใน ภาคผนวก ข)

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบติดตามรายงานและแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบติดตามรายงานและแบบประเมินด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยติดตามรวบรวมแบบประเมิน และนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ได้แบบประเมินความพึงพอใจ ฉบับที่ 19 จากผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 45 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณ

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า และ รายงานเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) กับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ และประยุกต์ใช้สถิติดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 102-103)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
f แทน ความถี่
N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 105)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทุกตัวในกลุ่มนั้น
N = จำนวนข้อมูลในกลุ่มนั้น

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (พิสนุ พองศรี, 2549: 156)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n = จำนวนข้อมูลหรือขนาดตัวอย่าง
x = ข้อมูลแต่ละจำนวน

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2554: 141-142)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1 ผลการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี ทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดังตารางที่ 8 - 9

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.2.1 ตามความคิดเห็นของครู ดังตารางที่ 10 - 11

1.2.2 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ดังตารางที่ 12 - 13

1.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 14

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2.1 ผลการยกร่างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ดังตารางที่ 15 - 16 และภาพที่ 14 - 15

2.2 การประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดังตารางที่ 17 - 18

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

3.1 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังตารางที่ 19 - 21

3.2 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการจัดทำแผนการจัดการจัดการศึกษา ดังตารางที่ 22 - 23

3.3 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดังตารางที่ 24 - 25

3.4 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดังตารางที่ 26 - 27

3.5 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังตารางที่ 28 - 29 และสรุปผลระดับการปฏิบัติกิจกรรมและผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 30 - 31

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4.1 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ดังตารางที่ 32 - 37

4.2 สรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ดังตารางที่ 38

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) ดังตารางที่ 39

4.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 ดังตารางที่ 40

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหาร
สถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1 ผลการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี ทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการ
อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดังตารางที่ 8 - 9

ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์เอกสาร หลักการ ทฤษฎี ทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการ
อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

แนวคิด/ หลักการ	ทฤษฎี/หลักการความหมาย / หลักการ/ แนวคิด	สรุปการวิเคราะห์	
หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ (2561 : 8-10) การพัฒนาประเทศ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุล ระหว่างการพัฒนาความ มั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วนในรูปแบบ“ประชา รัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านความ มั่นคง ด้านการสร้าง ความสามารถในการ แข่งขัน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ	สำนักงานคณะ กรรมการ การอาชีวศึกษา (2561 : 10-12) มา ต ร ฐ า น ก า ร อาชีวศึกษา 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะและการ ประยุกต์ใช้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 จัดการอาชีวศึกษา สถานศึกษา ด้านหลักสูตร อาชีวศึกษา ด้านการ จัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษา ด้านการ บริหารจัดการ ด้านการนำ นโยบายสู่การปฏิบัติ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้ ด้านความร่วมมือ ในการสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่ง ประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ งานวิจัย	วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า (2560 : 4-10) วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้าเป็น สถาน ศึกษา จัดการศึกษาอา ชี ว ศี ก ษ า ประกาศจัดตั้ง เมื่อปีการศึกษา 2555 จัดการ เร็ ย น ต า ม มาตรฐานการ อาชีวศึกษา 2561 ด้านและครอบคลุม ตั้งแต่การวางแผน การ ปฏิบัติการ การจัดการ โครงสร้างองค์กร ไป จนถึงการควบคุมการ ทำงานให้เป็นไปตาม มาตรฐานที่วางไว้ เพื่อ สร้างความมั่นใจให้ ผู้รับบริการทางการ ศึกษา

ตารางที่ 8 (ต่อ)

แนวคิด/ หลักการ	ทฤษฎี/หลักการความหมาย / หลักการ/ แนวคิด		สรุปการ วิเคราะห์	
วัตถุประสงค์	<p>วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558: บทคัดย่อ) รูปแบบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักการ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านระบบงานและกลไก ด้านเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ซึ่งเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายใน</p>	<p>คัมภีร์ สุดแท้ (2553: บทคัดย่อ) รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของรูปแบบโดยกล่าวว่า รูปแบบ เป็นสิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561: 12-28) หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ภายใน สถานศึกษา หลัก เกณฑ์ และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการ จัด การ คี ก ข ของ สถาน คี ก ข การ ดำ เนิน การ ต าม แผน พั ฒ น า การ จั ด การ คี ก ข ของ สถาน คี ก ข การ ประ เมิน ผล และ ต ร ว จ ส อ บ คุ ณ ภ า พ การ คี ก ข ภายใน สถาน คี ก ข การ ตี ด ต าม ผล การ ดำ เนิน การ เพื่อ พั ฒ น า คุ ณ ภ า พ การ คี ก ข ของ สถาน คี ก ข และ การ จั ด ทำ ร าย งาน ผล การ ประ เมิน ตน เอง ต าม มาตรฐาน การ คี ก ข ของ สถาน คี ก ข</p>	<p>เพื่อสร้างรูปแบบ การ บริ หาร สถาน คี ก ข ผู้ มาตรฐาน การ อา ชี ว คี ก ข วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

แนวคิด/ หลักการ	ทฤษฎี/หลักการความหมาย / หลักการ/ แนวคิด	สรุปการวิเคราะห์		
รูปแบบการ บริหารสู่ มาตรฐานการ อาชีวศึกษา	วัชรศักดิ์ สงค์ ปาน (2558: บทคัดย่อ) รูปแบบมีองค์ ประกอบ 4 องค์ ประกอบ ได้แก่ ด้านหลักการ ด้านวัตถุประสงค์ องค์ด้านระบบ งานและกลไก ด้านเงื่อนไขการ นำรูปแบบไปใช้ ซึ่งเป็นรูปแบบ ที่ประกอบด้วย องค์ประกอบ ด้านการบริหาร โรงเรียนเพื่อ บรรลุผลการ ประกันคุณภาพ ภายใน	ทิภาวรรณ เลข วิวัฒน์ (2550: บทคัดย่อ) รูปแบบการ ประกันคุณภาพ ภายในสถาน ศึกษาประกอบ ด้วย 2 ส่วน คือ โครงสร้างหลัก และโครงสร้าง เสริม ใช้ การ ดำเนินงานตาม วงจรคุณภาพ PDCA ให้ การ ดำเนินงานของ การประเมิน คุณภาพ ติดตาม คุณภาพ และ พัฒนาคุณภาพ	สำนักงานคณะ กรรมการ การอาชีวศึกษา (2561: 12- 28) หลักเกณฑ์และแนว ปฏิบัติการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา หลักเกณฑ์ และแนว ปฏิบัติการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน สถานศึกษา การกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา การจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายใน สถานศึกษา การติดตามผล การดำเนินการเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา และการจัดทำ รายงานผลการประเมิน ตนเอง ตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	รูปแบบการบริหาร สถานศึกษาสู่ มาตรฐานการ อาชีวศึกษา ประ กอบด้วย 5 องค์ ประกอบดังนี้ 1. ด้าน การ กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา สังกัด สำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา 2. ด้านการจัดทำ แผนการพัฒนาการ จัดการศึกษา 3. ด้าน การ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษา 4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา 5. ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการสังเคราะห์ แนวคิด/หลักการ/ทฤษฎี ที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการ
บริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สรุปได้ ดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 สรุปผลการวิเคราะห์เอกสาร หลักการ ทฤษฎี ทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน
การอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

แนวคิด/หลักการ	สรุปผลการวิเคราะห์
หลักการและเหตุผล	การประกันคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561 ดำเนินงานที่จะต้องมีการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยเน้นการบริหารจัดการรอบด้านและครอบคลุม ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติการ การจัดการโครงสร้างองค์กร ไปจนถึงการควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
รูปแบบการบริหารสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา	<p>รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2. ด้านการจัดทำแผนการพัฒนารจัดการศึกษา 3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามความคิดเห็นของครู ดังตารางที่ 10 - 11

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ สถานภาพในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=40)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	52.50
หญิง	19	47.50
รวม	40	100
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	37	92.50
ปริญญาโท	3	7.50
รวม	40	100
สถานภาพในการปฏิบัติงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	3	7.50
ครูผู้สอน	31	77.50
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนการสอน	6	15.00
รวม	40	100

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ด้านสถานภาพการปฏิบัติงาน พบว่า เป็นครูผู้สอนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนการสอน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่
มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (n=40)

ข้อ	สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	การดำเนินการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และการบริหารจัดการ	2.77	0.42	ปานกลาง
2.	การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม	2.31	0.46	น้อย
3.	การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.15	0.36	น้อย
4.	การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน	2.00	0.66	น้อย
5.	การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา	2.22	0.63	น้อย
6.	มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	2.31	0.46	น้อย
7.	ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย สิ่งประดิษฐ์ โครงการและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในแต่ละกลุ่มสาระได้ในภาพรวมของสถานศึกษา	2.20	0.75	น้อย
8.	ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ ถึงความจำเป็นในการใช้การผลิต จัดหาสื่อเทคโนโลยี และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.28	0.58	น้อย
9.	มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามหลักสูตรสมรรถนะ	2.44	0.50	น้อย
10.	การกำหนดระบบ โครงสร้าง เกณฑ์การประเมิน วางแผนการพัฒนาคูณภาพ เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.46	0.50	น้อย
11.	การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	2.45	0.66	น้อย
12.	สถานศึกษาทำการศึกษา สำนวจปัญหาและความต้องการ เพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่ชุมชน	2.17	0.81	น้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
13.	การจัดทำและเสนอของบประมาณ โดยมีการวิเคราะห์แผนการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน แผนพัฒนาการศึกษาตามกรอบทิศทางและความต้องการของสถานศึกษา	2.35	0.57	น้อย
14.	การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผน พัฒนาการศึกษ โดยครูบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุง และนำเสนอต่อคณะกรรมการวิทยาลัยเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ	2.48	0.50	น้อย
15.	การปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับกรอบวงเงินที่ได้รับ วิเคราะห์กิจกรรมตามภารกิจงานที่จะต้องดำเนินงาน เบิกจ่ายตามมาตรฐานโครงสร้าง	2.40	0.49	น้อย
16.	การจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ	2.33	0.50	น้อย
17.	มีการเปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และตรวจสอบการใช้งบประมาณ	2.48	0.56	น้อย
18.	การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามภาระงานที่รับผิดชอบได้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของสถานศึกษา	2.44	0.72	น้อย
19.	สถานศึกษามีมาตรการในการเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย มีการดำเนินการให้ความรู้ ฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ ตามควรแก่กรณีอย่างสม่ำเสมอ	2.40	0.57	น้อย
20.	การสำรวจ จัดทำระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติภารกิจ	2.26	0.44	น้อย
21.	การจัดระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.24	0.82	น้อย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
22.	การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและการวิจัย สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	2.46	0.58	น้อย
23.	การวางแผนออกแบบระบบและขั้นตอนการดำเนินงานโดยมีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสมและจัดบุคลากรรับผิดชอบได้ตามที่กำหนดอย่างเหมาะสม	2.57	0.54	ปานกลาง
24.	สำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป และจัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานทุกด้าน	2.42	0.49	น้อย
25.	การบำรุง ดูแลรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาพร้อมใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้	2.48	0.58	น้อย
26.	การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	2.55	0.50	ปานกลาง
27.	การวางแผน การประสานงานการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานและสร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่าย	2.37	0.61	น้อย
28.	การกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	2.64	0.57	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.38	0.57	น้อย

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การดำเนินการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 2.77$, $SD = 0.42$) รองลงมาคือ

การกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา ร่วมกับบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.64$, $SD = 0.57$) และการวางแผนออกแบบระบบและขั้นตอนการดำเนินงาน โดยมีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสมและจัดบุคลากรรับผิดชอบได้ตามที่กำหนดอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.57$, $SD = 0.54$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ($\bar{X} = 2.00$, $SD = 0.66$)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ดังตารางที่ 12 – 13

ตารางที่ 12 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และ สาขาวิชา (n=234)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	171	73.07
หญิง	63	26.93
รวม	234	100
ระดับชั้น		
ปวช.	176	75.21
ปวส.	58	24.79
รวม	234	100
สาขาวิชา		
ช่างยนต์	59	25.21
ช่างไฟฟ้า	60	25.64
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	16	6.83
ช่างก่อสร้าง	8	3.42
เทคโนโลยีสารสนเทศ	28	12.00
การบัญชี	27	11.53
การตลาด	8	3.42
เทคนิคยานยนต์	16	6.83
ช่างอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	12	5.12
รวม	234	100

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 73.07 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปวช. จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 75.21 รองลงมากำลังศึกษาอยู่ในระดับปวส. จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 24.79 เป็นสาขาช่างไฟฟ้า จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 สาขาช่างยนต์ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 25.21 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 สาขาการบัญชี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.53 สาขาช่างสาขาเทคนิคยานยนต์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.83 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.83 อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.12 สาขาช่างก่อสร้างจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.42 และสาขาการตลาด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.42

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (n=234)

ข้อ	สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	มีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.49	0.60	น้อย
2.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย สิ่งประดิษฐ์ โครงการและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2.52	0.60	ปานกลาง
3.	มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามหลักสูตรสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเหมาะสม	2.25	0.64	น้อย
4.	หลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติ มีทักษะในการประกอบอาชีพและให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	2.50	0.60	ปานกลาง
5.	หลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21	2.48	0.64	น้อย
6.	สถานศึกษามีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	2.52	0.56	ปานกลาง
7.	สถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	2.42	0.59	น้อย
8.	สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	2.48	0.61	น้อย
9.	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	2.45	0.61	น้อย
10.	สถานศึกษามีการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม	2.48	0.29	น้อย

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษา	ระดับความเห็นด้วย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
11.	สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการในการพัฒนาความสามารถด้านทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน	2.46	0.30	น้อย
12.	สถานศึกษามีการประสานงานกับสถานประกอบการในพื้นที่เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าไปฝึกงานในสถานที่จริงโดยให้ผู้เรียนได้มีทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ	2.52	0.34	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.46	0.53	น้อย

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนต่อสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย สิ่งประดิษฐ์ โครงการและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษามีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ สถานศึกษามีการประสานงานกับสถานประกอบการในพื้นที่เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าไปฝึกงานในสถานที่จริงโดยให้ผู้เรียนได้มีทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 2.52$, $SD = 0.34$) รองลงมาคือ หลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติ มีทักษะในการประกอบอาชีพและให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ($\bar{X} = 2.50$, $SD = 0.60$) และมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.49$, $SD = 0.60$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามหลักสูตรสมรรถนะของผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.25$, $SD = 0.64$)

1.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค
เวียงป่าเป้า จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (n=5)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน การอาชีวศึกษา
สภาพและปัญหาของการ บริหารจัดการศึกษาเพื่อสู่ มาตรฐานการอาชีวศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเกณฑ์การ ประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 บางตัวบ่งชี้กำหนดรายละเอียดการ ประเมินมากเกินไป ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง 2. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ , วิธีการ , เกณฑ์ ขั้นตอนในการประเมิน รวมทั้งขาดทัศนคติที่ดีในการ ประเมิน เนื่องจากภาระงานที่เพิ่มขึ้น 3. ระบบจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการศึกษาไม่สอดคล้องกับ ความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐาน
การบริหารจัดการศึกษาเพื่อ สู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษาควรให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎหมาย ระเบียบ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการ ดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้กับครูและบุคลากร ทางการศึกษา 2. สถานศึกษากำหนดให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 และกรอบแนวทางการประเมิน คุณภาพภายนอก ด้านการอาชีวศึกษา 3. สถานศึกษาควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครูและบุคลากร ทางการศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4. สถานศึกษาควรกำหนดคณะกรรมการ ดำเนินการติดตาม การ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปรับปรุงพัฒนาเพื่อ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างเป็นระบบ 5. สถานศึกษาควบคุมการดำเนินการตามแผน , ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 6. สถานศึกษาควรตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโดย แยกเป็นสาขางาน, ชั้นปี และติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน การอาชีวศึกษา
	<ol style="list-style-type: none"> 7. นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาและข้อเสนอแนะนำมาพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาด้านคุณภาพการศึกษา 8. สถานศึกษาควรสร้างระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง 9. นำผลการวิเคราะห์ปัญหา , ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ข้อเสนอแนะ วิธีการแก้ปัญหา นำไปจัดตั้งเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการราชการประจำปี 10. จัดหาและจัดสรรงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอทุกสาขางาน 11. ควบคุมงบประมาณด้านปัจจัยพื้นฐาน สาธารณูปโภคและส่งเสริมด้านอินเทอร์เน็ต 13. จัดทำแผนงานโครงการการระดมทรัพยากรที่หลากหลายในการจัดการศึกษา 14. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้จะดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา แนวทางและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สี่ และการจัดทำรายงานการประเมินผลตนเอง (SAR) 15. จัดการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกภาคฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการของสถานศึกษา 16. จัดตั้งศูนย์ประสานงาน แหล่งบริการวิชาชีพ และศูนย์พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
นโยบายและแนวทางในการบริหารงานด้านวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานอาชีวศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งจัดการศึกษา หลักสูตรฐานสมรรถนะ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลตามสภาพจริงมุ่งเน้นการมีงานทำและสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เน้นภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้ดิจิทัล และจัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่ชุมชน 2. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน หรือ ประกอบอาชีพอิสระ หรือศึกษาต่อบนพื้นฐานด้านความรู้วิชาการ วิชาชีพ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ที่จำเป็นในยุคดิจิทัล และบนพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน การอาชีวศึกษา
	<ol style="list-style-type: none"> 3. หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติ มีทักษะในการประกอบอาชีพ และมีรายได้ระหว่างเรียน และมีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 บูรณาการการสอนร่วมกับรายวิชาอื่น ๆ อย่างหลากหลาย การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงควรยึดหยุ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียน ควรสร้างเกณฑ์การวัดผลประเมินผลร่วมกับสถานประกอบการ ภูมิปัญญาหรือสถาบันการสอนอาชีพอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง 4. สถานศึกษาควรสร้างระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ดำเนินการ ตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 5. ควรมีการทบทวนผลการจัดการศึกษาและเปรียบเทียบผลการประเมิน IQA และ EQA เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาการดำเนินงาน
<p>ปัจจัยความสำเร็จที่จะให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 2. สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา 3. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคฝ่าย 4. งบประมาณในการดำเนินงานด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านบริหารจัดการและด้านการจัดการเรียนการสอน 5. ควรมีคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตลอดปีการศึกษาและทบทวนผลการจัดการศึกษาเป็นระยะทุกภาคเรียน 6. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าในอาชีพ จัดทำแผนพัฒนาตนเอง ด้านวิชาการและวิชาชีพ และสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 7. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีผลงานดี มีคุณธรรม จริยธรรม ได้รับรางวัลชื่นชมทั้งภายในและภายนอก 8. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการชุมชน หน่วยงานองค์กรภายในและภายนอกในการจัดการศึกษา 9. สร้างเครือข่ายความร่วมมือการระดมทรัพยากร งบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน การอาชีวศึกษา
	11. ควรมีการทบทวนผลการจัดการศึกษาและเปรียบเทียบผลการประเมิน IQA และ EQA เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาการดำเนินงาน 12. สถานศึกษาควรกำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา , แผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยนำข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน
ข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา	1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมการนำข้อมูลสารสนเทศในการประสานงานติดต่อสื่อสารจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนา 2. การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจ การประเมินการทำงานตามสภาพจริง 3. ควรจัดการศึกษาโดยเน้นคุณธรรม จริยธรรม น้อมนำสังคมมีกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบองค์รวม มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพด้วยความสุจริตธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างปกติสุข 4. สนับสนุนส่งเสริมในการระดมทรัพยากรจากชุมชน สังคมเพื่อเอื้อในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

2.1 ผลการร่างและตรวจสอบเบื้องต้น รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ครั้งที่ 1

การร่างและการตรวจสอบเบื้องต้นรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 ผู้ตรวจสอบเพื่อยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เพื่อทบทวนเนื้อหาและกำจัดข้อมูลบางส่วนออกไปและทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์และครบถ้วนของร่างรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ณ ห้องประชุมวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยผลการร่างและตรวจสอบเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 1 มีสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 15 ผลการยกร่างและตรวจสอบรูปแบบเบื้องต้น ครั้งที่ 1

องค์ประกอบของ รูปแบบ	รายละเอียดกิจกรรม
1. ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	1.1 มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาแก่ครู/บุคลากร และคณะกรรมการวิทยาลัย ชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 1.2 เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน สถานศึกษา 1.3 มีการวิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการในการจัดการของ สถานศึกษา 1.4 มีการตรวจสอบความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำข้อมูล มาประกอบการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 1.5 มีการพัฒนายกร่างมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์คุณภาพ ของสถานศึกษา 1.6 มีการพัฒนามาตรฐานสถานศึกษาโดยพัฒนาจากมาตรฐานเพื่อการ ประเมินภายนอก 1.7 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อครอบคลุม สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสม กับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับ มาตรฐานอาชีวศึกษา 1.8 สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา 1.9 มีการจัดโครงการที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐาน สถานศึกษา

ตารางที่ 15 (ต่อ)

องค์ประกอบของ รูปแบบ	รายละเอียดกิจกรรม
2. ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา	2.1 มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา ในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 2.2 มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษา 2.3 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการ พัฒนาสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 2.4 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจใน การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2.5 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรใน สถานศึกษาเพื่อให้ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน 2.6 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2.7 มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่ มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ 2.8 มีการกำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.9 มีการกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ 2.10 มีการเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ
3. ด้านการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	3.1 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3.2 มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย 3.3 มีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีปฏิบัติตามกรอบเวลาที่กำหนด 3.4 มีการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยมี ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

องค์ประกอบของ รูปแบบ	รายละเอียดกิจกรรม
4. ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผน/กิจกรรม/ โครงการตามที่กำหนดไว้
	3.6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามและ ให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
	3.7 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากร และจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกในการดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
	3.8 ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำเร็จ ตามพันธกิจและเป้าหมายที่วางไว้
	3.9 มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรม โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
	3.10 มีการนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ในครั้งต่อไป
	4.1 มีการวางแผนปฏิบัติการตรวจสอบประเมินและรายงานผลการ ดำเนินงานครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษาเพื่อ ตรวจสอบความก้าวหน้า
	4.2 ตรวจสอบประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามกรอบแนวทางที่วางไว้ในแผน
	4.3 มีการประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยการร่วมมือ ของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน
	4.4 มีการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี
	4.5 มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับ ผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
	4.6 มีการนำผลการปฏิบัติงานไปปรับแผนปฏิบัติการประจำปี และ ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
	4.7 มีการแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและเปิดเผยต่อ สาธารณชน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

องค์ประกอบของ รูปแบบ	รายละเอียดกิจกรรม
5. ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	5.1 มีการนำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง และ พัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียนการสอน และ การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5.2 มีการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5.3 มีการนำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 5.4 มีการนำผลการดำเนินงานมาสนับสนุนการตัดสินใจในการทำ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 5.5 มีการนำผลการดำเนินงานไปใช้ในการกำกับ ติดตามและควบคุม การดำเนินงาน 5.6 มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 5.7 มีการนำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไข การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 5.8 มีการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อ พร้อมรับการประเมินภายนอก 5.9 มีกิจกรรมและโครงการเพื่อทำความเข้าใจแก่บุคลากรในการ ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

**2.2 ผลการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน
การอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ครั้งที่ 2**

การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐาน
การอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ครั้งที่ 2 ในขั้นนี้เป็นการปรับปรุงแก้ไขหลังจากการยก
ร่างรูปแบบเบื้องต้น ครั้งที่ 1 แล้วนำมาทำการตรวจสอบครั้งที่ 2 โดยการตรวจสอบครั้งนี้ได้
ดำเนินการโดยการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน และใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของ
รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ก่อนที่จะนำไป
ทดลองใช้จริง โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

ผลการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2 มีรายละเอียดดังแสดงตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิค
เวียงป่าเป้า ปรับปรุงครั้งที่ 2

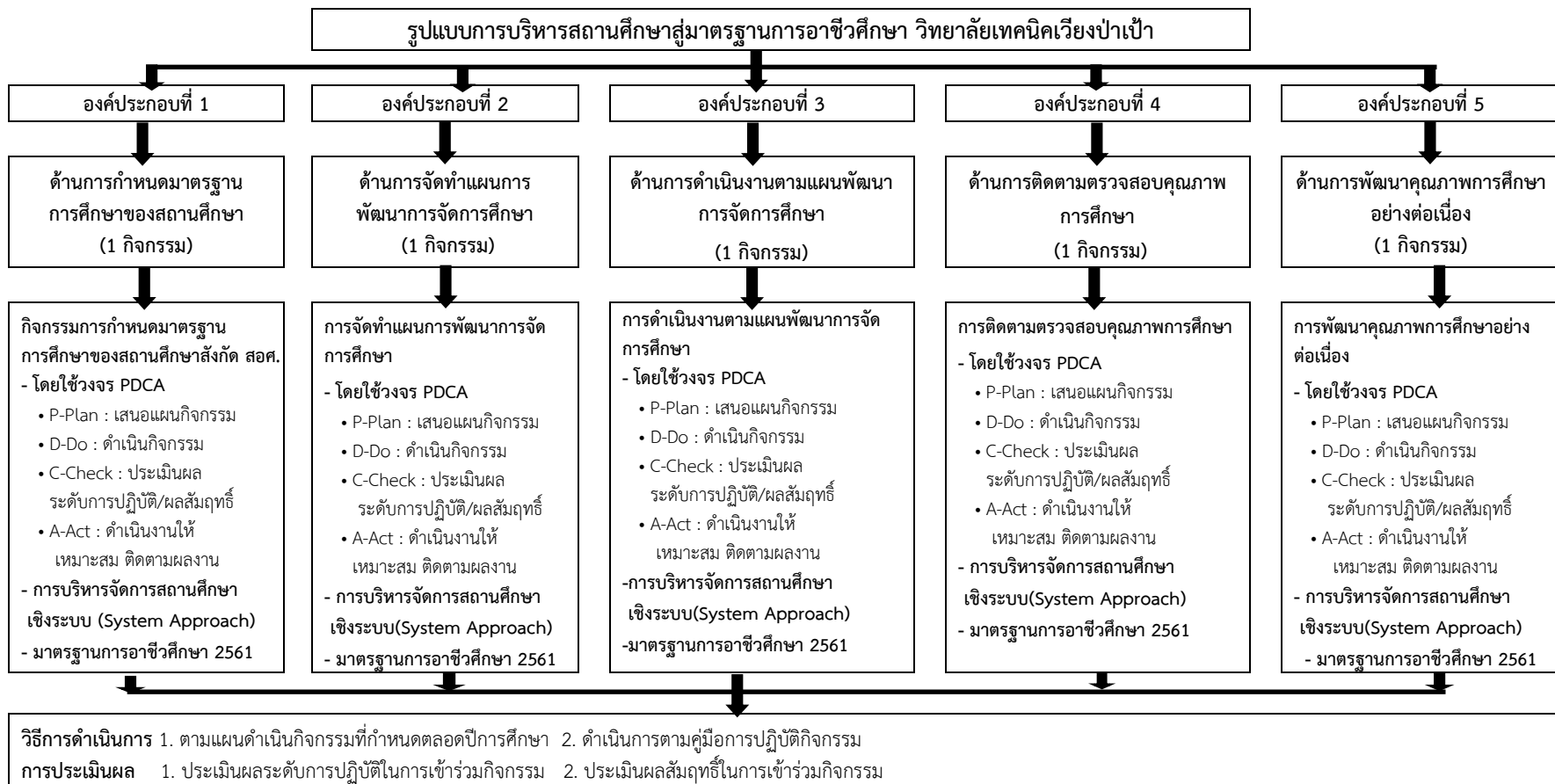
ลำดับ	องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรม
องค์ประกอบที่ 1	การกำหนด มาตรฐานการ อาชีวศึกษาของ สถานศึกษา	<p>1.1 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา</p> <p>1.2 คณะกรรมการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1.4 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561</p> <p>1.5 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1.6 ประกาศ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ	องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรม
องค์ประกอบที่ 2	การจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา	2.1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ
		2.2 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา
		2.3 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จ ของการพัฒนาการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน
		2.4 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน
		2.5 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
		2.6 กำหนดวิธีการดำเนินงาน การใช้งบประมาณและ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
		2.7 คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ พิจารณาและเห็นชอบแผนการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา
องค์ประกอบที่ 3	การดำเนินการตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษา	3.1 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการนำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ
		3.2 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
		3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ สร้างขวัญกำลังใจระหว่างดำเนินการ
		3.4 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/ กิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
		3.5 นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการ ดำเนินงานในครั้งต่อไป

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ	องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรม
องค์ประกอบที่ 4	การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4.1 คณะกรรมการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา
		4.2 การวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
		4.3 ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญ กับผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาและเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า
		4.4 ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยการ ร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และ ชุมชน
		4.5 จัดทำรายงานการประเมินตนเองและแจ้งผลการ ดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
องค์ประกอบที่ 5	การการพัฒนา คุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	5.1 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง
		5.2 นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง และพัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียน การสอน และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาการ จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
		5.3 ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
		5.4 นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความ เข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
		5.5 นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
		5.6 พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับการประเมินภายนอกรอบสี่



ภาพที่ 14 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

คู่มือการดำเนินงานกิจกรรม รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า



เงื่อนไขความสำเร็จ 1. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจใน 5 องค์ประกอบของรูปแบบ 2. เตรียมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนางานตามมาตรฐาน 3. ติดตามผลการปฏิบัติงาน

ภาพที่ 15 คู่มือขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมตาม รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ตารางที่ 17 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ (n=9)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	6	66.67
หญิง	3	33.33
รวม	9	100.00
อายุ		
41-50 ปี	2	22.22
51-60 ปี	4	44.45
สูงกว่า 60 ปี	3	33.33
รวม	9	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	1	11.11
ปริญญาโท	2	22.22
ปริญญาเอก	6	66.67
รวม	9	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	2	22.22
ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการ	5	55.56
อื่นๆ	2	22.22
รวม	9	100.00
ประสบการณ์		
5-10 ปี	1	11.11
11-15 ปี	1	11.11
16-20 ปี	2	22.22
มากกว่า 20 ปี	5	55.56
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.45 รองลงมาคือมีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 2 คน

คิดเป็นร้อยละ 22.22 ระดับการศึกษาเป็นปริญญาเอกมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีตำแหน่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการ มากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวม

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. รูปแบบฯ นี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
2. รูปแบบฯ นี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. รูปแบบฯ นี้มีเหมาะสมและความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ได้ตามองค์ประกอบที่ระบุไว้ในรูปแบบฯ ทุกองค์ประกอบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
4. รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
5. รูปแบบฯ นี้มีความชัดเจน มีเกณฑ์ที่ยอมรับได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6. รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
7. รูปแบบฯ นี้สามารถยอมรับได้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 18 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
8. รูปแบบฯ นี้สามารถนำไปในการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
9. รูปแบบฯ นี้มีความครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
10. รูปแบบฯ นี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
11. กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีขั้นตอนที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
12. รูปแบบฯ นี้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
13. รูปแบบฯ นี้สามารถช่วยให้เกิดการพัฒนามีประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตามองค์ประกอบที่ระบุไว้ในรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
14. การนำรูปแบบฯ นี้ไปใช้จะทำให้สถานศึกษาเกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
15. รูปแบบฯ นี้มีความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่จำกัด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 18 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
16. รูปแบบฯ นี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
17. ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ของรูปแบบฯ ในภาพรวม	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.91	0.27	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, $SD = 0.27$)

ส่วนความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.41$)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

3.1 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 19 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามเพศ สถานภาพในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N=45)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	23	51.12
หญิง	22	48.88
รวม	45	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	6.67
ปริญญาตรี	39	86.66
ปริญญาโท	3	6.67
รวม	45	100.00
สถานภาพในการปฏิบัติงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	3	6.67
ครูผู้สอน	31	68.89
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนการสอน	11	24.44
รวม	45	100.00

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 51.12 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.88 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 86.66 รองลงมาเป็นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ด้านสถานภาพการปฏิบัติงาน พบว่า เป็นครูผู้สอนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 68.90 รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนการสอน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (N =45)

ข้อ ที่	รายการ	N = 45		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		μ	σ		
1	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ	4.40	0.54	มาก	10
2	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม	4.53	0.50	มากที่สุด	3
3	วิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง	4.58	0.50	มากที่สุด	1
4	ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา สาระ	4.47	0.50	มาก	5
5	อุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.44	0.50	มาก	8
6	ระยะเวลา สถานที่ มีความเหมาะสม	4.47	0.50	มาก	6
7	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้	4.44	0.50	มาก	9
8	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.49	0.51	มาก	4
9	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการกำหนด มาตรฐานการศึกษา	4.47	0.50	มาก	7
10	ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.56	0.50	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวม		4.48	0.51	มาก	

จากตารางที่ 20 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือวิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.50$) ลำดับที่ 2 ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.50$) ลำดับที่ 3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.50$)

ตารางที่ 21 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (N =45)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ มาตรฐานการอาชีวศึกษา กับครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัด การศึกษา	45	8	17.78	45	100	+82.22
2	คณะกรรมการดำเนินการกำหนด มาตรฐานการอาชีวศึกษาของ สถานศึกษา เพื่อให้ ครูและ บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	45	11	24.44	45	100	+75.56
3	ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการ การพัฒนาคุณภาพ การจัด การศึกษาของสถานศึกษา	45	8	17.78	45	100	+82.22
4	กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้ครอบคลุม กระบวนการเรียนรู้และผลการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพ ของผู้เรียน สถานศึกษาและ ชุมชนให้ สอดคล้องกับ มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	45	8	17.78	45	100	+82.22
5	คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสถาน ประกอบการมีส่วนร่วมในการ พิจารณาและเห็นชอบมาตรฐาน การจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	45	7	15.56	45	100	+84.44

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ความเข้าใจ				
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
6	ประกาศ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	45	8	17.78	45	100	+82.22
เฉลี่ย							+81.48

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เรียงลำดับก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้ คณะกรรมการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 24.44 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา ร้อยละ 17.78 ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 17.78 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ร้อยละ 17.78 ประกาศ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 17.78 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 15.56 และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นเรียงลำดับ ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชนและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.44 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 ประกาศ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 คณะกรรมการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.56 เฉลี่ยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ ความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 81.48

3.2 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระดับการจัดการศึกษา

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระดับการจัดการศึกษา (N =45)

ข้อ ที่	รายการ	N = 45		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		μ	σ		
1	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ	4.64	0.48	มากที่สุด	3
2	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม	4.58	0.50	มากที่สุด	8
3	วิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง	4.64	0.48	มากที่สุด	4
4	ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา สาระ	4.62	0.49	มากที่สุด	6
5	อุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.53	0.50	มากที่สุด	10
6	ระยะเวลา สถานที่ มีความเหมาะสม	4.56	0.50	มากที่สุด	9
7	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้	4.60	0.50	มากที่สุด	7
8	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ด้านการจัดทำ แผนการพัฒนาระดับการจัดการศึกษา	4.69	0.47	มากที่สุด	1
9	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจัดทำ แผนการพัฒนาระดับการจัดการศึกษา	4.64	0.48	มากที่สุด	5
10	ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวม		4.62	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 22 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระดับการจัดการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.49$)และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาระดับการจัดการศึกษา ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.47$)ลำดับที่ 2 ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.48$) ลำดับที่ 3 วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 23 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา (N =45)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1	ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	45	5	11.11	45	100	+88.89
2	พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	45	7	15.56	45	100	+84.44
3	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน	45	6	13.33	45	100	+86.67
4	คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน	45	4	8.89	45	100	+91.11
5	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	45	4	8.89	45	100	+91.11
6	กำหนดวิธีการดำเนินงาน การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	45	4	8.89	45	100	+91.11
7	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	45	7	15.56	45	100	+84.44
เฉลี่ย							+88.25

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เรียงลำดับก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้ พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 15.56 คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 15.56 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน

ร้อยละ 13.33 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 11.11 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ร้อยละ 8.89 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 8.89 กำหนดวิธีการดำเนินงาน การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 8.89 และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นเรียงลำดับ ดังนี้ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 กำหนดวิธีการดำเนินงาน การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.89 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.67 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.44 คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 84.44 และเฉลี่ยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ ความรู้ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.25

3.3 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (N =45)

ข้อที่	รายการ	N = 45		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
		μ	σ		
1	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ	4.64	0.48	มากที่สุด	3
2	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม	4.62	0.49	มากที่สุด	5
3	วิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง	4.60	0.50	มากที่สุด	6
4	ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา สาระ	4.53	0.50	มากที่สุด	10
5	อุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.56	0.50	มากที่สุด	9
6	ระยะเวลา สถานที่ มีความเหมาะสม	4.58	0.50	มากที่สุด	8
7	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้	4.67	0.48	มากที่สุด	2
8	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.60	0.50	มากที่สุด	7

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	N = 45		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		μ	σ		
9	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.64	0.48	มากที่สุด	4
10	ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.69	0.47	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยรวม		4.61	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 24 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด
การศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ลำดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ($\mu = 4.69$,
 $\sigma = 0.47$) ลำดับที่ 2 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$,
 $\sigma = 0.48$) ลำดับที่ 3 วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 25 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา
การจัดการศึกษา (N =45)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1	พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษาให้ได้รับความรู้ ความ เข้าใจในการนำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาสู่การ ปฏิบัติ	45	4	8.89	45	100	+91.11
2	ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาโดยการมี ส่วนร่วมของทุกฝ่าย	45	5	11.11	45	100	+88.89
3	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาและสร้าง ขวัญกำลังใจระหว่างดำเนินการ	45	3	6.67	45	100	+93.33

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
4	จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	45	4	8.89	45	100	+91.11
5	นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป	45	5	11.11	45	100	+88.89
เฉลี่ย						+90.67	

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เรียงลำดับก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ร้อยละ 11.11 นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป ร้อยละ 11.11 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ ร้อยละ 8.89 จัดทำ รายงานผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ร้อยละ 8.89 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสร้างขวัญกำลังใจระหว่างดำเนินการ ร้อยละ 6.67 และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นเรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสร้างขวัญกำลังใจระหว่างดำเนินการ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 93.33 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการ นำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 จัดทำรายงาน ผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพิ่มขึ้น ร้อยละ 88.89 นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป เพิ่มขึ้น ร้อยละ 88.89 เฉลี่ยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ ความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.67

3.4 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (N =45)

ข้อที่	รายการ	N = 45		ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่
		μ	σ		
1	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ	4.53	0.50	มากที่สุด	7
2	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม	4.64	0.48	มากที่สุด	3
3	วิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง	4.67	0.48	มากที่สุด	1
4	ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา สาระ	4.51	0.51	มากที่สุด	10
5	อุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.53	0.50	มากที่สุด	8
6	ระยะเวลา สถานที่ มีความเหมาะสม	4.53	0.50	มากที่สุด	9
7	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้	4.62	0.49	มากที่สุด	5
8	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.64	0.48	มากที่สุด	4
9	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.60	0.50	มากที่สุด	6
10	ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวม		4.60	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 26 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือวิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.48$) ลำดับที่ 2 ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.48$) ลำดับที่ 3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 27 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา (N =45)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1	คณะกรรมการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา	45	7	15.56	45	100	+84.44
2	การวางแผนการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	45	4	8.89	45	100	+91.11
3	ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาโดยให้ความสำคัญกับ ผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐาน การอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาและเพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้า	45	8	17.78	45	100	+82.22
4	ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่องโดยการร่วมมือของ บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน	45	6	13.33	45	100	+82.67
5	จัดทำรายงานการประเมินตนเอง และแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ เกี่ยวข้องทราบ	45	8	17.78	45	100	+82.22
เฉลี่ย							+85.33

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เรียงลำดับก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับ ผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาและเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ร้อยละ 17.78 จัดทำรายงานการประเมินตนเองและ แจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 17.78 คณะกรรมการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 15.56 ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่องโดยการร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร้อยละ 13.33 การวางแผน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 8.89 และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นเรียงลำดับ ดังนี้ การวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 คณะกรรมการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.44 ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยการร่วมมือของบุคลากร ในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.67 ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดย ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาตามแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 จัดทำรายงาน การประเมินตนเองและแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 เฉลี่ย ภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ ความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 85.53

3.5 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการ อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (N =45)

ข้อ ที่	รายการ	(N =45)		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		μ	σ		
1	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ	4.51	0.51	มากที่สุด	9
2	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม	4.64	0.48	มาก	3
3	วิทยากรตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง	4.64	0.48	มาก	4
4	ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา สาระ	4.53	0.50	มาก	8
5	อุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.56	0.50	มาก	7
6	ระยะเวลา สถานที่ มีความเหมาะสม	4.58	0.50	มาก	5
7	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้	4.51	0.51	มาก	10
8	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ด้านการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.58	0.50	มาก	6
9	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง	4.69	0.47	มากที่สุด	1
10	ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.67	0.48	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม		4.59	0.49	มาก	

จากตารางที่ 28 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้อย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.47$) ลำดับที่ 2 ภาพรวมในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.48$) ลำดับที่ 3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 29 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (N =45)

ข้อที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วม กิจกรรม (คน)	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม				สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ
			ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม		หลังเข้าร่วม กิจกรรม		
			คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
1	คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	45	8	17.78	45	100	+82.22
2	นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	45	5	11.11	45	100	+88.89
3	ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	45	4	8.89	45	100	+91.11
4	นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย	45	8	17.78	45	100	+82.22
5	นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	45	6	13.33	45	100	+86.67
6	พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อรับการประเมินภายนอกรอบสี่	45	6	13.33	45	100	+86.67
เฉลี่ย							+86.30

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจเรียงลำดับก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 17.78 นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร้อยละ 17.78 นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือ

ในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 13.33 พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อรับการประเมินภายนอก รอบสี่ ร้อยละ 13.33 นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 11.11 ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 8.89 และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นเรียงลำดับ ดังนี้ ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 91.11 นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.89 นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.67 พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อรับการประเมินภายนอก รอบสี่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.67 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.22 และเฉลี่ยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ ความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.30

ตารางที่ 30 สรุปค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน (N= 45)

ข้อ ที่	รายการ	(N= 45)		ระดับ การ ปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		μ	σ		
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	4.48	0.51	มาก	5
2	ด้านการจัดทำแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา	4.62	0.49	มากที่สุด	1
3	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.61	0.49	มากที่สุด	2
4	ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด	3
5	ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.59	0.49	มากที่สุด	4
ค่าเฉลี่ยรวม		4.58	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 30 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านการจัดทำแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.49$) ลำดับที่ 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.49$) ลำดับที่ 3 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.49$) ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.49$) และลำดับที่ 5 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.51$)

ตารางที่ 31 สรุปแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 5 ด้าน (N =45)

ด้านที่	ความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน ผู้ร่วมกิจกรรม (คน)	สรุปผล + สูง - ต่ำ ร้อยละ	ลำดับ ที่
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	45	+81.48	5
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	45	+88.25	2
3	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	45	+90.67	1
4	ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	45	+85.33	4
5	ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	45	+86.30	3
เฉลี่ย		45	+86.40	

จากตารางที่ 31 พบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้ง 5 ด้าน ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นในภาพรวมร้อยละ 86.40 เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.67 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.25 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.30 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 85.33 และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 81.48

ตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4.1 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ดังตารางที่ 32 - 37

ตารางที่ 32 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ค่า น้ำหนัก (50)	คะแนนที่ได้จาก การประเมิน (ค่าน้ำหนักxค่าคะแนน)
		คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
1	การดูแลและแนะแนวผู้เรียน	4	ดีเลิศ	2	8
2	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	5	ยอดเยี่ยม	2	10
3	ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็น ผู้ประกอบการหรือการประกอบ อาชีพอิสระ	2	ปานกลาง	3	6
4	ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรือ งานวิจัย	4	ดีเลิศ	3	12
5	ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ	4	ดีเลิศ	2	8
6	ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ	5	ยอดเยี่ยม	20	100
7	ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET)	4	ดีเลิศ	3	12
8	การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้ สำเร็จการศึกษา	5	ยอดเยี่ยม	15	75
รวมผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน					231
ร้อยละของคะแนน ด้านที่ 1 = ผลรวมคะแนนที่ได้ x 100					<u>231 x 100</u>
					250
					= 92.40
สรุป ระดับคุณภาพสถานศึกษา ด้านที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา					
<input checked="" type="checkbox"/> ยอดเยี่ยม (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) <input type="checkbox"/> ดีเลิศ (ร้อยละ 70.00-79.99) <input type="checkbox"/> ดี (ร้อยละ 60.00-69.99)					
<input type="checkbox"/> ปานกลาง (ร้อยละ 50.00-59.99) <input type="checkbox"/> กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50)					

ตารางที่ 33 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตาม
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา
2561 ดานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ค่า น้ำหนัก (10)	คะแนนที่ได้จาก การประเมิน (ค่าน้ำหนักxค่าคะแนน)
		คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
1. การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ				5	
1.1	การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ อย่างเป็นระบบ	5	ยอดเยี่ยม	2	10
1.2	การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือ ปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนด รายวิชาเพิ่มเติม	5	ยอดเยี่ยม	3	15
2. การจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ				5	
2.1	คุณภาพของแผนการจัดการ เรียนรู้สู่การปฏิบัติ	5	ยอดเยี่ยม	2	10
2.2	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่ การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน	5	ยอดเยี่ยม	3	15
รวมผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน					50
ร้อยละของคะแนน ด้านที่ 2 = $\frac{\text{ผลรวมคะแนนที่ได้}}{50} \times 100$					$\frac{50}{50} \times 100$
					50
					50
					= 100.00
สรุป ระดับคุณภาพสถานศึกษา ด้านที่ 2 ดานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน					
<input checked="" type="checkbox"/> ยอดเยี่ยม (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)		<input type="checkbox"/> ดีเลิศ (ร้อยละ 70.00-79.99)		<input type="checkbox"/> ดี (ร้อยละ 60.00-69.99)	
<input type="checkbox"/> ปานกลาง (ร้อยละ 50.00-59.99)		<input type="checkbox"/> กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50)			

ตารางที่ 34 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตาม
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา
2561 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ค่า น้ำหนัก (20)	คะแนนที่ได้จาก การประเมิน (ค่าน้ำหนักxค่าคะแนน)
		คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
1. ครูผู้สอน				10	
1.1	การจัดการเรียนการสอน	5	ยอดเยี่ยม	5	25
1.2	การบริหารจัดการชั้นเรียน	5	ยอดเยี่ยม	3	15
1.3	การพัฒนาตนเองและพัฒนา วิชาชีพ	5	ยอดเยี่ยม	2	10
2. ผู้บริหารสถานศึกษา				10	
2.1	การบริหารสถานศึกษาแบบ มีส่วนร่วม	5	ยอดเยี่ยม	5	25
2.2	การบริหารจัดการระบบ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการสถานศึกษา	5	ยอดเยี่ยม	5	25
รวมผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน					100
ร้อยละของคะแนน ด้านที่ 3 = $\frac{\text{ผลรวมคะแนนที่ได้}}{100} \times 100$					$\frac{100 \times 100}{100}$
					100
					= 100.00
สรุป ระดับคุณภาพสถานศึกษา ด้านที่ 3 ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา					
<input checked="" type="checkbox"/> ยอดเยี่ยม (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)		<input type="checkbox"/> ดีเลิศ (ร้อยละ 70.00-79.99)		<input type="checkbox"/> ดี (ร้อยละ 60.00-69.99)	
<input type="checkbox"/> ปานกลาง (ร้อยละ 50.00-59.99)		<input type="checkbox"/> กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50)			

ตารางที่ 35 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านการมีส่วนร่วม

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ค่าน้ำหนัก (10)	คะแนนที่ได้จากการประเมิน (ค่าน้ำหนักxค่าคะแนน)
		คะแนน	ระดับคุณภาพ		
1	การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	5	ยอดเยี่ยม	6	30
2	การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน	5	ยอดเยี่ยม	2	10
3	การบริการชุมชนและจิตอาสา	5	ยอดเยี่ยม	2	10
รวมผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน					50
ร้อยละของคะแนน ด้านที่ 4 = $\frac{\text{ผลรวมคะแนนที่ได้}}{\text{ผลรวมคะแนนที่ควรได้}} \times 100$					$\frac{50}{50} \times 100$
					50
					= 100.00

สรุป ระดับคุณภาพสถานศึกษา ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วม
 ยอดเยี่ยม (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ดีเลิศ (ร้อยละ 70.00-79.99) ดี (ร้อยละ 60.00-69.99)
 ปานกลาง (ร้อยละ 50.00-59.99) กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50)

ตารางที่ 36 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ค่าน้ำหนัก (10)	คะแนนที่ได้จากการประเมิน (ค่าน้ำหนักxค่าคะแนน)
		คะแนน	ระดับคุณภาพ		
1	อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการโรงฝึกงาน หรือ งานฟาร์ม	5	ยอดเยี่ยม	2	10
2	ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน	5	ยอดเยี่ยม	2	10
3	แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ	4	ดีเลิศ	2	8

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ค่าน้ำหนัก (๑๐)	คะแนนที่ได้จากการประเมิน (ค่าน้ำหนัก×ค่าคะแนน)
		คะแนน	ระดับคุณภาพ		
4	ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายในสถานศึกษา	5	ยอดเยี่ยม	2	10
5	การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	5	ยอดเยี่ยม	2	10
รวมผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน					48
ร้อยละของคะแนน ด้านที่ 5 = $\frac{\text{ผลรวมคะแนนที่ได้}}{\text{ด้านที่ 5}} \times 100$					$\frac{48 \times 100}{50}$
					= 96.00
สรุป ระดับคุณภาพสถานศึกษา ด้านที่ 5 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
<input checked="" type="checkbox"/> ยอดเยี่ยม (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) <input type="checkbox"/> ดีเลิศ (ร้อยละ 70.00-79.99) <input type="checkbox"/> ดี (ร้อยละ 60.00-69.99)					
<input type="checkbox"/> ปานกลาง (ร้อยละ 50.00-59.99) <input type="checkbox"/> กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50)					

ตารางที่ 37 สรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

ที่	ด้านการประเมิน	ค่าน้ำหนัก (100)	คะแนนที่ได้จากการประเมิน แต่ละด้าน	ร้อยละของคะแนนที่ได้จากการประเมิน <small>(ผลรวมคะแนนที่ได้จากการประเมินของด้าน x น้ำหนักคะแนนของด้าน) คะแนนรวมของด้าน</small>
1	ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	50	200	$\frac{200 \times 50}{250} = 40.00$
2	หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	10	50	$\frac{50 \times 10}{50} = 10.00$
3	ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	20	100	$\frac{100 \times 20}{100} = 20.00$

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ที่	ด้านการประเมิน	ค่าน้ำหนัก (๑๐๐)	คะแนน ที่ได้จากการ ประเมิน แต่ละด้าน	ร้อยละของคะแนนที่ได้จากการ ประเมิน <small>(ผลรวมคะแนนที่ได้จากการประเมินของด้าน x น้ำหนักคะแนน ของด้าน คะแนนรวมของด้าน)</small>
4	การมีส่วนร่วม	10	50	$\frac{50 \times 10}{50} = 10.00$
5	ปัจจัยพื้นฐาน	10	48	$\frac{48 \times 10}{50} = 9.60$
ร้อยละคะแนนที่ได้จากการประเมินใน ภาพรวม			448	89.60
สรุป ระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา				
<input checked="" type="checkbox"/> ยอดเยี่ยม (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)		<input type="checkbox"/> ดีเลิศ (ร้อยละ 70.00-79.99)		
<input type="checkbox"/> ดี (ร้อยละ 60.00-69.99)		<input type="checkbox"/> ปานกลาง (ร้อยละ 50.00-59.99)		
<input type="checkbox"/> กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50)				

จากตารางที่ 37 พบว่าผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ได้คะแนนจากการประเมินร้อยละ 89.60 อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม

4.2 สรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 สรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561

มาตรฐาน	ประเด็นการประเมิน	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
1.คุณลักษณะของ	1.1 ด้านความรู้	75.00	ดีเลิศ
ผู้สำเร็จการศึกษา	1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้	70.00	ดีเลิศ
อาชีวศึกษาที่พึง ประสงค์	1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	80.00	ยอดเยี่ยม
สรุปผลการประเมิน	มาตรฐานที่ 1	75.00	ดีเลิศ

ตารางที่ 38 (ต่อ)

มาตรฐาน	ประเด็นการประเมิน	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
2. การจัดการ อาชีวศึกษา	2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	100	ยอดเยี่ยม
	2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	100	ยอดเยี่ยม
	2.3 ด้านการบริหารจัดการ	96.00	ยอดเยี่ยม
	2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	100	ยอดเยี่ยม
สรุปผลการประเมิน	มาตรฐานที่ 2	99.00	ยอดเยี่ยม
3. การสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้	3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้	100	ยอดเยี่ยม
	3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย	80.00	ยอดเยี่ยม
สรุปผลการประเมิน	มาตรฐานที่ 3	90.00	ยอดเยี่ยม
สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา		89.00	ยอดเยี่ยม

จากตารางที่ 38 พบว่าผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ร้อยละ 89.00 อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐานแล้ว มาตรฐานที่มีผลการประเมินสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ร้อยละ 99.00 อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม ลำดับที่ 2 คือ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ร้อยละ 90.00 อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม และลำดับที่ 3 คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ร้อยละ 75.00 อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) ดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ)

มาตรฐานการอาชีวศึกษาและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	ผลการประเมินร้อยละ	ระดับคุณภาพ	รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ)	ผลการประเมินร้อยละ	ระดับคุณภาพ	ผลการเชื่อมโยง
มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์						
1.1 ด้านความรู้	97.39	ยอดเยี่ยม	1.6 ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ	100	ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม
			1.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)	80.00	ยอดเยี่ยม	
1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้	56.00	ปานกลาง	1.3 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระ	40.00	กำลังพัฒนา	ปานกลาง
			1.5 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ	80.00	ยอดเยี่ยม	
1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	97.80	ยอดเยี่ยม	1.1 การดูแลและแนะนำผู้เรียน	80.00	ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม
			1.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	100	ยอดเยี่ยม	
			1.8 การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา	100	ยอดเยี่ยม	
สรุปการเชื่อมโยง มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์						ยอดเยี่ยม

ตารางที่ 39 (ต่อ)

มาตรฐานการ อาชีวศึกษาและ ประเด็นการประเมิน ตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	ผลการ ประเมิน ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	รายงานการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา(SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ)	ผลการ ประเมิน ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	ผลการ เชื่อมโยง
มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา						
2.1 ด้านหลักสูตร อาชีวศึกษา	97.39	ยอดเยี่ยม	2.1.1 การพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะอย่าง เป็นระบบ	100	ยอด เยี่ยม	ยอด เยี่ยม
			2.1.2 การพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะ หรือ ปรับปรุงรายวิชา หรือ ปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชา เพิ่มเติม	100	ยอด เยี่ยม	
2.2 ด้านการจัดการ เรียนการสอน	100	ยอดเยี่ยม	2.2.1 คุณภาพของแผนการ จัดการเรียนรู้สู่การ ปฏิบัติ	100	ยอด เยี่ยม	ยอด เยี่ยม
			2.2.2 การจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้สู่การ ปฏิบัติที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญและ นำไปใช้ในการจัด การเรียนการสอน	100	ยอด เยี่ยม	
			3.1.1 การจัดการเรียน การสอน	100	ยอด เยี่ยม	
			3.1.2 การบริหารจัดการ ชั้นเรียน	100	ยอด เยี่ยม	
			3.1.3 การพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพ	100	ยอด เยี่ยม	
			5.5 การเข้าถึงระบบ อินเทอร์เน็ตความ เร็วสูงเพื่อการจัด การเรียนการสอนใน ชั้นเรียน	100	ยอด เยี่ยม	

ตารางที่ 39 (ต่อ)

มาตรฐานการ อาชีวศึกษาและ ประเด็นการ ประเมินตาม มาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	ผลการ ประเมิน ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	รายงานการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา(SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ)	ผลการ ประเมิน ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	ผลการ เชื่อมโยง
2.3 ด้านการบริหารจัดการ	96.92	ยอดเยี่ยม	3.2.2 การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา 5.1 อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน หรืองานฟาร์ม 5.2 ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน 5.3 แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ 5.4 ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายในสถานศึกษา	80.00	ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม
2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	100	ยอดเยี่ยม	4.1 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	100	ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม
สรุปการเชื่อมโยง มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา						ยอดเยี่ยม

ตารางที่ 39 (ต่อ)

มาตรฐานการ อาชีวศึกษาและ ประเด็นการ ประเมินตาม มาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	ผลการ ประเมิน ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	รายงานการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา (SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ)	ผลการ ประเมิน ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	ผลการ เชื่อมโยง
มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้						
3.1 ด้านความ ร่วมมือในการ สร้างสังคม แห่งการ เรียนรู้	100	ยอด เยี่ยม	3.2.1 การบริหาร สถานศึกษาแบบมี ส่วนร่วม 4.2 การระดมทรัพยากร เพื่อการจัดการเรียน การสอน 4.3 การบริการชุมชนและ จิตอาสา 4.1 การจัดการ อาชีวศึกษา ระบบ ทวิภาคี	100 100 100 80.00	ยอดเยี่ยม ยอดเยี่ยม ยอดเยี่ยม ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม ยอดเยี่ยม
3.2 ด้าน นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งาน สร้างสรรค์ งานวิจัย	80.00	ยอด เยี่ยม	1.4 ผลงานของผู้เรียน ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งาน สร้างสรรค์หรือ งานวิจัย	80.00	ยอดเยี่ยม	ยอดเยี่ยม
สรุปการเชื่อมโยง มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้						ยอดเยี่ยม
สรุปการเชื่อมโยงคุณภาพการศึกษาภาพรวม 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน						ยอดเยี่ยม

จากตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IOA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) พบว่า มีผลการประเมินสอดคล้องกันโดย ผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม และผลรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ) อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม เช่นเดียวกัน

4.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561

ตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในปีการศึกษา 2561 (N= 45)

รายการประเมิน	ความพึงพอใจ		
	μ	σ	ความหมาย
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา	4.85	0.20	มากที่สุด
2. คณะกรรมการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.76	0.35	มากที่สุด
3. ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	4.62	0.40	มากที่สุด
5. คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชนและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.82	0.35	มากที่สุด
6. ประกาศ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.82	0.27	มากที่สุด
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา			
1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด
3. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน	4.78	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 40 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความพึงพอใจ		
	μ	σ	ความหมาย
5. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด
6. กำหนดวิธีการดำเนินงานการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.78	0.44	มากที่สุด
7. คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาและเห็นชอบแผน การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.90	0.22	มากที่สุด
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา			
1. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดย การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสร้างขวัญกำลังใจระหว่าง ดำเนินการ	4.89	0.33	มากที่สุด
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรม โดย การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
5. นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานใน ครั้งต่อไป	4.89	0.33	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.91	0.26	มากที่สุด
ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา			
1. คณะกรรมการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับ ผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาตามแผน พัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อ ตรวจสอบความก้าวหน้า	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยการร่วมมือของ บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน	4.89	0.33	มากที่สุด
5. จัดทำรายงานการประเมินตนเองและแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ ที่เกี่ยวข้องทราบ	4.89	0.33	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.96	0.13	มากที่สุด

ตารางที่ 40 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความพึงพอใจ		
	μ	σ	ความหมาย
ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
1. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
2. นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนา ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียนการสอน และการ บริหารจัดการเพื่อการพัฒนาการจัดการ ศึกษาอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.89	0.33	มากที่สุด
4. นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
5. นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไข การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.44	มากที่สุด
6. พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อ รับการประเมินภายนอกรอบสี่	4.67	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.76	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.87	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.96$, $\sigma = 0.13$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\mu = 4.91$, $\sigma = 0.26$) และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.22$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพ และแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการยกร่างรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา และมาตรฐานอาชีวศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา และมาตรฐานการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการใช้แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ดังนี้ 4.1) รายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (SAR: Self-Assessment Report) ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 4.2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น การประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 4.3) เปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) 4.4) ความพึงพอใจของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหาร

สถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน พบว่าบุคลากรยังมีความรู้ความเข้าใจทิศทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยสรุป 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ หลักเกณฑ์และขั้นตอนในด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาให้กับบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ควรมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรจัดเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ 5) ด้านการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรใช้ผลการประเมินมาวางแผนปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาแก่ครู บุคลากรและคณะกรรมการวิทยาลัย ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา 3) วิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการในการจัดการของสถานศึกษา 4) ตรวจสอบความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 5) พัฒนายกร่างมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์คุณภาพของสถานศึกษา 6) พัฒนายกร่างมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์คุณภาพของสถานศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก 7) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ

สภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีวศึกษา 8) กำหนดมาตรฐาน การศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีวศึกษา

9) จัดโครงการ กิจกรรมที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ที่จำเป็นของสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 2) การจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 4) พัฒนา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้ดำเนินงาน ตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน 6) กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่ มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 8) กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 9) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดย สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ 10) การเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนการจัด การศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย 3) นำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด 4) ดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ในการปฏิบัติงานตามแผนกิจกรรม และโครงการตามที่กำหนดไว้ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากร และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 8) มีผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาสำเร็จตามพันธกิจและเป้าหมายที่วางไว้ 9) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน โครงการกิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 10) นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการ ดำเนินงานในครั้งต่อไป องค์ประกอบที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) การวางแผนปฏิบัติการตรวจสอบประเมินและรายงานผลการดำเนินงานครอบคลุมมาตรฐาน การศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า 2) ตรวจสอบประเมินและรายงานผล การดำเนินงานของสถานศึกษาตามกรอบแนวทางที่วางไว้ในแผน 3) ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องโดยการร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน 4) ใช้แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี 5) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนและเชื่อมโยงถึงมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 6) นำผลการปฏิบัติงานไปปรับแผนปฏิบัติการประจำปีและใช้เป็นข้อมูล สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก 7) แจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและเปิดเผย ต่อสาธารณชน องค์ประกอบที่ 5 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1) นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย 4) มีการนำผลการดำเนินงานมาสนับสนุนการตัดสินใจในการทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 5) นำผลการดำเนินงานไปใช้ในการกำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงาน 6) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 7) นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 8) พัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก 9) กิจกรรมและโครงการเพื่อทำความเข้าใจแก่บุคลากรในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สรุปได้ดังนี้

3.1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา หลังการทดลองใช้พบว่า มีระดับปฏิบัติการตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

3.2 ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นทั้ง 5 กิจกรรม สูงขึ้นร้อยละ 86.40 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตร และ

การจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยพื้นฐาน ตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น การประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 สรุปผลการประเมินระดับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม รายละเอียดดังนี้

4.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็น การประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ดีเลิศ

4.2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

4.2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐาน การอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) มีผลการประเมินสอดคล้องกันโดย ผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม และผลรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ) อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม เช่นเดียวกัน

4.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหาร สถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ที่นำเสนอข้างต้นดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญตามผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เวียงป่าเป้า ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน พบว่าค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งหมายถึงบุคลากรยังมีความรู้ความเข้าใจทิศทางการ บริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษาอาจมี ความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการสร้างคุณภาพการศึกษาไม่ชัดเจน หรือทรัพยากรใน การดำเนินการอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กส่งผลให้สภาพการบริหาร สถานศึกษาอาจพบปัญหาในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ ความสำคัญในด้านการบริหารทั่วไป ที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า บุคลากรทุกฝ่ายใน สถานศึกษาเห็นพ้องต้องกันว่า การดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษามุ่งสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพได้ ต้องเริ่มจากการบริหารจัดการโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทาง

แนวนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555: 29) ที่กำหนดไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นการบริหารงาน ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสถานศึกษาใช้กระบวนการทำงานแบบ PDCA ให้สถานศึกษาประเมินตนเองและให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ตรวจสอบ ติดตามประเมินการดำเนินงานอีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งสอดคล้องกับกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา 2553 ข้อ 22 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา (สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2555: 29) ซึ่งการดำเนินงานนั้นต้องเริ่มจากการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จึงจะทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพเป็นไปอย่างมีระบบและถูกทิศทาง สรุปร (Sapru, 2008: 38-39) พบว่าการดำเนินงานไม่สามารถสำเร็จได้ถ้าปราศจากการบริหาร ในขณะที่เดียวกันการบริหารก็ไม่สามารถกระทำได้อีกถ้าปราศจากแผน แนวทาง หรือโครงการพัฒนาสำหรับการดำเนินงาน สอดคล้องกับอัลทาเฮเนห์ (Altahayneh, 2014: 15) พบว่า การดำเนินการจัดการคุณภาพโดยรวมต้องให้ครอบคลุมในมิติของความรับผิดชอบในการจัดการระดับสูง มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และสงวน หอการค้า (2556: 95) พบว่า สถานศึกษามีการวางแผนจัดงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีแผนงบประมาณ และแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับปรัชญา เป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา นอกจากนี้ คัพแมนและซัน (Kaufman & Zahn, 1993: 37) พบว่า ปัจจัยสำคัญในการนำการบริหารคุณภาพไปสู่ความสำเร็จเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคล ได้แก่ บุคลากรทุกฝ่ายตั้งแต่ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ต้องปฏิบัติงานในทีมเดียวกัน ความเป็นหนึ่งเดียวโดย มีคุณภาพเป็นเป้าหมายของความสำเร็จ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ 5) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาแก่ครู/บุคลากรและคณะกรรมการวิทยาลัย ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา 3) วิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการในการจัดการของสถานศึกษา 4) ตรวจสอบความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 5) พัฒนายกร่างมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์คุณภาพของสถานศึกษา 6) พัฒนายกร่างมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์คุณภาพของสถานศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก 7) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีวศึกษา 8) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชน

ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีวศึกษา 9) จัดโครงการ กิจกรรมที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและการกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะและมีเป้าหมายคือคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับอัญชลี แก้วทวี (2555: 29) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555: 2) พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้มากที่สุด เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 4) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน 6) กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 8) กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 9) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพโดยสอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ 10) การเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นเอกสารที่แสดงถึงโครงการ กิจกรรม วิธีการที่ได้ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิดและพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นเครื่องชี้้นำการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจน เป็นแผนที่มียุทธศาสตร์ระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามความเหมาะสม ตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนกระบวนการวางแผนที่ใช้พัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ ดังที่ ปารณัท รุจิชากร (2554: ค) พบว่า แนวทางในการพัฒนาประกันคุณภาพภายในคือ การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร ให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเขียนโครงการและการสรุปประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานตามแผนการวางแผนในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลตามแผน สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2554: 19) ที่ระบุว่าแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเป็นทิศทางและกรอบการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง แก้ปัญหา หรือพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

อย่างเป็นระบบ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในคุณภาพผู้เรียนที่สูงขึ้น ด้วยกระบวนการพัฒนาที่สนองตอบปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน เป็นการวางแผนที่ต่อเนื่อง มีการกำหนดระดับความก้าวหน้าอย่างชัดเจนมุ่งเน้นความสำคัญในการพัฒนา ผู้เรียนสอดคล้องนโยบายและเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดโดยรัฐ ความคาดหวังของชุมชน และ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องเกิดจากการร่วมคิดอย่างเป็นระบบ รอบรู้ และรอบด้าน ของบุคลากรทุกฝ่าย เช่นเดียวกับ ฤกษ์ชัย ทัพบำรุง (2557: ค) พบว่า สภาพการปฏิบัติการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ ส่วนปัญหา ในการปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 3) นำแผนปฏิบัติการ ประจำปีไปปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด 4) ดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีโดยมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผน กิจกรรม และโครงการตามที่กำหนดไว้ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม และให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 7) ผู้บริหาร สถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากร และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 8) มีผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำเร็จตามพันธกิจ และเป้าหมายที่วางไว้ 9) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผน โครงการกิจกรรมโดยการ มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 10) นำผลการดำเนินงานไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางในการทำงาน เพื่อให้ทุกคน ทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มี ความหมายถ้าหาก บุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินไปตามแผน ดังนั้นการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด การดูแล กำกับ ติดตาม และการนิเทศ เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานตามแผน ที่กำหนดอย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ซิลแมน (Silman, 2012: 66) ที่พบว่ากระบวนการวางแผนและการดำเนินงานประกันคุณภาพยังต้องมีการปรับปรุงกิจกรรม การวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จำกัด การมีส่วนร่วม โครงสร้างพื้นฐาน งบประมาณตลอดจนสิ่งที่จะมา ขัดขวางกระบวนการประกันคุณภาพเพื่อกระบวนการประกันคุณภาพประสบความสำเร็จ และ วรเศรษฐ์ อรรถวิวัฒน์ (2556: 131) พบว่าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะมี ประสิทธิภาพ ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรตามภาระงานและกิจกรรม ในโครงการการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้จัดทำไว้ตามแผนงานอย่างมีระบบโดยให้ถือว่า การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเป็นภารกิจที่สำคัญเพราะเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อน การดำเนินงานด้านคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมกับการจัดตั้ง งบประมาณสำรองจ่ายเพื่อการสนับสนุนในกรณีกิจกรรมที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ได้ตั้งงบประมาณไว้ตามความเหมาะสมให้เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) การวางแผนปฏิบัติการตรวจสอบประเมินและรายงานผลการดำเนินงานครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า 2) ตรวจสอบประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามกรอบแนวทางที่วางไว้ในแผน 3) ประเมินตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยการร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน 4) ใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี 5) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) นำผลการปฏิบัติงานไปปรับแผนปฏิบัติการประจำปีและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก 7) แจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและเปิดเผยต่อสาธารณชน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ถือเป็น การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมถึงการจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในแต่ละครั้งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2554: 31) ที่ระบุว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงาน การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่มีความต่อเนื่องเพื่อให้สามารถเห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือด้อยลงและควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้าง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องกระทำทุกปีถือว่าเป็นการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง และสำนักทดสอบทางการศึกษา (2554: 25-26) ได้กล่าวถึง การติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่มีความต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มในการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือด้อยลง ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาในเรื่องใดบ้าง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจึงมีการดำเนินการทุกปีถือว่าเป็นการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้วย

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1) นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนาด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจ หลักสูตร การเรียนการสอน และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) นำผลการดำเนินงานมาสร้างความตระหนัก และความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 4) มีการนำผล

การดำเนินงานมาสนับสนุนการตัดสินใจในการทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

5) นำผลการดำเนินงานไปใช้ในการกำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงาน 6) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 7) นำผลการดำเนินงานมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 8) พัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก 9) กิจกรรมและโครงการเพื่อทำความเข้าใจแก่บุคลากรในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษาสามารถทำให้สังคมมีความเชื่อมั่นในระบบการดำเนินการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอตามแผนงานและโครงการ กิจกรรมที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตามแผน และหลักสูตรของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ปีเตอร์ (Peter, 1993: 52) ได้เสนอแนวคิดและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยในขั้นแรกกล่าวถึงความจำเป็นของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตชี้ให้เห็นว่าคุณภาพมีความสำคัญต่อการศึกษาอย่างยิ่งและกล่าวถึงกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม มีการตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในส่วน of กระบวนการและผลลัพธ์มุ่งมั่นให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีการวางแผนการจัดการดำเนินงานคุณภาพเชิงรุกและได้มีการสรุปการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถรับประกันคุณภาพของตัวผู้เรียน ได้แก่ กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถใช้เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้ และ บั๊ก (Bugg, 2000: 58) กล่าวว่าสถานศึกษาที่ดำเนินการด้านการประกันคุณภาพประสบความสำเร็จจะสามารถช่วยโรงเรียนในการพัฒนาวัฒนธรรมการปรับปรุงโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2554: 36) ได้บัญญัติไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึงความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบ กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องและต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การประเมินด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบผลการประเมิน พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ เนื่องจากแนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษามุ่งสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาสามารถปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษาโดยแต่ละขั้นตอนมีคำอธิบายที่ละเอียดชัดเจน เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน รูปแบบมีความเหมาะสม เนื่องจากแนวทางการดำเนินงานและวิธีการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษามุ่งสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาที่กระทรวงกำหนด ซึ่งเป็นแนวทางที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ รูปแบบมีประโยชน์ เนื่องจากขั้นตอนการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ

การศึกษาของสถานศึกษา ที่ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้จริงและทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นและรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีแนวทางในการดำเนินงานโดยยึดหลักวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ยังตอบสนองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือ 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน สอดคล้องกับแนวคิดของเกตเซลและคณะ (Getzels and Others, 1968: 30) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่ดีและมีประโยชน์ควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นรูปแบบรวมแนวคิดและแสดงความสัมพันธ์ของแนวความคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่จะต้องสามารถแก้ปัญหาที่ตามมาอีกด้วย 2) โครงสร้างของแนวความคิด และความสัมพันธ์ดังกล่าว จะต้องสามารถปฏิบัติและวางอยู่ในรูปแบบขององค์การได้ หมายความว่า แนวความคิดและความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามและตรวจสอบได้อีกด้วย 3) รูปแบบต้องยึดหลักการและอยู่บนพื้นฐานทางการบริหารหรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว 4) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ 5) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น สามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ 6) รูปแบบควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ 7) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ที่พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา หลังการทดลองใช้ มีระดับปฏิบัติการตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีกระบวนการปฏิบัติที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามขั้นตอนในรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของวงจรคุณภาพ แนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงระบบ และแนวคิดการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ที่การดำเนินงานมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมตามรูปแบบที่กำหนดขึ้น เช่น แผนพัฒนาการดำเนินงาน ติดตามการดำเนินงาน มีเครื่องมือสำหรับจัดเก็บข้อมูลตามมาตรฐาน ซึ่งการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวเป็นการตรวจสอบว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเมื่อนำมาใช้จริงเป็นขั้นตอนหนึ่งของการตรวจสอบรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555: 13) ที่สรุปว่ารูปแบบเป็นแบบอย่างในการดำเนินการใด ๆ ที่แสดงหรืออธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษาให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นหรือซับซ้อนก็ได้เช่นกัน โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของปรากฏการณ์ วัตถุประสงค์

ของผู้สร้างและการพัฒนารูปแบบเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ปารีชาติ ชมชื่น (2555: 10) พบว่า รูปแบบจำลองใช้เป็นตัวแทนหรือชุดปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักการแนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความอย่างง่ายเกี่ยวกับการลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผัง หรือทำเลียนแบบเพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่แท้จริงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ สอดคล้องกับ คีฟส์ (Keeves, 1988: 559) ที่กล่าวว่า ความหมายรูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

4.1 ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยพื้นฐาน ตามลำดับ ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ทั้ง 5 ด้าน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้าไปดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาและพยายามที่จะปรับปรุงและพัฒนากระบวนการในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้มีคุณภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินผลในรอบที่ผ่านมาที่แสดงถึงความตระหนักในการปฏิบัติและความสำเร็จจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมีการจัดกิจกรรม/งาน/โครงการที่ดำเนินการเพื่อนำไปสู่มาตรฐานคุณภาพ โดยมีองค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษานำกระบวนการกระบวนการ PDCA มาใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานนั้นมีการประเมินตนเองไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามระบบการประกันคุณภาพศึกษามากขึ้น สอดคล้องกับจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ (2556: บทคัดย่อ) ที่พบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลจะประกอบด้วยโครงสร้างการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ในการขับเคลื่อนระบบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรูปแบบนั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และความถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพภายใน และศศิธร บัวทอง (2556: ค) ที่พบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะการขับเคลื่อนโดยประยุกต์ใช้วงจร PDCA แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือการเตรียมการดำเนินการและการรายงานในแต่ละขั้นตอนมีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องต่อเนื่องในแต่ละรอบปี และผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้อง

4.2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็น การประเมิน ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 สรุปผลการประเมินระดับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม รายละเอียดดังนี้

4.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ (3 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ดีเลิศ จากผลการประเมินคุณลักษณะ ของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ ทั้ง 3 ประเด็นการประเมินแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถาน ครูและ บุคลากร มีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตามหลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือการทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎี หลักการ มีทักษะ มีคุณธรรม และจริยธรรมที่สอดคล้องกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 วรรคสอง และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556 มาตรา 17 กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

4.2.2 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา (4 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม จากผลการประเมินการจัดการอาชีวศึกษา ทั้ง 4 ประเด็นการ ประเมินแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีครูจำนวนผู้สอนที่มีคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ และตลาดแรงงาน สามารถบริหารจัดการทรัพยากรของ สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญตามที่ ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 วรรคสอง และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556 มาตรา 17 กำหนดให้ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

4.2.3 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2 ประเด็นการประเมิน) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม จากผลการประเมินการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทั้ง 2 ประเด็นการประเมิน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ครูและบุคลากร ได้จัดการศึกษาโดยร่วมมือกับ บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนให้ได้รับการส่งเสริมวิชาชีพสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับ ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม มาตรา 34 วรรคสอง และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2556 มาตรา 17 กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

4.3 สรุปผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (3 มาตรฐาน 9 ประเด็น) และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) มีผลการประเมินสอดคล้องกัน โดยผลการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม และผลรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) (5 ด้าน 25 ข้อ) อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม เช่นเดียวกัน

จากผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 และรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ปีการศึกษา 2561 (5 ด้าน 25 ข้อ) ที่พบว่ามาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา กับมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม และมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มีผลการประเมินที่แตกต่างโดยผลการประเมินคุณภาพภายใน (IQA) อยู่ในระดับ ดีเลิศ สิ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้การประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คือผู้บริหารให้ความสำคัญและมีนโยบายที่ต่อเนื่องในการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับ มีรูปแบบที่เหมาะสม และเป็นมาตรฐานเดียวกันตลอดจนการสร้างระบบฐานข้อมูล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบอื่นได้ สามารถใช้งานได้จริงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานอาชีวศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน

4.4 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการประเมินความพึงพอใจดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ครู และบุคลากรมีความเข้าใจในงานและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนา

สถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ คัมภีร์ สุตแท้ (2553: 179) ที่เสนอว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้าง และพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง แสดงให้เห็นองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่อง ให้เข้าใจง่ายขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป และทิสนา แชมมณี (2550: 55) ที่อธิบายว่ารูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้สืบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ หรือทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำรูปแบบดังกล่าวไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากผลวิจัยไปวางแผนการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ควรนำผลการวิจัยไปดำเนินการเสริมสร้างความสามารถของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีศักยภาพเต็มขีดความสามารถ ส่งเสริมให้มีความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก
3. การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรมีการกำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ควรมีการวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาต่าง ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กฤษณะ ทัพบำรุง. (2557). **การศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กาญจนา ศรีเรือง. (2555). **ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัตติยา ดั่งสำราญ. (2552). **รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580**. กรุงเทพฯ
- _____. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564**. กรุงเทพฯ
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน. (2555). **รายงานการศึกษาสภาพการนิเทศ ปัญหาความต้องการ และรูปแบบการ นิเทศที่เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: เจ.เอ็น.ที.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2552). **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2561). **คู่มือการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2561). **หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2561). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579** . กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์ เพชรบูรณ์. (2555). **กลยุทธ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บุคพอยท.
- _____. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ. (2556). **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี**. ดุษฎีนิพนธ์ การบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จินตนา ยงค์ทัศนีย์. (2553). **ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จังหวัดชลบุรี**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชำนาญ อยู่แพ. (2562). **รูปแบบการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2562, 290-303.
- ณรงค์ สมบัติใหม่. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการอาชีวและเทคนิคศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 9 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2558, 52-65.**
- ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล. (2552). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจ**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- ทิภาวรรณ เลขาวัฒน์. (2550) **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ**. วิทยานิพนธ์ วิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทีศนา แหมมณี. (2552). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แทน โมรราย. (2557). **กลยุทธ์การขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์**. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2019. จาก http://search?source=hp&ei=mss2XoX_IKWN4-EPs-uwgA0&q.
- ธนิช คุณเมธิกุล. (2552). **การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธร สุนทรายุทธ. (2553). **การบริหารจัดการเชิงจิตวิทยา**. กรุงเทพฯ: บริษัทเนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- ธีชาร์ตัน นันทะธรรม. (2550). **ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรวุฒิ บุญโสภณ. (2553). **การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม**. พิมพ์ลักษณ์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- นริศ แก้วศรีนวล. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.fs.libarts.pus.ac.th>.
- นลินี ทวีสิน. (2555). การประกันคุณภาพการศึกษาไทยได้ร่มพระบารมี. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).
- นิรชา ชัยศิริรัตนดำรง. (2554). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนในอำเภอธาดูปนวม จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- _____. (2552). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- _____. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรีชา มะโนมัย. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2562, จาก <https://preecha1906.blogspot.com/2010/blog-post.html>.
- ปริทรรศน์ พันธุ์บรุษย์. (2545). TQM ภาคปฏิบัติ: เทคนิคการแก้ปัญหาแบบ “สี่ยาม่า”. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปรีชาติ ชมชื่น. (2555). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ปารณัฏ รุจิชยากร. (2554). แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปัญญา ทองนิล. (2553). รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษา ครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2559). แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

- พนมพร พิระพิทยมงคล. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พันทิพย์ รัตนราช. (2558). การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก. บทความวิชาการ, กรุงเทพฯ: วารสารปัญญาภิวัฒน์.
- พดด้วงพิศ โนรีและคณะ. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. บทความวิชาการ, พิษณุโลก: วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพศาล จันทสุรวงศ์. (2554). การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประสบการณ์การบริหารงานและขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พงศ์ศักดิ์ วงษ์ป้อม. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 8 เดือนตุลาคม 2562, 26-40.
- พระครูปฐมเจติยารักษ์. (2558). สภาพการบริหารการอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.tci-thaijo.org/index.php/edujournal>.
- พิสมัย นิตศักดิ์. (2556). การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสามในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์. ปีที่ 9 (ฉบับที่ 1) ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2557, 61-68.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: มนตรี.
- มาลี สืบกระแสน. (2552). การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2556). รายงานผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกและการนำผลประเมินไปใช้ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทวัตถุประสงค์พิเศษ) ด้านการอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ:สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- _____. (2560). กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓). กรุงเทพฯ:สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- ราชกิจจานุเบกษา. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. เล่มที่ 125 ตอนพิเศษ 43 ก, 5 มีนาคม 2551.
- _____. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เล่มที่ 135 ตอนที่ 11ก, 23 กุมภาพันธ์ 2561.

- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วาสนา ทวีกาญจน์. (2551). **การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วรรณิการ์ วงศ์มยุรา. (2561). **การบริหารงานคุณภาพวงจรมุ่ง**. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2019, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/249898>.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2553). **การวิจัยพัฒนารูปแบบ**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2, 2-15.
- วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า. (2560). **รายงานผลการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2560**. เชียงราย: วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (ม.ป.ป.). **แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ**. [Online]. Available: <http://www.wiruch.com/articles%20for%/article%20concept%20and%20meaning%20of%20admin.htm>. [2562, มิถุนายน 10].
- วัชรศักดิ์ สงค์ปาน. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน**. ดุษฎีนิพนธ์ การบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา. (2561). **ข้อมูลสถิติด้านการศึกษา**. [Online]. Available: <http://techno.vec.go.th/default.aspx> [2562, มิถุนายน 10].
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). **ทฤษฎีการประเมิน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร บัวทอง. (2558). **รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. บทความวิชาการ, กรุงเทพฯ: วารสารสุขโขทัยธรรมมาธิราช
- สงวน หอกคำ. (2556). **กลยุทธ์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเทคนิคในกลุ่มภาคเหนือ ตอนล่าง**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สมชัย จรรย์ไพบูลย์. (2555). **รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา. (2561). **รายงานผลการดำเนินงาน**. [Online]. Available: <http://bme.vec.go.th/> [2562, มิถุนายน 10].
- สมบัติ อังราชวัณวงศ์. (2557). **ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องเร่งรัดแก้ไข**. [Online]. Available: <https://www.facebook.com/sombat.thamrongthunyawong.5> [2562, มิถุนายน 10].

- สมาน อัครภูมิ. (2557). รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายในกับการบริหารสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดกลาง. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โสภณ พรหมแก้ว. (2553). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2549). การประเมินอภิมาน: วิธีวิทยาและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เครือข่าย สมศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุลัดดา ศรีโท. (2551). การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูล และสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น . มหาวิทยาลัยขอนแก่น/ขอนแก่น.
- สุภัค พวงขจร. (2561). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 หน้า 162-177.
- สมหวัง อาลัยญาติ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมยศ เผือดจันทัก. (2556). การจัดการศึกษาในประชาคมอาเซียนและคู่เจรจา. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562, จาก <http://backoffice.one.go.th/upload/Book/1593-file.pdf>.
- สาโรจน์ ขอจ่วนเตี้ยว. (2557). กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อำนาจ ธีระวนิช. (2553). การจัดการยุคใหม่ ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: มาเธอร์ บอส แพคเกจจิ้ง.
- องค์การ วงศ์เรือง. (2553). การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- Altahayneh, Z. L. (2014). Implementation of Total Quality Management in **Colleges of Physical Education in Jordan**. Retrieved May 6, 2019, from <http://www.com/search?source=hp&ei=SpA3XrP7DLeb4EPurWi0AE&q=Altahayneh>.
- Bardo, J. W., & Hartman, J. (1982). **Urban society: A systematic introduction**. New York: F. E. Peacock.
- Boditch Jame L. (1973). **Behavior in Organization: A Systems Approach to Managing**. 2th ed., Addison-Wesley Publishing Company.
- Certo, S. C. & Paul, P. J. (1991). **Strategic Management : Concept and application**. New York: McGraw-Hill.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper Collins Publishers.Inc.
- Commonwealth of Australia. (2009). **Comparisons of International Quality Assurance Systems**. Retrieved August 25, 2019, from <http://faculty.darden.viginia.edu/ansaris/System>.
- Deming, E. W. (1995). **Out of The Crisis**. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Eisner, E. (1976). **Education Connoisseurship and Criticism: The Form and Functions in Educational Evaluation**. *Journal of Aesthetic Education*.
- Getzels, J. W., Guba E.G. (1968). **Social behavior and the administrative process**. New York : McGraw-hill.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of education**. New York: McGraw-Hill.
- Husen, P. J., Postlethwaite, T. Neville. Ed. (1994). **Organization and Measurement: An International Handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Tosi, H. L. & Carroll, S. J. (1982). **Management**. (2th ed). New York: John Wiley & Sons.
- Joyce, B. & Weil, M. (1985). **Model of Teaching**. (2 nd ed.). New Delhi: Prentice-Hill of India Private limited.
- Keeves, P. J. (1988). **Educational research, methodology, and measurement : An international handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Eisner, E. W. (1976). Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation. **Journal of Aesthetic Education**, 2(8), 9-10.
- Getzels, J. W., et al. (1968). **Education administration as a social process**. New York: Harper & Row.

- Husen, T. & Postlethwaite, (Eds). (1994) . **The international encyclopedia of education**. Oxford: Pergamum. Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3)
- Likert, Rensis. (1993). **A Technique for the Measurement of Attitude**. Chicago : Rand McNally.
- Sapru, R. K. (2008). **Development Administration**. India: Sterling Publishers Private Limited.
- Altafayneh, Z. L. (2014). “**Implementation of Total Quality Management in Colleges of Physical Education in Jordan.**” **Unpublished doctoral Dissertation**. Faculty of Physical Education & Sport Sciences The Hashemite University.
- Kaufman, R. D. and Zahn, N. (1993). **Quality Management Plus**. Singapore : McGraw-Hill.
- Silman, Fatos. (2012). **A Study on Quality Assurance Activities in Higher Education in North Cyprus**. 4 (1)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบตอบรับ
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ
3. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิยกร่างรูปแบบฯ หนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบตอบรับ
5. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างรูปแบบฯ หนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบตอบรับ
6. รายชื่อผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการทดลองใช้รูปแบบฯ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (สำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา)
2. ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า (สำหรับผู้เรียน)
3. ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา
4. ฉบับที่ 4 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
5. ฉบับที่ 5 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
6. ฉบับที่ 6 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. ฉบับที่ 7 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
8. ฉบับที่ 8 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
9. ฉบับที่ 9 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
10. ฉบับที่ 10 แบบประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และแบบประเมินรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
11. ฉบับที่ 11 แบบติดตามผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ปีการศึกษา 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
12. ฉบับที่ 12 แบบติดตามรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ปีการศึกษา 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
13. ฉบับที่ 13 แบบติดตามรายงานผลการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ด้านการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
14. ฉบับที่ 14 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ภาคผนวก ค
ภาพถ่ายกิจกรรม

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อร่างรูปแบบฯ
3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบฯ
4. การทดลองใช้รูปแบบฯ กิจกรรมด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
5. การทดลองใช้รูปแบบฯ กิจกรรมด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
6. การทดลองใช้รูปแบบฯ กิจกรรมด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
7. การทดลองใช้รูปแบบฯ กิจกรรมด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
8. การทดลองใช้รูปแบบฯ กิจกรรมด้านการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง



คู่มือการใช้
รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

นายเรวัต แก้วทองมูล

วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาคผนวก จ
เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. สรุปรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า
2. สรุปรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

ภาคผนวก ฉ
การเผยแพร่ผลงานวิจัย

1. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในการจัดประชุมครูและบุคลากรในสถานศึกษา
2. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า บนเว็บไซต์ของสถานศึกษา
3. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
4. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในงานการประชุมคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย
5. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในงานการประชุมวิชาการ เพื่อนำเสนอผลงานวิชาการ งานวิจัย การประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 31 จ.สระแก้ว
6. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จ.เชียงราย
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำผลงานทางวิชาการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) ณ วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี จ.อุทัยธานี
8. การเผยแพร่ผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา ณ วิทยาลัยการอาชีพวิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายเรวัตร์ แก้วทองมูล	
วัน เดือน ปีเกิด	14 ธันวาคม พ.ศ. 2518	
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 49 หมู่ 1 บ้านด่าน ตำบลบ้านด่าน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 53000	
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า เลขที่ 200 หมู่ 6 บ้านหม้อ ตำบลป่าจี้ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย 57170	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
	พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี
	พ.ศ. 2546	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
	พ.ศ. 2556	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2543	อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยการอาชีพพานพร้าวบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
	พ.ศ. 2551	รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
	พ.ศ. 2553	รองผู้อำนวยการชำนาญการ วิทยาลัยการอาชีพศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
	พ.ศ. 2554	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
	พ.ศ. 2557	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
	พ.ศ. 2563	ปัจจุบัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย